

UDK 94 (497.5 Gradec) "1377/1437"

94 (497.5 Zagreb) "1377/1437"

Izvorni znanstveni rad

Primljeno: 21. siječnja 2008.

Prihvaćeno za tisk: 1. prosinca 2008.

Etničke i političke skupine u srednjovjekovnom gradu Primjer gradečkih *lingui*

Bruno Škreblin

Matica hrvatska

Ulica Matice hrvatske 2

10000 Zagreb

Republika Hrvatska

U radu se analizira podjela gradske uprave na Gradecu između jezičnih skupina Slavena, Nijemaca, Latina i Mađara, koja je vladala od 1377. do 1437. godine. Autor istražuje zašto dolazi do takve organizacije gradske vlasti, je li ta podjela bila strogo etnička, i mogu li se jezici smatrati političkim strankama. Autor se dotiče i stvaranje gradečke oligarhije krajem 14. i početkom 15. stoljeća. Dodatak sadrži cijelovite poznate sastave magistrata od 1377. do 1449. godine, i popis gradečkih sudaca.

Ključne riječi: srednji vijek, Gradec, etničke skupine, organizacija gradske vlasti

Uvod

Od 1377. do 1437. godine vlast u Gradecu bila je podijeljena između četiri jezične skupine: Slavena, Latina, Nijemaca i Mađara. Ako je jedne godine sudac bio iz slavenske skupine, iduće godine bio bi iz mađarske skupine, pa zatim iz njemačke te iz latinske skupine. Tako je svaka etnička skupina suca svojeg jezika imala svake četvrte godine. Na jezične skupine podijeljeni su bili i prisežnici (*jurati*) i vijećnici (*consiliarii*) pa je svaka etnička skupina imala po dva prisežnika i pet vijećnika.¹

Budući da u srednjem vijeku nije postojala nacionalna svijest u današnjem smislu, ne možemo te četiri skupine nazivati nacionalnim skupinama, nego su primjereno izrazi etničke ili jezične skupine. Isto tako, bilo bi pogrešno smatrati Latine, Mađare i Nijemce nastanjene na Gradecu strancima; oni su u Gradecu bili posve ravnopravni u odnosu na Slavene, a strancima su smatrane sve osobe koje nisu živjele na području gradečke općine, bez obzira na njihovo etničko porijeklo. Internacionalizam razvije-

¹ Treba odmah napomenuti da od početka 15. st. broj vijećnika često varira. O tome više u sljedećim poglavljima.

nog srednjeg vijeka u Gradecu bio je jasno izražen kao, uostalom, i u mnogim drugim europskim gradovima toga doba.² Tako nije bilo mnogo važno odakle su došljaci i kojim jezikom govore. Gradska je zajednica ujedinjavała različite slojeve društva pa i različite jezike.³ Zapravo, svim naseljenicima na Gradecu, gradska zajednica postaje nova domovina uz koju su oni vezani te se između gradske društvene zajednice i njene zinjih članova stvara osjećaj pripadnosti.⁴

Tema ovog rada nije analiziranje kolonija etničkih skupina na Gradecu i njihova "nacionalna" svijest, nego isključivo politička podjela upravljanja gradom između četiri jezične skupine. Temeljni cilj ovog istraživanja svakako bi bilo odgovoriti na najzanimljivija pitanja, poput: zašto se podjela na "jezike" (*lingue*) uvodi pa kasnije ukida te što su ti "jezici" zapravo predstavljali i kako se ta podjela izravno odražavala na život u gradu?

Za istraživanje ove teme nezaobilazan izvor bio je skup dokumenta koje je skupio i objavio Ivan Krstitelj Tkalčić u zbirci *Povijestni spomenici slob. kralj. grada Zagreba*.⁵

Glavni problem u istraživanju bili su upravo nepotpuni i djelomično neadekvatni izvori, barem što se tiče onih pitanja koja nas ovdje najviše zanimaju. U vrelima nijedne nema jasnog objašnjenja zbog čega se takva podjela gradskog magistrata uvodi, a nema ni nekog događaja ili dokumenta iz kojeg bi neposredno mogli zaključiti što je bio razlog za jezičnu podjelu. Ista je situacija bila i pri ukidanju te ustanove. No, budući da su to jedini izvori, trebalo se analizirati različite podatke da bismo došli do barem nekakvih rezultata. Do bolje i potpunije slike o tome problemu moglo bi se doći jedino kompletним analiziranjem gotovo svih podataka iz sačuvanih izvora, no to bi u mnogo čemu nadišlo cilj i opseg ovog rada.

Iako su se mnogi autori dotaknuli jezične podjele, o podjeli na jezike dosad nije objavljena niti jedna cjelovita studija. Prvi rad koji se najviše bavio problemom jezične podjele bio je članak Nade Klaić *O firentinskoj "koloniji" na Gradecu potkraj 14. st.* U tom se radu u kontekstu istraživanja o gradečkim Firentincima govori i o jezičnoj podjeli i njezinim mogućim uzrocima. No, autorica je kao glavni izvor u tom radu uglavnom koristila samo deveti svezak MHLRCZ te tako nije dobivena potpuna slika.⁶ Većinu svojih stavova izrečenih u tom članku, Klaić je prenijela i u sintezu *Zagreb*

² Lelja DOBRONIĆ, *Slobodni i kraljevski grad Zagreb*, Zagreb, 1992., str. 17.

³ Nada KLAIĆ, O firentinskoj "koloniji" na zagrebačkom Gradecu potkraj 14. stoljeća, *Balkanika. Radovi Instituta za balkanološke studije*, SANU, sv. 13.-14. (1982.-1983.), str. 59.

⁴ Tomislav RAUKAR, *Hrvatsko srednjovjekovlje. Prostor, ljudi, ideje*, Zagreb 1997., str. 185.

⁵ Ivan Krstitelj TKALČIĆ, *Povijestni spomenici slob. kralj. grad. Zagreba. Monumenta historica liberae regiae civitatis Zagrabiae*, sv. 1.-11., Zagreb, 1889.-1905. (dalje: MHLRCZ). Korišteni su podaci iz svih svezaka, osim trećega koji obrađuje podatke iz 16. st. U prva dva sveska nalaze se pojedinačno sačuvane isprave, među njima i gradski privilegiji (*Izprave 1093-1399 i 1400.-1499.*). Svesci od 4.-8. naslovljeni su *Knjige sudbenih poziva i presuda*, svesci 9. i 10. *Knjige o posjedih*. U svesku 11. uz *Knjige o posjedih* objavljeni su i *Popisi imovine i računi*. U ovom radu temeljni su bili podaci iz 5. i 6. sveska (*Knjige sudbenih poziva i presuda*) jer se u njima nalaze sastavi gradske uprave u vrijeme podjele gradske uprave na jezike.

⁶ Nada KLAIĆ, O firentinskoj "koloniji" na zagrebačkom Gradecu potkraj 14. stoljeća, *Balkanika. Radovi Instituta za balkanološke studije*, SANU, sv. 13.-14. (1982.-1983.).

u srednjem vijeku, koja je dosad najopsežnija monografija o povijesti srednjovjekovnoga Zagreba i nezaobilazna literatura i za ovu temu.⁷ Grupni rad Nevena Budaka, Snježane Vorel i Karoline Kanižaj naslovjen *O kolonijama stranaca na Gradecu u 14. st.* bavi se prvenstveno latinskom i njemačkom kolonijom, nakratko se dotaknuvši i pitanja jezične podjele. U radu su pruženi zanimljivi zaključci, no budući da je članak vrlo sažet i kratak, može biti samo okvir za buduće istraživanje o kolonijama stranaca.⁸ Istoga se pitanja Karolina Kanižaj dotaknula u još jednom članku, naslovlenom *Njemačka kolonija na Gradecu u drugoj polovici 14. i prvoj polovici 15. stoljeća*.⁹

Za istraživanje ove teme korisni podaci mogu se pronaći i u djelima autora koji su istraživali neke druge aspekte povijesti Gradeca u srednjem vijeku. To su prije svega radovi Vladimira Bedenka koji u knjizi *Zagrebački Gradec. Kuća i grad u srednjem vijeku*, analizira prostornu organizaciju srednjovjekovnoga Gradeca i njegovu urbanističku strukturu u odnosu na socijalnu strukturu stanovništva. U tom kontekstu autor analizira i svakodnevni život gradečkih građana uglavnom na temelju kupoprodajnih ugovora i drugih spisa vezanih uz nekretnine. U članku *Društvo i prostor srednjovjekovnog Gradeca* autor se nadovezuje na istraživanje iz svoje knjige te je ukratko opisao i podjelu na četiri jezične grupe.¹⁰ Na etničke skupine i njihovu podjelu osvrće se i Stjepan Krivošić u svojoj studiji o razvoju stanovništva Zagreba.¹¹ Lujo Margetić¹² i Magdalena Apostolova-Maršavelski¹³ analizirali su pravne norme koje su važile na Gradecu. Neki podaci mogu se naći i u općenitim monografijama o Zagrebu autora Ivana Kampuša i Igora Karamana¹⁴ te Lelje Dobronić,¹⁵ i u pojedinačnim studijama Nevena Budaka¹⁶.

Prije izlaganja same teme, potrebno je podsjetiti se na neke opće karakteristike srednjovjekovnoga Gradeca. Poznato je da Gradec *Zlatnom Bulom* Bele IV. postao slobodni kraljevski grad, što je bio glavni temelj za njegov budući razvoj.

⁷ Nada KLAIĆ, *Zagreb u srednjem vijeku*, Zagreb, 1982.

⁸ Neven BUDAK - Karolina KANIŽAJ - Snježana VOREL, *Kolonije stranaca na Gradecu u 14. st., Izdanja HAD*, 17., (1996.), str. 79.-83.

⁹ Karolina KANIŽAJ, *Njemačka kolonija na Gradecu u drugoj polovici 14. i prvoj polovici 15. stoljeća*, u: Goran BEUS RICEMBERGH (ur.), *Nijemci u Hrvatskoj jučer i danas*, Zagreb, 1994., str. 53.-62.

¹⁰ Vladimir BEDENKO, *Zagrebački Gradec. Kuća i grad u srednjem vijeku*, Zagreb 1989.; isti, *Društvo i prostor srednjovjekovnog Gradeca*, 1994., u: Ivan Kampuš - Lujo Margetić - Franjo Šanjek (ur.), *Zagrebački Gradec: 1242.-1850.*, Zagreb, 1994., str. 37.-49.

¹¹ Stjepan KRIVOŠIĆ, *Zagreb i njegovo stanovništvo od najstarijih vremena do sredine 19. st.*, Zagreb, 1981., (srednji vijek autor obrađuje od 27. do 73. stranice)

¹² Lujo MARGETIĆ, O katernama zagrebačkog Gradeca, *Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu*, 42., (1992.), br. 2., str. 123.-139.; isti, Neka pitanja u svezi sa Zlatnom bulom Bele IV (1242), u: Kampuš - Margetić - Šanjek (ur.), *Zagrebački Gradec*, str. 61.-73.

¹³ Magdalena APOSTOLOVA-MARŠAVELSKI, *Iz pravne prošlosti Zagreba (13.-16. stoljeće)*, Zagreb, 1998.

¹⁴ Ivan KAMPUŠ - Igor KARAMAN, *Tisućuljetni Zagreb: od davnih naselja do suvremenog velegrada*, Zagreb, 1988.

¹⁵ DOBRONIĆ, *Slobodni i kraljevski grad Zagreb*, Zagreb, 1992.

¹⁶ Neven BUDAK, *Gradec u kasnom srednjem vijeku*, u: I. KAMPUŠ – L. MARGETIĆ – F. ŠANJEK (ur.), *Zagrebački Gradec*, str. 85.-90.

U vrijeme Anžuvinaca Gradec će biti na vrhuncu razvoja, osobito u drugoj polovici 14. st. Uostalom, tada je Ugarsko-Hrvatsko Kraljevstvo bilo na vrhuncu moći, a Gradec je tada imao vrlo važnu političku i ekonomsku ulogu. Anžuvinci su bili mediteranski orientirani i Gradec im je bio važna točka na putu prema jugu. Gradec je vrlo brzo postao najvažnije trgovačko središte za cijelu Slavoniju te glavno transitno mjesto kroz koje se prolazilo u druge zemlje. Trgovačke veze sezale su sve do Bavarske i sjeverne Italije. Od mnogih trgovačkih putova koji su prolazili kroz Gradec najvažniji je ipak bio put koji je, prolazeći kroz Gradec, spajao srednju i istočnu Europu sa talijanskim zemljama.¹⁷ Trgovinu su snažno podupirali i vladari (jer su različitim porezima povećavali svoje prihode), naročito Anžuvinci, koji su reformirali novčani sistem, davali razne privilegije stranim trgovcima i poticali održavanje sajmova.¹⁸ Osim trgovine bio je razvijen i obrt. Prema popisu iz 1368. godine na Gradecu je bilo najviše postolara koji su uglavnom živjeli u podgrađu koje je po njima i dobilo ime (Šoštarska ves ili *Vicus sutorum*).¹⁹ Osim postolara bilo je kovača, krojača, mesara, a bilo je i lončara, zlatara, klesara, sedlara, nožara, kamenara, ostrugara i mnogih drugih obrtnika.²⁰

Razvoju Gradeca doprinosila je i neposredna blizina Kaptola, najsnažnijeg kulturnog centra u srednjovjekovnoj Slavoniji. No, u 14. st. doći će do prvih sporova s Kaptolom i njegovim kanonicima, isprva zbog poreza i drugih pristojbi, a zatim i zbog posjeda. Ti će sporovi krajem 14. st. nekoliko puta prerasti i u oružane sukobe. Sukobi između Gradeca i Kaptola nastaviti će se i u 15. st.²¹

Naseljenici na Gradecu dijelili su se na građane (*cives*) i stanovnike (*inquilini* i *inhabitatores*). Samo su građani mogli sudjelovati u vlasti i birati članove magistrata, a uživali su i druge povlastice. Oni koji su željeli steći civitet trebali su imati vlastitu nekretninu u gradu, živjeti u gradu najmanje dvije godine i biti katoličke vjere.²² *Inhabitatores* ili *inquilini* nisu ispunjavali neki od tih uvjeta, ili jednostavni nisu bili zainteresirani da budu građani. Razlika između njih je ta što *inhabitatores* posjeduju vlastitu nekretninu na području gradske općine.²³

Sukladno s formiranjem grada, stvara se i gradska općina (*communitas*), a osim teritorija grada, gradska općina obuhvaća i sve gradske posjede. Općina je pravna zajednica svih građana koji žive unutar njezine granice.²⁴ Formiranjem općine uvodio se jasan kriterij tko je građanin, odnosno tko uživa politička prava.²⁵ Na čelu općine

¹⁷ Neven BUDAK - Karolina KANIŽAJ - Snježana VOREL, Kolonije stranaca na Gradecu u 14. st str. 79.-80.

¹⁸ KLAIC, Zagreb, str. 266.

¹⁹ To se podgrađe još naziva *Vicus Teutonicorum*. Popis iz 1368. g. vidi u: MHLRCZ, 11., str. 227.-249.

²⁰ KLAIC, Zagreb, str. 278.

²¹ Vidi opširnije: KLAIC, Zagreb, str. 103-137.; DOBRONIĆ, Slobodni i kraljevski, str. 35.-44.

²² KLAIC, Zagreb, str. 216.-217.

²³ APOSTOLOVA-MARŠAVELSKI, str. 163.

²⁴ KLAIC, Zagreb, str. 220.

²⁵ Ludwig STEINDORFF, Srednjovjekovni Zagreb - obrazac povijesti srednjovjekovnog grada, u: KAMPUŠ - MARGETIĆ - ŠANJEK (ur.), Zagrebački Gradec, str. 25.

ne nalazio se sudac koji je osim suđenja u gradskim sporovima zastupao općinu u vanjskim poslovima i obavljao najvažnije poslove u gradu. Uz njega vlast obavljaju osam prisežnika (*iurati*) i dvadesetak vijećnika (*consiliarii*).²⁶ Prisežnici su posebno zaprisednuti građani koji pomažu sucu pri suđenju, mogu i suditi u manjim sporovima, no oni zapravo obavljaju glavne tekuće poslove u gradu.²⁷ Vijećnici obavljaju uglavnom savjetničku funkciju, i nadziru rad prisežnika i gradskog suca. Suci, prisežnici i vijećnici činili su gradsku upravu - magistrat. Te službe nisu bile plaćene, pa su ih obavljali samo bogatiji građani. Gradski magistrat birao se je svake godine na blagdan Sv. Blaža (3. veljače). Glasovalo se je usmeno i pismeno, a izbor se obavljao ili na trgu Sv. Marka ili u gradskoj vijećnici, smještenoj na uglu trga i današnje Ćirilometodske ulice.²⁸ Gradec je sredinom 14. st. zajedno s podgrađem imao oko 400 kuća i oko 3000 stanovnika.²⁹

Stanovništvo Gradeca u 14. i 15. stoljeću

Naseljavanje srednjovjekovnih gradova dugotrajan je i složen proces koji se u Europi odvija već od početka 11. st.³⁰ Na razvoj gradova utjecali su razni čimbenici: od demografskog zamaha, prelaska na novčano gospodarstvo koje dovodi do razvoja obrtništva i trgovine, do povoljnih političkih okolnosti. U novoosnovanim srednjovjekovnim gradovima naseljavaju se ljudi iz cijele Europe, ponajprije oni iz razvijenijih krajeva (Francuska, Italija, Njemačka, Flandrija).³¹ Nema važnijeg srednjovjekovnoga grada u kojem nema doseljenika i iz udaljenijih krajeva i drugih zemalja. Isto tako, zamah novčane privrede, obrambeno-politička uloga grada i veći priljev talijanskih i francuskih doseljenika sa zapada, bili su glavni čimbenici procvata gradova i u srednjoj i istočnoj Europi.³²

²⁶ U literaturi se najčešće navodi da je broj vijećnika dvadeset do 1437., a nakon te godine 24. Međutim, kako je već rečeno, broj vijećnika u 15. st. često nije bio jednak. Primjerice, godine 1416. i 1417. bila su 22 vijećnika (MHLRCZ 6, str. 29.-30., i str. 43.-44.), 1419. ima 23 vijećnika (*Isto*, str. 62.-63.), a sljedeće godine 21 (*Isto*, str. 82.-83.). Godine 1421. broj vijećnika ponovno je uvećan – ima ih 23 (*Isto*, str. 100.-101.), iduće godine vijećnika je 26 (*Isto*, str. 108.-109.), a 1423. g. broj vijećnika opet je 21. (*Isto*, str. 114.-115.). Toliki broj vijećnika je 1431. 1432. i 1433. godine (*Isto*, str. 134.-135., 153.-154., 186.-187. I nakon reforme magistrata broj vijećnika nije ujednačen. Godine 1439. ima ih 25, 1441. 26, kao i 1443., a 1447. g. ponovno ih je 25, a 1448. broj vijećnika iznosi čak 29 (*Isto*, str. 304.-305., 342.-343., 380.-381., 446.-447., str. 453.-454.).

²⁷ MARGETIĆ, Neka pitanja, str. 71.; KLAJĆ, Zagreb, str. 221.

²⁸ KAMPUŠ-KARAMAN, *Tisućuljetni Zagreb*, str. 27. O lokalitetu gradske vijećnice vidi u: BEDENKO, *Zagrebački Gradec*, str. 99.

²⁹ KRIVOŠIĆ, str. 55.

³⁰ O problemu porasta broja gradova i njihovu razvoju u 11. i 12. st. vidi opširnije u: Derek KEEN, *Towns and the growth of trade*, u: *The New Cambridge Medieval History*, sv. 4./1.: C. 1024-c. 1198, ur. David LUSCOMBE i Jonathan RILEY-SMITH, Cambridge, 2004., str. 47.-85. i 758.-776. (i ondje naveđena literatura).

³¹ BEDENKO, *Zagrebački Gradec*, str. 111.

³² BUDAK, *Gradovi Varażdinske županije u srednjem vijeku: urbanizacija Varażdinske županije do kraja 16. stoljeća*, Zagreb-Koprivnica, 1994., str. 38.

Slični su čimbenici utjecali na razvoj i dolazak naseljenika na Gradec nakon Zlatne bule. Povoljan položaj grada, veća sigurnost i gradski privilegij privlače ljude različitog etničkog podrijetla i ekonomskog statusa. U grad dolaze i bogataši i siromašniji te se na Gradecu već nedugo nakon osnutka, skupilo "vrlo različito i dosta šareno društvo".³³ Od svih novosnovanih gradova u srednjovjekovnoj Slavoniji, čini se da je upravo Gradec, zbog svog položaja, najviše privlačio pažnju domaćih i stranih kolonista. Budući da je priljev stranih doseljenika bio vrlo velik, u literaturi se često govori o kolonijama stranaca u srednjovjekovnom Gradecu. Gradec najviše naseljavaju stanovnici iz četiri jezične skupine: Slaveni, Latini, Nijemci i Mađari.³⁴ Oni su dolazili iz dva osnovna pravca: s juga iz Italije, i sa sjevera iz južne Njemačke i Porajnja. Kako je Gradec bio na križištu obaju pravaca, u njega podjednako dolaze naseljenici i iz germanskih i iz romanskih krajeva.³⁵ Oni su, došavši u grad, postali ravnopravni naseljenici, a ako su stekli civitet mogli su relativno brzo ući i u sastav vlasti. Tako je jedan od najpoznatijih građanina Gradeca nedugo nakon uspostave slobodnoga kraljevskoga grada, bio mletački trgovac Perin (*Perynus, Pericol, Perchinnus*) koji se prvi put spominje 1259. godine, a sedam godina kasnije načelnik je Gradeca (*Perincholo potestate de monte Grech*).³⁶

Etničko-jezične skupine

Slaveni su u Gradecu, dakako, najbrojnije stanovništvo. To su uglavnom Hrvati, iako ima Slovenaca i Čeha.³⁷ Naziv *Sclavi* (Slaveni) označava prvenstveno doseljenike iz Slavonije, a stanovnike iz srednjovjekovne Hrvatske notar naziva *Croati*.³⁸ Osim stanovnika koji su se na Gradec preselili iz ondašnjega biskupskoga podgrađa, Slaveni u grad dolaze iz bliže i dalje okolice. Lipovac, Samobor, Vrbovec, Kostajnica, Turopolje, Samobor, Dedići, Vrapče samo su neka od mjesta koja se mogu naći u izvorima.³⁹ Iako je jezik literata latinski, hrvatski je ipak dominantni jezik te mnogi hrvatski nazići ulaze u dokumente.⁴⁰ Budući da su Slaveni najbrojnije stanovništvo, tako se i većina stranih doseljenika s vremenom slavenizira.⁴¹ Brojčana dominacija Slavena može se

³³ KLAIĆ, O firentinskoj "koloniji", str. 59.

³⁴ Naseljenika iz drugih zemalja bilo je i prije samog osnutka Gradeca, o čemu svjedoči isprava hercega Andrije iz 1198. g u kojoj se spominju Latini, Ugri i Slaveni. Oni su se tada nalazili u biskupskom podgrađu poznatijem kao *Vicus Latinorum*. (KLAIĆ, Zagreb u srednjem vijeku, str. 311.).

³⁵ BUDAK – KANIŽAJ – VOREL, Kolonije stranaca, str. 79.

³⁶ Godine 1272. Perin se spominje i kao komornik (*comes camere domini regis*), a preuzimao je i diplomatske zadatke u službi Budimskoga dvora (KLAIĆ, Zagreb, str. 96.-97.)

³⁷ KRIVOŠIĆ, str. 59.

³⁸ *Isto*

³⁹ Prvotni naseljenici svakako su došli, osim iz biskupskog podgrađa, i iz naselja za koje se smatra da je postojalo prije osnutka Gradeca, a nalazilo se uz kraljevsku utvrdu. (KLAIĆ, Zagreb u srednjem vijeku, str. 21.-23.; 76.).

⁴⁰ Tako se npr. izraz *arcupar* pojavljuje i u hrvatskom obliku - *lukar* (MHLRCZ, 6., str. 248.).

⁴¹ Često u izvorima možemo vidjeti da se mnoga prezimena nekih gradečkih građana stranog porijekla slaveniziraju. Tako Tomu sina Chona vidimo kao Tomu Konića, članovi obitelji Boles pojавljuju se i kao Boletići, Ivan sin Pere postaje Ivan Perović.

vidjeti i u tome što u pojedinim slučajevima imaju više vijećnika od ostalih skupina.⁴² Slavenska bratovština (*confraternitas* ili *calendinum Sclavorum*) prva se javlja u izvrima (1355. g.).⁴³ Najistaknutiji građani slavenskog podrijetla bili su zlatari Franjo Markov (*Franciscus filius Marci*) i Ivan zvan Božo (*Johannes dictus Bozo*), pa trgovac Nikola, sin Odolasa, krajem 14. st., a početkom 15. st. Mihovil Sebastjanov (*Michael filius Sebastijani*) i Mihovil Šimunov (*Michael filius Symoni*).⁴⁴

Latini su zajednički naziv za članove talijanske i francuske kolonije na Gradecu. Zapravo, točnije bi bilo govoriti o Talijanima, jer je Francuza bilo vrlo malo.⁴⁵ Latini su u Zagrebu prisutni i prije osnutka Gradeca, o čemu svjedoči naziv *Vicus Latinorum*. Latini dolaze najčešće izravno iz sjeverne i srednje Italije (Venecija, Firenza), te neizravno preko hrvatskih gradova Senja i Dubrovnika. Mlečanin Perin, kojeg smo već spomenuli, dolazi upravo iz redova Latina. On je najpoznatiji predstavnik mletačke kolonije na Gradecu u drugoj polovici 13. st. O njenoj snazi i ugledu možda najbolje svjedoči to što je glavna gradečka crkva, posvećena upravo mletačkom zaštitniku, što pokazuje i tko je dao najviše sredstva za njezinu izgradnju.⁴⁶ Perinovi rođaci, braća Torusti, nalaze se na Kaptolu i često dolaze u sukob s Gradecom (kraj 14. st.).⁴⁷ U drugoj polovici 14. st. na Gradecu je mnogo Firentinaca pa se često govorio o firentinskoj koloniji.⁴⁸ Od 1392. g. do 1434. g. u latinskoj skupini kao suci pojavljuju se isključivo Firentinci ili njihovi potomci.⁴⁹ Najistaknutiji Latini u to vrijeme jesu Chon, obitelj

⁴² Godine 1416. *Lingua Sclavonica* ima sedam vijećnika, a tako je i sljedeće godine. Godine 1419. Slaveni imaju osam vijećnika, a 1420. g. opet sedam. Godine 1421. Slaveni imaju opet osam vijećnika, a godinu kasnije čak jedanaest. Te 1422. godine Mađari imaju šest vijećničkih mjesta a Latini samo četiri. Po šest vijećnika Slaveni imaju još 1431., 1432., i 1433. (za reference vidi bilješku 31.).

⁴³ DOBRONIĆ, *Slobodni i kraljevski*, str. 17.

⁴⁴ Da su ti građani među najuglednijim može se vidjeti po tome jer učestalo obnašaju najviše funkcije u gradu.

⁴⁵ O razlikovanju narodnih skupina unutar Latinskoga jezika postoje oprečna mišljenja u literaturi jer se u izvrima osim naziva *Latinus* javljaju nazivi *Galicus*, a kasnije i *Italicus*, stoga mnogi autori zaključuju da su na Gradecu prisutni i Talijani i Francuzi. Tako Nada Klaić upućujući na rad R. Davidsohna *Geschichte von Florenz* misli da su većina gradečkih Firentinaca porijeklom Francuzi, jer je tamo postojala jaka francuska kolonija. Nada Klaić Firentince naziva talijanskim Francuzima (KLAIĆ, Zagreb, str. 249.). Istog je mišljenja i S. Krivošić, koji se oslanja na djelo K. Schünemann *Die Entsehung des Städtewesens in Südosteuropa*, jer su mnoga imena gradečkih Latina zapravo francuska (KRIVOŠIĆ, Zagreb, str. 60.). Suprotno mišljenje zastupa Lelja Dobronić smatrajući *Galicus* isključivo geografskim pojmom koji označava sjevernu Italiju - a ona se još tada nazivala *Galia cisalpina* (DOBRONIĆ, *Slobodni i kraljevski*, str. 17.). Autori Budak, Kanižaj i Koren smatraju kako Latini na Gradecu uglavnom Talijani, a Francuza je bilo vrlo malo (BUDAK – KANIŽAJ – KOREN, Kolonije stranaca, str. 80.). Bedenko piše isključivo o Talijanima (BEDENKO, Društvo i prostor). Dakle, novija historiografija većinu Latina drži Talijanima.

⁴⁶ MHLRCZ, 1, p. XIV.-XV. Osim utjecaja gradečkih Mlečana, Tkaličić još navodi da je kult Sv. Marka bio jako raširen u posavskoj Hrvatskoj i puno prije utemeljenja Zagrebačke biskupije. Taj su kult širili akvilejski svećenici koji su Svetog Marka smatrali utemeljiteljem akvilejske crkve.

⁴⁷ O tome vidi više u: KLAIĆ, Zagreb, str. 99.-101.

⁴⁸ O Firenticima na Gradecu, osim rada Nade Klaić, vidi još u: Neven BUDAK, "I fiorentini nella Slavonia e nella Croazia nei secoli XIV e XV", *Archivio storico italiano*, 153., br. 566./IV. (1995.), 681.-695.

⁴⁹ Jedina moguća iznimka jest Marko, sin Leonarda (sudac 1396. g.), za kojeg ne znamo iz kojeg je mesta došao.

Angellija, Gywan, sin Bendikta, Anton Apardi, Dominik Atthawantis i Luka Bonioli, a on jedini od ovdje nabrojanih građana nije iz Firence. Firentinci se poput ostalih Latina najčešće se bave trgovinom ili obavljaju različite službe za Dvor⁵⁰ Latini su uglavnom bogati i žive u elitnijem dijelu grada, a često su i rodbinski povezani.⁵¹ Talijanski trgovci općenito su gradečka elita koja je znatno utjecala na razvoj Gradeca i gradečkoga prava.⁵² Osim trgovine, Talijani su bili poznati u medicinskim strukama. Ljekarnik Jakov prvi se put spominje 1355. g., a tu su još Jacomell Quirin i Nicollo Alighieri, praunuk Dantea Alighieria.⁵³ Iako su Latini prisutni od utemeljena Gradeča za njihovu bratovštinu znamo tek od 1384. godine.⁵⁴

Poput Latina i Nijemci su često prisutni kao kolonisti u mnogim srednjovjekovnim gradovima na području srednje i istočne Europe. U Ugarsko-Hrvatskom Kraljevstvu prisutni su već od 11. st. i naseljavaju gradove i čitave pokrajine (poput Transilvanije).⁵⁵ U ugarskim gradovima Nijemci su se potpuno nametnuli na području pravnih norma i običaja, i gradski statuti Budima i drugih ugarskih gradova nastali su pod jakim utjecajem njemačkih doseljenika.⁵⁶ Zbog velikog broja njemačkih doseljenika u Ugarskoj opravdano se može pretpostaviti da su i oni na Gradecu prisutni vrlo brzo nakon osnutka grada. Vjerojatno se većina njih prvotno naselila u podgrađe koje je po tome i dobilo ime *Vicus Teutonicorum* (1355.).⁵⁷ Njihova se bratovština spominje već dvije godine poslije slavenske (1357.).⁵⁸ Nijemci na Gradec dolaze najviše iz Južne Njemačke, Austrije i Češke. Gradovi koji se u izvorima spominju jesu Beč, Villach, Konstanza, Nürnberg, Prag, Köln i mnogi drugi. U izvorima često se uz ime pojedinog Nijemca javlja atribut *Teutonicus*, a kasnije *Alemanus*. Nijemci su uglavnom obrtnici i to kožari, kovači, klesari, lončari i postolari. Tako se često *Vicus Teutonicorum* naziva još i *Vicus sutorum seu lutifigulum*. Osim obrtnika, bilo je Nijemaca koji su bili trgovci (kao njihov najugledniji predstavnik krajem 14. st. Miklin (*Myklinus*) ili Petar Šafar (*Saffar*) početkom 15. st. i liječnici (Wolfram ili okulist Johannes Pan-

⁵⁰ Latine često nalazimo na funkciji tridesetničara, a od ovdje nabrojanih građana kao tridesetničari se spominju Gywan, sin Benedikta i Dominik Atthawantis. U popisu izopćenika iz 1397. Firentinci Chon i Rogerije spominju se i kao stjegonoše (*vexillifer*), što bi isto moglo upućivati na kraljevsку službu. Treba svakako uzeti u obzir da je vrlo vjerojatno da su neki od ovdje nabrojanih Firentinaca bili zastupnici firentinskih kompanija. Poznato je da su firentinske kompanije osnivale svoje podružnice u raznim krajevima svijeta, a takve su, s obzirom na veliki broj Firentinaca u gradu, zasigurno postojale i na Gradecu. O firentinskim kompanijama vidi u: Roberto LOPEZ, *Rodenje Evrope: stoljeća V-XIV*, Zagreb 1978., str. 272.

⁵¹ BUDAK – KANIŽAJ – KOREN, Kolonije stranaca, str. 80.

⁵² APOSTOLOVA-MARŠAVELSKI, *Iz pravne prošlosti*, str. 71.

⁵³ DOBRONIĆ, Slobodni i kraljevski, str. 17. O Nicollu Alighieri vidi u: Frano ČALE, Gli Alighieri a Zagabria nei Trecento, u: Frano ČALE (ur.), *Radovi Međunarodnog simpozija Dante i slavenski svijet*, sv. 1., Zagreb, 1984., str. 71.-80.

⁵⁴ MHLRCZ, 9, str. 2.

⁵⁵ Pal ENGEL, *The Realm of St. Stephen: a history of medieval Hungary, 895-1526*, London – New York, 2001., str. 61., 113., 114.

⁵⁶ *Isto*, str. 252.

⁵⁷ DOBRONIĆ, *Slobodni i kraljevski*, str. 17.

⁵⁸ *Isto*, str. 18.

czerer). Od obrtnika svakako treba izdvojiti Johanna Parlera, pripadnika poznate praške klesarske obitelji, koji je, kako se smatra, napravio južni portal na crkvi Sv. Marka.⁵⁹ Nijemci u drugoj polovici 14. st. nisu predstavljali bogatiji dio stanovništva Gradeca jer uglavnom ne žive u elitnijem dijelu grada; nasuprot tome u 15. st. Nijemci po bogatstvu i političkom utjecaju pripadaju u vrh gradečkoga društva.⁶⁰ Velik politički utjecaj Nijemci će steći za vladavine Ulrika Celjskog (1433.-1456. g.), koji će mnoge Nijemce i dovesti u grad.⁶¹ Najistaknutiji predstavnici njemačkog jezika na prijelazu 14. u 15. st. pored već spomenutih jesu *Johannes Prauz, Friche, Michael Orthoph, Johannes Pehem*.

Mađari u većem broju stižu iz Budima, Pečuha i Sedmogradske.⁶² U izvorima se često spominju uz atribut *Hungarus*, a kako svjedoči isprava hercega Andrije iz 1198., Mađari su na području Zagreba prisutni još od druge polovice 12. st. I Mađari su uglavnom obrtnici ili sitni trgovci. Njihovi najugledniji predstavnici jesu Ivan Vašaš (*Johannes Vasas*) i Ivan Pavlov (*Johannes filius Pauli*) krajem 14. st. te Nikola Petrov (*Nicolaus filius Petri*) u 15. stoljeću. Iako su Mađari bili ravnopravni u odnosu na ostale skupine, čini se da mađarski utjecaj na Gradec nije bio toliko jak u vrijeme koje ovdje obrađujemo, kao latinski ili njemački.

“Jezici” (*Lingue*)

Dakle, gradečki su doseljenici podrijetlom iz četiri različite etničke skupine. Te su skupine 1377. g. podijelile vlast tako da svaka etnička grupa bude ravnopravno zastupljena. Prvo pitanje koje se nameće jest svakako zašto se ustanovala baš takva podjela utemeljena na etničkom načelu. O gradečkoj podjeli vlasti na jezike historiografija je dala različite odgovore. Nada Klaić uzroke takve podjele vidi u nasilju, odnosno borbama za prevlast u gradu neposredno prije 1377. g. Osim toga, autorica drži da se *Lingue* mogu smatrati i političkim strankama, jer u vrijeme podjele uprave na “jezike” nitko nije mogao biti član gradske uprave ako nije pripadao pojedinoj jezičnoj skupini.⁶³ Slično je mišljenje izraženo u radu Nevena Budaka, Snježane Vorel i Karoline Kanižaj. Podjela na *lingue* više je politička nego etnička podjela, drže autori, jer pojedini građani ne pripadaju onom jeziku kojem bi po svom podrijetlu trebali. Ipak, autori drže da se podjela u osnovi zasnivala na etničkoj pripadnosti, a dioba magistrata na jezike rezultat je borbe između pojedinih skupina za što veći utjecaj na općinsku upravu.⁶⁴ Ludwig Steindorff smatra da podjela vlasti na jezike znači da se pazilo na ravnomjerno sudjelovanje svih nacionalnosti u vlasti. To pokazuje i kako je gradska općina bila sposobna integrirati ljude različitog porijekla, ali govori i o

⁵⁹ O tome više u: Franjo BUNTAK, Da li su praški Parleri klesali južni portal Crkve Sv. Marka, *Iz starog i novog Zagreba*, 3., (1963.), str. 65.-76.; Nada KLAIĆ, Johannes lapicida parlerius ecclesie Sancti Marci, *Peristil*, 22., (1979.), str. 45-54

⁶⁰ KANIŽAJ, Njemačka kolonija, str. 56.

⁶¹ Više o tome vidi u KLAIĆ, *Zagreb*, str. 137.-156.

⁶² BEDENKO, *Zagrebački Gradec*, str. 69.

⁶³ KLAIĆ, *Zagreb*, str. 223.-226. i KLAIĆ, O firentinskoj “koloniji”, str. 62.

⁶⁴ BUDAK – KOREN – KANIŽAJ, *Kolonije stranaca*, str. 79.

jačanju srednjovjekovne nacionalne svijesti, jer bez formalno sređenih odnosa, mogli bi nastati sukobi na razini nacionalnog porijekla.⁶⁵ I Apostolova-Maršavelski smatra da je godišnja izmjena narodnih skupina u magistratu omogućavala ravnopravno sudjelovanje četiri narodne skupine u vlasti te da je sprečavala da se jedna skupina nametne drugoj i na području prava. Tako je i gradečko pravo toga vremena zapravo konglomerat običajnih prava i tradicije tih četiriju jezičnih skupina.⁶⁶ Tomislav Raukar drži da je podjela na jezike u Gradecu nešto sasvim iznimno i svojstveno za mlađa naselja koja se stvaraju u naglim kolonističkim procesima.⁶⁷

Da bismo pokušali doznati što je bio pravi razlog zbog kojeg je nastala ta podjel, treba obratiti pozornost na zbivanja u Gradecu neposredno prije 1377. g. Godine 1362. gradski magistrat zabranjuje nošenje dugog oružja, vjerojatno zbog sve većeg nasilja.⁶⁸ Godine 1369. ubijen je kraljevski tridesetničar Franjo, za što su optužena trojica latinskih trgovaca, a 1375. neki Ivan pokušao je ubiti suca Jacomella.⁶⁹ Otpri-like u isto vrijeme kraljevski tridesetničar Leon i njegov pomagač Batista, također Latini, svojom oružanom četom uz nemiravaju građane te grad donosi odredbu da budu kažnjeni.⁷⁰ No, ako su ti nemiri bili razlog što se ustanovila podjela na jezike, stanje se i nakon toga nije smirilo. Godine 1382. gradski magistrat na čelu sa sucem Ivanom Vašašem donosi odredbu da građanin koji bi u gradu ili na gradskom teritoriju zatekao nekog stranca koji je gradski neprijatelj te bi ga u obrani ubio za to neće biti kažnjen.⁷¹ Vrhunac nasilja zbio se 1386. g. kada su usred grada dvojica Latina, Filip Gallicus i Augustin Irtulantis ubili suca Ivana Vašaša.⁷² Godinu dana kasnije, Ladislav od Lučenca, vrhovni kapetan kraljevstva, zbog nevjere oduzima posjede istaknutom članu latinske skupine i bivšem tridesetničaru Gyvanu Benediktovu⁷³ Iz izvora ne doznajemo kakva je točno njegova nevjera, a ne možemo utvrditi ni razlog zbog kojeg je Vašaš ubijen. Nije isključeno da bi ta dva slučaja mogla biti povezana i s borbom za prijestolje između pristaša Žigmunda i Karla Dračkoga.⁷⁴ Gradec podržava kraljicu Mariju, kćer Ludovika Velikog, a Kaptol na čelu s biskupom Pavlom Horvatom stoji uz Karla Dračkog. U isto vrijeme (kraj 14. st.) počinju i ozbiljniji sukobi s Kaptolom, odnosno s njegovim kanonicima.⁷⁵ Prvi oružani sukobi započinju

⁶⁵ STEINDORFF, Srednjovjekovni Zagreb, str. 26.

⁶⁶ APOSTOLOVA-MARŠAVELSKI, *Iz pravne prošlosti*, str. 32.-33.

⁶⁷ RAUKAR, *Hrvatsko srednjovjekovlje*, str. 142.

⁶⁸ KLAIC, *Zagreb*, str. 223.

⁶⁹ KLAIC, O firentinskoj "koloniji", str. 70.

⁷⁰ KLAIC, *Zagreb*, str. 223.

⁷¹ *Isto*, str. 224.

⁷² *Isto*.

⁷³ KLAIC, O firentinskoj "koloniji", str. 69.

⁷⁴ *Isto*.

⁷⁵ Prve nesuglasice započinju između Kaptola i Gradeca još 1318. kada su kanonici uz kraljevu dozvolu počeli ubirati porez od trgovine na gradečkom trgu. Gradec je potom uveo porez na sol i drugu robu, čime su kanonici bili znatno pogodeni pa su protiv Gradeca pokrenuli spor i u njemu pobijedili 1323. g. U drugoj polovici 14. stoljeća Gradec će se sporiti s Kaptolom oko vlasništva nad posjedima Svilje i Kobiljak, oko potoka Medvedčak i Popovoga tornja. O tome vidi opširnije: KLAIC, *Zagreb*, str. 103.-137.; DOBRONIC, *Slobodni i kraljevski*, 35.-44.; KAMPUŠ-KARAMAN, *Tisućljetni Zagreb*, str. 49.-50.

još 1375. g., a spor oko jednog vrta (1382. g.) između građana i kanonika pretvorio se u krvavi obračun u kojem su život izgubila dva gradečka kmeta i jedan građanin. Nakon što je Žigmund preuzeo vlast, postavio je, već spomenutog, Ladislava od Lučenca za vrhovnog kapetana Kraljevstva Slavonije, Dalmacije, i Hrvatske. On uzima Gradec u zaštitu i traži od građana da napadnu Kaptol jer je u vezi s pobunjenicima koji se spremaju napasti Gradec. Tada je već buknula velika pobuna protiv Žigmunda koju vode braća Horvat. Ali, i nakon što je ta pobuna ugušena, a na Kaptol došao novi biskup, situacija između Kaptola i Gradeca se nije nimalo smirila. Na Badnjak 1391. biskup Ivan Smilo naređuje da se na Gradec puca iz topova (lumbarda). Nakon što su u prosincu 1396. g. kanonici napali i opljačkali *Vicus Teutonicorum*, građani su, predvođeni sucem, prisežnicima i ostalim građanima napali i opljačkali Kaptol, zasuvši strijelama i crkvu. Zbog toga ih je biskup Ivan Šipuški izopćio, poimence nabrojivši sve napadače, i bacio interdikt na čitavu gradsku općinu.⁷⁶ Borbe su se nastavile jer su i kanonici krenuli u osvetu pa je reagirati morao i Dvor. Istraga je pokazala da su građani u pravu i kralj Žigmund zatražio je od biskupa da skine izopćenje. Sukobi su se nastavili u sljedećem stoljeću. U jednom od njih, 1422. g. građani su opet jurišali na Kaptol pa je zagrebački biskup Ivan Alben ponovno izopćio gradečke građane.⁷⁷ Ali vrlo je teško sve te događaje izravno dovesti u vezu s uspostavljanjem diobe magistrata na jezike. Veliki je problem u tome što se ne može sa sigurnošću točno utvrditi da li je prije 1377. g. vladala podjela na jezike. Događaji koji su se zbili poslije 1377. g. (borba s Kaptolom, sukob oko pretendenta na prijestolje i buna braće Horvata) nisu uopće ostavili trag na formu gradskog magistrata. Za unutarnji čimbenik koji bi bio povod za uvođenje etničke podjele ne postoje jasni dokazi u izvorima. Ipak, teško je zamisliti da su se *lingue* ustanovile jer je izbio velik sukob između jezika, kakav će se dogoditi 1439. g. u Budimu, jer bi takav sukob ipak ostavio više tragova u dokumentima.⁷⁸ Mnogi članovi različitih jezičnih skupina na Gradecu bili su rodbinski ili poslovno povezani i nikako se ne može reći da je svaka *lingua* živjela "za sebe".⁷⁹ Isto tako, i prije 1377. g. svi su jezici imali ponekog suca tako da ne možemo tvrditi da je pojedina jezična grupa bila potpuno izostavljena od sudjelovanja u vlasti.⁸⁰ To ne znači da možda nije bilo nekakvih razmirica unutar gradečke elite i da nisu postojale

⁷⁶ DOBRONIĆ, *Slobodni i kraljevski*, 41.-44.

⁷⁷ KAMPUŠ – KARAMAN, *Tisućuljeni Zagreb*, str. 50.

⁷⁸ Ubojstvo mađarskog suca Ivana Vašaša od strane dvojice Latina bio je povod da neki autori (KLAJČ, O firentinskoj koloniji, str. 62.; MARŠAVELSKI, *Iz pravne prošlosti Zagreba*, str. 33.) zaključe kako je na Gradecu izbio rat između Latina i Mađara. No, ubojstvo suca Vašaša događa se nakon uspostave "jezika" pa to ne možemo uzeti kao uzrok reforme magistrata. Osim toga, čini se da je to ubojstvo ipak djelo samo dvoje ljudi koji su za to i kažnjeni, a ne rezultat neke veće urote latinske skupine protiv mađarske skupine, jer bi ubojice u istrazi sigurno otkrili svoje eventualne nalogodavce. Klaić ubojstvo mađarskoga suca i konfiskaciju imovine bivšeg tridesetnog Gyvana dovodi u vezu saborbom pretendenta na ugarsko-hrvatsko prijestolje. U toj borbi Gyvan i drugi Latini zasigurno daju podršku svom "sunarodnjaku", Karlu Dračkom (KLAJČ, O firentinskoj koloniji, str. 62., 63., 68., 70.) No Gyvanova "nevjera" nije bila toliko strašna jer je već za nekoliko godina ponovno u magistratu, a 1392. g. bio je i sudac.

⁷⁹ O tome vidi u poglavlju *Gradečka oligarhija*.

⁸⁰ Raspored prisežnika i vijećnika ne može se iz izvora utvrditi (prije 1377. g.) pa smo uzeli u obzir samo porijeklo sudaca, naravno onih čije etničko podrijetlo možemo sa većom sigurnošću utvrditi. Budući da je građa za to preuzeta iz izvora, o tome više u poglavlju *Gradečki suci*.

određene političke frakcije, ali teško možemo zamisliti velike sukobe i borbe kakve su primjerice znale vladati u srednjovjekovnim talijanskim gradovima između zavadenih stranaka. Svim istaknutijim građanima najvažniji je bio interes grada i gradske općine i oni su se bez obzira na svoj jezik borili za njega. Tako se u oba popisa buntovnika (1397. i 1422. g.) mogu naći građani koji su pripadali u sve "jezike".⁸¹ Uostalom, zbog gradskih privilegija i povoljnih uvjeta za život ti "stranci" dolaze na Gradec i žive u njemu, pa im je u interesu da se ne dogodi nešto što bi moglo ugroziti gradsku općinu jer bi to moglo ugroziti i njih same.

Premda se ne može govoriti o tome da je svaka jezična skupina bila odvojena od cjelokupne gradske zajednice, one ipak gaje određena nacionalna obilježja. Tako se u Gradecu, pored strukovnih bratovština nalaze i nacionalne bratovštine Slavena, Latina i Nijemaca.⁸² Isto tako, već smo spomenuli da se uz imena pojedinih građana pojavljuju atributi koji pokazuju njihovo etničko ili geografsko podrijetlo (*Gallicus, Italicus, Latinus, Hungarus, Teutonicus, Alemanus, Croatus, Bohemus*).⁸³ Uzevši u obzir da se i magistrat dijeli na jezike, možemo zaključiti da ipak postoji određena svijest o zajedničkoj jezično-etničkoj pripadnosti narodnih skupina na Gradecu.

Dioba vlasti na jezike u Gradecu ipak najviše podsjeća na sličnu situaciju na srednjovjekovnim sveučilištima, gdje su studenti bili organizirani prema sustavu nacija. Tako se u Parizu na Fakultetu slobodnih umijeća učitelji i studenti okupljaju prema podjeli koja približno odgovara njihovu mjestu podrijetla. Nacije na pariškom sveučilištu bile su francuska, normandijska, pikardijska i engleska. Na čelu svake nacije nalazi se prokurator kojega biraju naslovni učitelji (*regentes*). Podjela na jezike postojala je i na drugim sveučilištima. Tako je u Oxfordu postojala podjela na sjevernjake i južnjake (*boreales, australes*); slična podjela vlada u Bologni (citramontanci i ultramontanci).⁸⁴ Na praškom sveučilištu prisutne su dvije "nacije": Česi i Nijemci.⁸⁵ Na bečkom sveučilištu podjela je organizirana na austrijsku, sasku, česku i ugarsku naciju (u kojoj su i Hrvati).⁸⁶ Nacije na sveučilištima osnovni su okvir srednjovjekovnoga sveučilišnoga života. Studenti polažu ispite isključivo u sklopu svoje nacije i pod vodstvom profesora svoje nacije. Svaka nacija ima vlastitu samoupravu i bira svog prokuratora, koji je službeni predstavnik nacije. Stvaranje tih nacija nije imalo

⁸¹ Popis izopćenika iz 1397. g. nalazi se u MHLRCZ, 1., str. 378.-384., a popis iz 1422. g. u MHLRCZ, 2., str. 30.-41.

⁸² Bratovštine se u izvorima spominju uglavnom u kontekstu nekretnina koje su posjedovale i ne možemo doznati više o njihovu načinu i opsegu djelovanja.

⁸³ Naravno, postavlja se pitanje da li se građani uz koje stoji takav atribut sami tako izjašnjavaju, ili ih samo gradski notar tako upisuje da bi ih razlikovao od drugih građana istog imena.

⁸⁴ Jacques LE GOFF, *Intelektualci u srednjem vijeku*, Zagreb, 1982., str. 89.

⁸⁵ Godine 1409. zbog loših odnosa između Nijemaca i Čeha, njemački studenti i profesori napuštaju praško sveučilište i osnivaju sveučilište u Leipzigu. (Jacques LE GOFF, *Les sources médiévaless de l'université européenne: Sredovječni izvori europskog sveučilišta*, u: Ivan BOŠKOVIĆ (ur.), *Hrvatska obzorja: časopis Matice hrvatske Split*, VIII., 3., 2000., str. 513.)

⁸⁶ O tome vidi više u: Mineo TANAKA, Hrvatski studenti na pariškom sveučilištu u 14. i 15. st., *Croatica Christiana Periodica*, 9., (1985.), br. 15., str. 36.-42.; Stanko ANDRIĆ, Studenti iz Slavonsko-Srijemske međurječja na zapadnim sveučilištima u srednjem vijeku (1250-1550), *Croatica Christiana Periodica*, 20., (1996.), br. 37., str. 117.-152.

za cilj nacionalnu identifikaciju. Zadaća tih nacija bilo je pomaganje svojim članovima u svakodnevnim poteškoćama. Takvo organiziranje uprave bilo je sasvim sigurno poznato gradečkim građanima te su svoju vlast organizirali najvjerojatnije upravo ugledajući se na tadašnja sveučilišta.⁸⁷

U traženju odgovora ne smijemo zaboraviti na činjenicu da je Gradec u vrijeme uspostave "jezika" na vrhuncu svog razvoja, što znači da je i dalje privlačan za mnoge nove naseljenike. Mnogi od tih novih došljaka žele i mogu participirati u vlasti, što se vjerojatno ne događa svaki put bez problema, pa gradski magistrat mora donijeti neko pravilo, ključ prema kojem će se birati gradska uprava.⁸⁸ A taj ključ mora zadovoljiti sve najvažnije građane u gradu, odnosno gradsku elitu. Budući da je Gradec manji grad, u kojem su postojale različite jezične grupe, već organizirane u jezične bratovštine (koje su možda bile i politički čimbenik), podjela gradskih funkcija po jezicima, ili preuzimanje sveučilišnoga sustava nacija, bilo je najbolje i najprihvatljivije rješenje za reformu gradečke gradske uprave. Osim što je postavljen jasan ključ za izbor suca, prisežnika i vijećnika, uvođenjem "jezika", izbor je znantno olakšan. Jer sada gradske funkcije i najvažnijeg građanina – gradskoga suca određuje ili predlaže isključivo pojedina jezična skupina, pa je u jednoj godini za to mjesto mnogo manje kandidata.⁸⁹ Dakle, podjelom magistrata na jezike, na jednostavan se način dobilo na većem izgledu demokracije i zajedništva u donošenju odluka, a time se dodatno umanjila i mogućnost nezadovoljstva i sukoba.

Kao što je već spomenuto, kad podjela na jezika na Gradecu posve nestaje (1440.), nešto slično događa se u Budimu.⁹⁰ Etnička struktura stanovništva srednjovjekovnoga Budima sastojala se od Nijemaca i Mađara. Međutim, u gradskoj vlasti dominirali su bogatiji Nijemci, a Mađari su bili vrlo malo zastupljeni, i to na nižim funkcijama (jurati i vijećnici). Nijemci su u Budimu pretežno bogati trgovci organizirani u udruženje *Tijelo Kristovo*, a Mađari su obrtnici, literati ili osiromašeni plemići. Mađarske crkve Marije Magdalene i Crkva Sv. Petra imale su podređen status prema Njemačkoj crkvi (*Crkva od Naše Blažene Gospe*), i bile su joj dužne isplaćivati manji dio svoga

⁸⁷ Nije mi poznato kakva je bila organizacija na sveučilištu u Pečuhu, koje je osnovana približno u doba kojim se ovdje bavimo (1367.); ako je ona bila zasnovana na jezičnom načelu to bi također upućivalo na uklopjenost gradečkoga slučaja u onodobne trendove.

⁸⁸ O pritisku na gradski magistrat govori i odredba iz 1383. g. koja određuje da nijedan novi građanin ne može biti vijećnik prije nego što provede najmanje tri godine u gradu.

⁸⁹ Nemoguće je utvrditi na koji se točno način birao sudac, odnosno jesu li svi građani birali suca između kandidata koje im je predložila pojedina narodna skupina, ili je suca birala isključivo ona *lingua* koja je te godine po redoslijedu davala suca. U svakom slučaju, sudac je ipak morao biti vrlo ugledan i imati povjerenje svih jezičnih skupina.

⁹⁰ O tome vidi u: Martin C. RADY, Medieval Buda: A study of municipal government and jurisdiction in the kingdom of Hungary (New York: Columbia University Press, 1985., str. 86. – 109.). Podjela vlasti prema etničkom načelu u Budimu jedini mi je još poznati takav slučaj koji bi se mogao usporediti s Gradecem. Podjelu na jezike kratko spominje i Bak u djelu *Kraljevstvo mnogih jezika*. Analizirajući problem postojanja mnogih jezika u Ugarskom Kraljevstvu, Bak spominje da u jednom transilvanijskom selu 1594. uz mađarskog suca vlast obnašaju dva Mađara i dva Rumunja. (J.M.BAK, A Kingdom of many languages: The case of Medieval Hungary, Ladislaus Löb, István Petrovics, György E. Szönyi (ur.), Forms of Identity and Changes, Szeged: Attila József university, 1994., str. 45.-55.)

prihoda. Međutim, tridesetih godina 15. stoljeća, raste broj bogatijih Mađara, a s time i sve veći animozitet između dva jezika, potaknut i izborom Alberta Hasburškog za ugarskoga kralja. Loši međuetnički odnosi između Nijemaca i Mađara dosegli su vrhunac 1439., kada je jedan od prvaka mađarske skupine ubijen. Tada izbija pobuna usmjerena protiv Nijemaca, kojoj se pridružuju i okolni seljaci, i u kojoj su opljačkane njemačke trgovine. Nakon tih događaja ipak je postignut dogovor između njemačkih i mađarskih prvaka (1440. g.). Ukida se podređenost mađarske crkve njemačkoj, ali prije svega, određeno je da ubuduće gradska vlast bude jednakodobno podijeljena između Nijemaca i Mađara, i da kao i na Gradecu, gradski sudac jedne godine bude Madar, a druge godine Nijemac. Da bi se to postiglo moralо se izmijeniti i dotadašnje pravilo da gradsku vlast biraju građani koji imaju civitet, jer je i dalje mnogo više Nijemaca nego Mađara posjedovalo civitet. Zato je određeno da neće biti javnih izbora nego će umirovljeni gradski vijećnici odabrati po pedeset građana od svakog jezika. Tih sto građana čine izborni kolegij koji odlučuje o budućim članovima gradskoga vijeća.⁹¹ Podjela na jezike u Budimu kao rješenje nastalih međuetničkih problema možda je izravno motivirana prethodnom takvom podjelom na Gradecu ili su se i oni ugledali na jezičnu organizaciju na sveučilištima. Podjela na jezike u Budimu provedena je, kako vidimo, nakon pobune Mađara, a za Gradec nije poznat konkretan povod i je li ga uopće bilo.⁹² No i u Budimu i na Gradecu organizacija vlasti prema etničkom načelu rezultat je dogovora najuglednijih građana. Kao što se i zavađene stranke u srednjovjekovnim talijanskim gradovima na kraju ipak sporazumijevaju tako da za potestata zovu osobu iz drugog mjesta, shvaćajući da je prosperitet grada međusobnim borbama stranaka ozbiljno ugrožen, tako i u Gradecu i Budimu, koji nastaju i razvijaju se dveći dijelom zahvaljujući doseljenicima raznih jezika, raste svijest da u interesu cijele gradske zajednice treba postići dogovor i konzensus između različitih skupina o najpravednijem načinu upravljanja gradom.⁹³

Lingue - analiza baze podataka

Spomenuta podjela gradečkoga stanovništva na "jezike" (lingue) najbolje se može uočiti pregledom sastava gradskoga magistrata. Sastav magistrata u vrijeme njegove podjele na jezike, od 1377. do 1436. godine, poznat je na temelju podataka objavljenih u petom i šestom svesku MHLRCZ. Na žalost, podaci nisu sačuvani za čitavo to razdoblje, nego samo za 22 od ukupno 60 godina (1377., 1382., 1384.-1385., 1388.-1391., 1413., 1414., 1416.-1417., 1419.-1423., 1431.-1436.). Za analizu su korišteni i

⁹¹ RADY, str. 106.-109.

⁹² I dok srednjovjekovnim Budimom dominiraju Nijemci, to se ne bi moglo reći za Gradec u 14. stoljeću. U Gradecu u vrijeme nedugo prije etničke podjele prevlast imaju Latini, a odmah do njih su Slaveni. O tome više u poglavlju *Gradski suci*.

⁹³ Potestate iz drugih mjesta često su uzimali i dalmatinski gradovi. Jedan od najpoznatijih potestata bio je Gargano de Arsignisa kojeg su iz Ancone 1239. g. doveli Toma Arhiđakon i Miha Madjiev za split-skoga potestata. (O tome vidi u: Mirjana MATIJEVIĆ-SOKOL – Olga PERIĆ (ur.), *Toma Arhiđakon i njegovo doba: zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog 25. – 27. rujna 2000. godine u Splitu*, Split, 2000.).

podaci o sastavu gradskog magistrata u razdoblju nakon ukidanja podijele na "jezike", sve do 1449. g. (do kraja šestog sveska MHLRCZ) da bi se mogle zapaziti eventualne promjene nakon te reforme. Također, podaci za godine koje nedostaju, barem imena gradskih sudaca, nadopunjeni su drugim podacima iz ostalih svezaka MHLRCZ (popis sudaca od 1352. g. do 1500. g. nalazi se u drugom prilogu).

Baza podataka (koju donosimo u prvom prilogu) sastoje se od osam polja. Neka od tih polja su izravno preuzeta iz izvora, a druga su rezultat rekonstrukcije. U trećem polju nalazi se ime osobe onako kako je ona zapisana u MHLRCZ, odnosno kako ju je gradski notar upisao. Budući da su iste osobe često upisane na različite načine bilo je potrebno ujednačiti način toga pisanja radi lakše identifikacije, što je učinjeno u drugom polju. Četvrto polje pokazuje položaj koji je navedena osoba imala u magistratu. U petom polju upisana je kratica *lingue* kojoj je građanin pripadao (u obliku u kojem se navodi u konkretnom slučaju), dok je u šestom ista ta kratica dana u ujednačenom obliku. Sedmo polje sadrži datum, a posljednje, osmo, referencu izvornika. Radi lakše identifikacije, osobe koje se nalaze u sastavu magistrata u bazi su upisane abecednim redom, a kronološki slijed može se vidjeti s pomoću rednog broja (prvo polje).

Prvi problem koji se pri izradi baze nametnuo vezan je uz određivanje *lingue* (peto i šesto polje). Latinska *lingua* u izvorima se katkad navodi kao francuska (*lingua Gallica*), katkad kao talijanska (*lingua Italica*), a najčešće kao latinska (*lingua Latina*). Također, sucima se pripadnost određenom "jeziku" nikad ne navodi, ali se njihovu jezičnu skupinu može rekonstruirati na temelju činjenica da se u nabrajajući prisežnika i vijećnika uvijek na prvom mjestu spominje ona skupina kojoj pripada i sudac.⁹⁴ Rekonstrukcija je napose potrebna za godine nakon reforme magistrata kada se podjela na jezike ukida. U tim sam slučajevima onim građanima koji se i dalje pojavljuju u magistratu odredio jezičnu skupinu, dakako, onu u koju su pripadali i prije reforme.

Problemi i način identifikacije

Ukupno postoji 1027 različitih upisa osoba koje su u razdoblju od 1377. do 1449. g. obnašale različite dužnosti u poznatima sastavima gradskih magistrata (687 upisa za razdoblje od 1377. do 1436.). Naravno, stvarni broj osoba je najmanje upola manji jer je većina građana zapravo više puta obnašala neku dužnost. Tek se za relativno mali broj građana može tvrditi da se samo jednom pojavljuju, primjerice *Brumen aurifaber*, *Cristan*, *Vido aurifaber*, *Lachko aurifaber*, *Mapheo condam tricessimator*. Među njih moglo bi se pridodati Hempa i Enderka, ali se njih dvojica možda još pojavljuju upisani na drugi način.⁹⁵ Građani koji se najčešće pojavljuju u sastavu magistrata jesu Miklin (14 puta), Fritz (13), Benedikt, sin Gywana (11) i *Jacome Italicus* (10).⁹⁶

⁹⁴ Iznimka je sastav magistrata iz 1419. godine *tempore iudicatus providi viri Michaelis filii Sebastiani, lingue Sclavorum* (MHLRCZ, 6., str. 62.).

⁹⁵ Enderko je vjerojatno oblik imena Andrija (Andreas), a i za ime Hemp moglo bi se reći da je prije nadimak ili oblik nekoga drugog imena.

⁹⁶ Ovdje su uzeti u obzir samo poznati sastavi magistrata od 1377. g. do 1449.

Budući da je gradski notar često iste osobe upisivao na različiti način ili samo po imenu, glavni je problem identifikacija, odnosno utvrditi kada je različitim imenima upisana ista osoba. Notar upisuje osobu kombinacijom pet mogućih odrednica: 1) osobno ime, 2) ime oca ili nekog drugoga srodnika (brata, tasta, i sl.), 3) prezime, 4) zanimanje i 5) funkciju u gradskom magistratu (*iudex* ili *iuratus*). Dodatnu teškoću stvara i činjenica da su u izvorima i mnoga osobna imena pisana na različit način. Tako se Hanslinus Taslar pojavljuje kao Janslinus, Johannes Bozulich zapravo je bivši sudac Ivan zvan Božo (*Johannes dictus Bozo*). Glavni način identifikacije bila je pripadnost pojedinoj jezičnoj skupini i vrijeme u kojem je obnašana pojedina funkcija. Tako je Luka Bonioli jedini Luka među Latinima koji se krajem stoljeća pojavljuje u magistratu te ga je lako identificirati. Isto tako, pripadnik latinske *lingue* Antun, koji je 1391. bio jurat, sigurno je *Anthonius Renis*, koji je dotad svaki put, osim 1382. g., bio u magistratu u latinskoj skupini. Međutim katkad se u istom razdoblju u magistratu pojavljuju dva istoimena građana u istoj jezičnoj skupini. Tako se od 1420.-1440. u magistratu istovremeno nalaze dva Latina imena Antun. Da su to dvije različite osobe uočava se 1431. kada se obojica pojavljuju u magistratu, jedan *Anthonius nosnycharize* kao prisežnik i jedan *Anthonius* koji je vijećnik. U tom razdoblju (od 1420. – do 1430.) među Latinima koji obnašaju gradske funkcije spominju se Antun, koji je sin nekoga Jurja (*Anthonius filius Georgi*) i Antun, sin Apparda (*Anthonius filius Appardi*), te su 1431. u magistratu upravo njih dvojica.⁹⁷ Radi lakšeg praćenja potrebno je predstaviti način na koji smo točno identificirali o kojem je Antunu u pojedinom slučaju bila riječ. Kako je Antun sin Apparda, postao sudac već 1426. g., to znači da je sigurno nekoliko godina ranije bio već u magistratu. Dakle, *Anthonius* koji se nalazi u magistratu u latinskoj skupini 1419., 1420., 1421., 1422. i 1423. g. jest Antun, sin Apparda. Budući da građani koji su postali suci, više se nisu pojavljivali na funkciji prisežnika nego isključivo na funkciji vijećnika, jurat *Anthonius* poslije 1426. sigurno nije Antun, sin Apparda. Isto tako gradski notar Antuna sina Apparda često zapisuje i kao *Anthonius iudex* što se i vidi u sastavu magistrata iz 1434. godine⁹⁸ Za razliku od Antuna, sina Apparda, Antun Jurjev nikad nije postao sudac i stoga ga notar često upisuje kao *Anthonius pridem juratus* (što znači da je nedugo prije bio prisežnik) ili samo *Anthonius juratus*, jer je to najveća dužnost koju je on obnašao. Teško da bi notar nekoga građanina koji je bio sudac i dalje nazivao *juratus*, bez obzira što su svi građani koji su postali suci prije toga obnašli prisežničku funkciju.⁹⁹ Dakle, Anton Jurjev prisežnik je iz 1431., 1433., 1434. i 1436. g. Sličan je slučaj u slavenskoj skupini početkom 15. st., gdje se u isto vrijeme spominju u magistratu čak trojica građanina imenom Pavao. Godine 1416. jedan obnaša prisežničku funkciju, naveden samo po imenu, a druga dva nalaze se na vijećničkim funkcijama,

⁹⁷ Antun sin Apparda vidi u MHLRCZ, 9., str. 205.; da je Anton nožničar identičan Antunu, sina Jurja vidi u MHLRCZ, 9, str. 249.

⁹⁸ Doduše, godine 1431. Antun sin Apparda upisan je među vijećnike bez tog atributa, ali zato je prvi naveden među latinskim vijećnicima, a notar najčešće navodi vijećnike prema važnosti. Uglедniji članovi pojedine jezične skupine (oni koji su već bili suci) gotovo uvijek dolaze prvi navedeni u nabranjanju vijećnika.

⁹⁹ Vidi bilješku 116.

jedan upisan kao *Paulus Sydow*, a drugi kao *Paulus filius Myk*. Međutim, četiri godine kasnije na prisežničkom mjestu slavenske skupine nalazi se neki Pavao (upisan imenom) pa se postavlja pitanje je li to jedan od trojice navedenih građana koji su već bili u magistratu. U ovom slučaju identifikacija je moguća isključivo upotrebom ostalih dokumenata iz MHLRCZ. U jednom spisu iz 1422. spominje se *Paulus Sydow (Sydowcich) pridem iuratus* te zaključujemo da je on prisežnik Pavao iz 1420. g., a na isti način doznajemo da je prisežnik iz 1416. g. Pavao Totar.¹⁰⁰

Općenito govoreći, identifikaciju olakšava navođenje funkcije koju je građanin prije obnašao (koju notar upisuje na dva načina: *pridem iuratus* ili samo *iuratus*, te *condam iudex* ili *iudex*), jer prema tome znamo da je ta osoba već u magistratu i možemo je pronaći u poznatim sastavima magistrata. Tako je godine 1433. vijećnik njemačkoga jezika *Martin pridem iuratus*, a prije dvije godine jurat je bio Martin Zitarić te nam ne preostaje drugo nego zaključiti da je to ista osoba. Član slavenskog "jezika" koji je 1436. upisan među prisežnike kao *Demetrius iuratus* identičan je građaninu Demetriju (upisanom samo imenom) koji je prisežničku dužnost obnašao 1417., 1419., 1420. i 1423.¹⁰¹ Godine 1419. vijećnik u njemačkoj skupini bio je *Petrus pridem iudex*. To je Petar Šafar, koji je sudačku dužnost obnašao 1405. i 1413. godine. On se u magistratu nalazi još 1414. i 1416. upisan kao *Petrus iudex*. Međutim, vijećnik mađarske skupine *Johannes iudex* koji je u popisu iz 1390. upisan među vijećnike ne može biti najugledniji član mađarske skupine Ivan Pavlov jer je on te godine naveden kao sudac. Budući da znamo da drugi istaknuti član mađarske skupine i bivši sudac Ivan Vašaš 1390. nije živ, znači da vijećnik mađarske skupine upisan kao *Johannes iudex* mora biti neka treća osoba koja je prije podjele magistrata na jezike obnašala sudačku dužnost.¹⁰²

U nekim slučajevima osobe iz magistrata možemo identificirati zahvaljujući podacima o njihovim zanimanjima. Godine 1437. jedan vijećnik bio je *Benedictus sartor*, a za njega znamo da je bio *Benedictus filius Michaelis*.¹⁰³ Isto tako, i Martin, sin Tome često se još spominje kao krojač (*sartor*).¹⁰⁴ *Michael filius Symonis* pojavljuje se u sastavima magistrata u mađarskoj skupini kao *Michael faber*.¹⁰⁵

Kao što je već rečeno, neke se osobe jedino može identificirati samo uz upotrebu ostalih spisa iz MHLRCZ jer se građani iz magistrata često pojavljuju i u drugim sudskim dokumentima. Tako se u jednom dokumentu iz 1423. pojavljuje *Jacobus*

¹⁰⁰ U jednom dokumentu iz 1416. g. (MHLRCZ, 6., str. 35.) spominje se *Paulus Totar modernus iuratus*. Izraz *modernus* rabi se za označavanje osobe koja u određenom trenutku (u vrijeme kada je pisan dokument) obnaša neku dužnost, suprotno pojmovima *pridem*, *olim* i *condam*. Za Pavla Sydowa vidi MHLRCZ, 6., str. 101.

¹⁰¹ Uz pomoć drugih dokumenata (MHLRCZ, 6., str. 269.) vidimo da je to Demetrije, sin Ivana kao i da je prisežnik Demetrije identičan Demetriju trgovcu koji je vijećnik 1434. g. (MHLRCZ, 6., str. 319.).

¹⁰² U to vrijeme spominju se dva suca, nepoznata jezika, koji se zovu Johannes. To su *Johannes Laurenci* i *Johannes filius Anthonii*.

¹⁰³ MHLRCZ, 6., str. 217. i MHLRCZ, 9., str. 331.

¹⁰⁴ MHLRCZ, 9., str. 330.

¹⁰⁵ MHLRCZ, 6., str. 287.; MHLRCZ, 9., str. 249.

Horwath modernus juratus,¹⁰⁶ u popisu dužnosnika gradskog magistrata označen samo kao *Jacobus*. Na isti način može se identificirati i Fabijan, sina Ivanov i Ilija, sin Tome, koji su *moderni jurati* 1435. g.¹⁰⁷ Da je prisežnik Benedikt iz 1446. zapravo Benedikt, sin Gywana, jasno se vidi iz dokumenta u kojem on prima za adoptivnog oca zagrebačkoga biskupa Benedikta de Zolia.¹⁰⁸

Ovdje je na temelju nekoliko primjera opisano na koji je način obavljena rekonstrukcija. Međutim, nije moguće sve zabilježene osobe identificirati ili biti posve siguran da su to isti ljudi. Tako je teško utvrditi o kojem je Mihaelu riječ u slavenskoj skupini vijećnika 1390. i 1391. g. jer znamo za čak tri osobe tog imena koje su tad aktivne u političkom životu (jedan je bio sin Damjana, drugi Šimuna, a treći Sebastijana). Čini se da je to bio Mihael, sin Sebastijanov, jer se najbolje vremenski uklapa u postojeće podatke. Također, u prvoj polovici 15. st. zna se za čak tri Valentina koji se nalaze magistratu: Valentina Šaronića, Valentina Merkandtha iz Vrbovca i Valentina, sina Ivka (*filius Iwk*), a svi su bili jurati. Najteže je rekonstruirati osobe s čestim imenima kao *Johannes, Gregorius, Petrus, Nicolaus, Stephanus i Matheus*. Temeljitim analizom svih dokumenata iz MHLRCZ svakako bi se moglo doći do boljih rezultata u identifikaciji, iako se zbog oskudnih podataka čak i u tom slučaju ne bi moglo sigurno rekonstruirati sve osobe. No rezultati i ovakve identifikacije dovoljno pokazuju da se u magistratu u vrijeme koje ovdje obrađujemo vrlo često izmjenjuju isti građani.

Gradski suci

Budući da su položaj gradskoga suca obnašali najugledniji građani i svakako najugledniji unutar svog "jezika", za njih su, prilikom rekonstrukcije, uzeti u obzir i drugi postojeći podaci iz MHLRCZ, a obratili smo pozornost i na građane koji su sudačku dužnost obavljali prije uvođenja jezične podjele.¹⁰⁹ Analizom podataka o sucima koji su tu dužnost obavljali prije jezične podjele može se vidjeti kakvo je stanje bilo prije, odnosno je li i prije 1377. godine postojao neki oblik podjele vlasti prema etničkom načelu.¹¹⁰ Znamo da je 1375. sudac bio Slaven *Micusius*, a godinu ranije Latin Jakov Kirin, a 1368. g. isto tako Latin Petar Donatov.¹¹¹ Od 1369. do 1373. suci su bili Sebastijan, *Johannes Laurenci, Johannes filius Anthonii* i *Stephanus frater Lourandi*, no ne znamo točnu godinu kada je pojedini od njih obavljao tu funkciju.¹¹² Što se jezične pripadnosti tiče, jedino smo za Sebastijana sigurni da je bio Slaven. Pogle-

¹⁰⁶ MHLRCZ, 6., str. 122.

¹⁰⁷ MHLRCZ, 6., str. 234.

¹⁰⁸ MHLRCZ, 10., str. 76.-77.

¹⁰⁹ Za konkretne referencije, vidi Prilog 1.: Članovi gradskog magistrata po "jezicima" (baza podataka). Vidi i Prilog 2.: Gradečki suci od 1352. do 1500. godine.

¹¹⁰ Za prethodne godine nemamo cijelovite sastave magistrata pa ne znamo kako su bili podijeljeni prisežnici i vijećnici.

¹¹¹ Godine 1375. u različitim kraljevskim ispravama kao gradečki suci pojavljuju se dva građanina, Jakov (*Jacomellus*) i Mikuš (*Micusius*). Budući da je Jakov spomenut prije Mikuša, on je vjerojatno sudac bio 1374. g.

¹¹² MARGETIĆ, O katernama, str. 134.

damo li sastav magistrata u posljednjim godinama 14. st., možemo uočiti nekoliko osoba koje se pojavljuju s atributom *condam judex*. To su *Pero de Florentia* i *Petrus Rubini* u latinskoj skupini, *Nicolaus* i *Johannes* (dakle, vjerojatno su to gore navedeni suci Ivan, sin Lovre ili Ivan, sin Antuna) u madarskoj skupini i Jakov (*Jacomellus*) u njemačkoj skupini. Građani koji su suci bili još ranije, a kojima možemo utvrditi etničko podrijetlo jesu Latini Marko i Petar Ligerije i Petar Donat te Nijemac *Mikech filius Hench*.¹¹³ Tako možemo zaključiti da su i prije 1377. svi jezici imali svoga suca, iako tada još nije postojao nekakav utvrđeni redoslijed.¹¹⁴ No, postavlja se pitanje jesu li građani različitog etničkog podrijetla prije 1377. godine birani na mjesto suca zbog toga što se pazilo na približno ravnomjerno sudjelovanje svih jezika u vlasti, ili bi oni ionako postali suci zbog svoga ugleda. Sigurno je da svaka jezična skupina na Gradecu u drugoj polovici 14. st. već ima svoju elitu koja obnaša funkcije u gradu. Drugo je pitanje je li ta elita ravnomjerno zastupljena po svim jezicima. Najbogatiji i najugledniji građani u drugoj polovici 14. st. dolazili su iz redova Latina. Tako se čini da su suci prije 1377. g. češće dolazili iz redova Latina i Slavena. Ipak, s druge strane i to bi moglo pokazivati da se zapravo ipak pazilo da svaki jezik sudjeluje u vlasti (prije 1377.), jer bi u protivnom suci bili isključivo iz redova najbrojnijih Slavena i najbogatijih Latina. Zaključno rečeno, sve su jezične skupine sudjelovale u vlasti i prije 1377., kada se zajedničko upravljanje gradom između gradečkih jezika i institucionalizira. Međutim, na koji su se točno način suci birali, ne može se utvrditi s potpunom sigurnošću.¹¹⁵ Kako je već rečeno, čini se da su građani prije sudačke dužnosti bili dužni obnašati vijećničku i prisežničku funkciju.¹¹⁶ Suci često i nakon završetka sudačke dužnosti ostaju u magistratu, ali isključivo na vijećničkim mjestima.

¹¹³ Za Mikecha, sina Hencha, tek po imenu oca prepostavljamo da je Nijemac. Sudac iz 1374. g. Jakov Kirin u prvom se poznatom sastavu magistrata nalazi među njemačkim vijećnicima, ali kasnije se isključivo nalazi u latinskoj *lingui* (o tome više u poglavljju "Jezici" kao etničke skupine)

¹¹⁴ To se vidi iz činjenice da je Slaven Franjo Markov sudac bio 1377. godine, a samo dvije godine prije njega sudac je također Slaven Mikuš. Isto tako Latin Marko Ligerije sudac je 1352., njegov brat Petar sudac je 1359., a Petar Donat 1368. godine.

¹¹⁵ O načinu izbora sudaca postoje različita mišljenja. Tkalčić (MHLRCZ, 1., p. LIV) piše da se izbor obavljao usmenim glasovanjem, a Kampuš i Karaman (*Tisućuljetni Zagreb*, str. 27.) da se je glasovalo usmeno i pismeno. KLAIC (Zagreb, str. 221.) i DOBRONIĆ (*Slobodni i kraljevski*, str. 18.) smatraju da su se suci birali iz redova vijećnika.

¹¹⁶ Odluka gradskog magistrata iz 1383., koju smo već spomenuli, pokazuje da politički život pojedinoga građanina započinje obnašanjem funkcije vijećnika. Po svemu sudeći, tko je želio biti sudac, morao je prethodno biti i prisežnik. Tako je većina budućih sudaca prethodno bila na prisežničkoj funkciji, osim Andrije *de Zwinaria*, Franje Markova, Ivana Čeha (*Johannes Pehem*), Luke Boniolija, Mihaela Šimunova, Petra Šafara i Nikole Fabijanova. No, i oni su zasigurno prije sudačke funkcije bili u magistratu na prisežničkim mjestima, ali podaci nisu sačuvani ili ih ne možemo sa sigurnošću identificirati. Ivan Čeh zasigurno je jedan od brojnih Ivana koji su samo imenom upisani među članovima magistrata početkom 15. st. u njemačkoj skupini. Sudac Nikola, sin Fabijana (1431. , 1435.) može biti prisežnik Nikola iz 1423. Da je Gyvan prije bio prisežnik vidimo po tome što je jednom u sastavu magistrata spomenut kao *condam juratus*, Mihael Sebastianov i Ivan Božov kao prisežnici su spomenuti u Popisu izopćenika iz 1397. g.; da je Ivan, sin Nikole (Sigeštak) ranije bio prisežnik vidi se u MHLRCZ, 6., str. 45., Ivan, sin Pavla, kao bivši jurat spominje se u MHLRCZ, 5., str. 235, Grgur, sin Valentina, kao jurat spominje se u MHLRCZ, 9., str. 140.

Tko je bio sudac važno je da bi se moglo utvrditi koja je *lingua* u određenom trenutku "na čelu" grada i poštuje li se njihov redoslijed. Nakon što je magistrat podijeljen na jezike prvi je sudac bio Slaven Franjo Markov (1377.), sljedeće godine Mađar Ivan Vašaš (1378.), zatim Jakov Bole iz njemačke skupine (1379.) te Luka Bonioli iz latinske skupine (1380.). Za 1381. godinu nemamo podataka, ali je sudac vrlo vjerojatno bio Slaven jer je sljedeće godine sudac opet Mađar, pa slijedi sudac iz njemačkoga jezika, a nakon njega dolazi Latin. Takav se redoslijed poštuje sve do početka 15. stoljeća (1402.). Nakon 1402. g., prvi sudac za kojeg znamo jest Nijemac Petar Šafar (1405.), iako bi po prethodnom redoslijedu trebao biti Slaven.¹¹⁷ Potom nema podataka sve do 1413. godine kad je sudac po starom redoslijedu trebao biti Slaven, no ako računamo od Nijemca Petra Šafara, sudac je po novom redoslijedu trebao biti ponovno Nijemac, a tako je i bilo, jer je sudac te godine opet bio Petar Šafar. Iako saстав magistrata za 1412. godinu nije poznat, znamo da je te godine sudac bio Mađar, pa smo sigurni da se redoslijed poštovao, nakon određenoga pomaka koji se zbio na samom početku 15. st.¹¹⁸ Od tada se redoslijed poštuje sve do 1429. godine, kad je sudac trebao biti iz njemačke skupine, no sudac je bio Slaven Mihael, sin Sebastijana. Budući da je sljedeće godine sudac Latin, znači da je njemački sudac preskočen. Dalje se redoslijed poštuje sve do ukidanja podjele na jezike 1437. godine. Štoviše, suci se po istom ključu nastavljuju birati i dalje, do 1440. godine. Može se zaključiti da se redoslijed uglavnom poštovao, a izmjene su nastale svega dva puta, jednom na početku stoljeća (1403., 1404. ili 1405. g.) i 1429. godine. Ne može se utvrditi zbog čega je nastala nepravilnost u redoslijedu. Izvori ih izravno ne objašnjavaju, a nema ni podataka o određenim događajima koje bismo mogli povezati uz povijest jezičnih skupina.

Pripadnost određenoj skupini ipak nije bila jedini kriterij za izbor gradskoga suca, što se vidi iz činjenice da su određeni ljudi taj položaj obnašali češće nego drugi. Najviše su puta suci bili (u vrijeme podjele na jezike) Mađar Ivan Pavlov (najmanje pet puta), a slijede ga Nijemac Miklin i Latin Chon (četiri puta), te Slaven Mihael, sin Sebastijana (tri puta). Učestalost pojavljivanja iste osobe na sudačkoj dužnosti svakako govori o ugledu te osobe, ali i to da ne postoji odgovarajući suparnik za tu funkciju unutar njegove skupine. Mađar Ivan Pavlov bio je nakon smrti Ivana Vašaša barem pet puta za redom sudac (u razdoblju 1386.-1402.) Zapravo, mađarski jezik od 1378. do prvih godina 15. st. ima samo dva građanina koji obnašaju sudačku dužnost, a to su upravo Ivan Vašaš i Ivan Pavlov. Nijemac Miklin imao je dvaput po dva mandata (1383. i 1387. te 1395. i 1399.), prekinuta mandatom Ivana Boles (1391.). Čini se da je teže bilo postati sucem u slavenskoj skupini jer se tu uvijek spominje veći broj različitih sudaca. Krajem 14. st. osim Franje Markova suci su bili Nikola, sin Odolasa, Mikuš (*Micusius*), Petar, sin Gregorija (*Petrus filius Gregorii*), i Ivan zvan Božo (*Johannes filius Stephani dicti Bozo*). U 15. st. uz Mihovila Sebastijanova dva je

¹¹⁷ Petar Šafar kao sudac navodi se 1406. u kraljevskoj ispravi (MHLRCZ, 2., str. 9.). Budući da je isprava datirana u siječnju, to znači da je Šafar za suca bio izabran 1405. jer se gradski magistrat uvijek bira početkom veljače.

¹¹⁸ To se vidi iz činjenice da su sljedeće godine članovi mađarske *lingue* navedeni na posljednjem mjestu, a tako su se redovito navodili članovi iz one *lingue* iz koje je bio sudac prethodne godine.

puta sudac Mihael Šimunov. Tako je bilo i s latinskom skupinom na kraju 14. st. Tu se kao suci pojavljuju Luka Bonioli, Lovro, Marko i Gyvan, a prije njih suci su bili i Jakov Kirin i Donat tako pa je Chon koji je bio jurat još 1375., trebalo dvadeset i pet godina da bi postao sudac.¹¹⁹ No, početkom 15. st. Chon je tri puta za redom sudac latinske jezične skupine. U 15. st. u latinskoj skupini najizraženije je ponavljanje istih osoba i na vijećničkoj i prisežničkoj funkciji, a po svemu sudeći to se događa jer se i njihova kolonija u prvoj polovici 15. stoljeća smanjuje. S druge strane, broj uglednih građana njemačkog jezika početkom 15. st. raste, jer Miklin više nije sudac iako je još živ i nalazi se u magistratu. Tako i prema sastavu magistrata možemo vidjeti kakva je bila struktura stanovništa Gradeca i njezine promjene.

Gradečka oligarhija

U magistratu često nalazimo i sinove uglednijih građana koji su obnašali neku funkciju (najčešće sudačku) ili više građana koji su u međusobnom srodstvu. Sinovi Petra Šafara Pero (*Petrus*) i *Jacobus (Jaxinus)* nalaze se u magistratu, a njegov najstariji sin Andrija sudac je 1425. godine¹²⁰ Sin Jakova Bola jest Ivan (*Johannes Bole*) koji pak ima sina Jakova i svi su barem jednom bili suci.¹²¹ Sudac Ivan Pero (*Peronis, Perowich*) sin je jurata Pere Angelija, a njegov sin Dominik također je sudac pred kraj 15 stoljeća.¹²² Sudac Mihael sin je suca Sebastijana, a i Mihaelov sin Benedikt također je sudac, dok su njegova braća članovi magistrata.¹²³ Sudac Mihael Šimunov ima sina Valentina koji je nekoliko puta bio gradski sudac.¹²⁴ Česti članovi magistrata Latini Benedikt i Pavao sinovi su suca Gywana,¹²⁵ *Perencholo* je sin suca Jakova (*Jacomella Quirina*),¹²⁶ Gašpar je sin suca Myklina,¹²⁷ a *Johannes Donati* sin suca Donata,¹²⁸ Pentera je sin Gallusa Hungarusa, njemački sudac Stjepan (1433.) sin je Michaela Ortophlycha koji je prije bio u magistratu¹²⁹, jurat Toma iz latinske skupine sin je Chona¹³⁰, vijećnik Matija iz 1441. g. brat je suca Martina sina Thome.¹³¹ Stjepan, koji je vijećnik njemačke skupine 1413. g., brat je Petra Šafara.¹³²

¹¹⁹ Nakon 1375. g. Chon se tek 1390. g. pojavljuje ponovno u magistratu. Budući da je Chon bio trgovac, moguće je da on zbog svojih poslova prije 1390. nije bio zainteresiran za sudjelovanje u gradskoj vlasti.

¹²⁰ MHLRCZ, 6., str. 135., 139.

¹²¹ MHLRCZ, 5., str. 335.; MHLRCZ, 6., str. 266.

¹²² MHLRCZ, 9., str. 129. ; MHLRCZ, 7., str. 449., 454. i 463.; MHLRCZ, 8., str. 1., 58 .

¹²³ MHLRCZ, 6., str. 380.; MHLRCZ, 10., str. 61.

¹²⁴ MHLRCZ, 6., str. 414.

¹²⁵ MHLRCZ, 6., str. 43., 115.

¹²⁶ MHLRCZ, 9., str. 73.

¹²⁷ MHLRCZ, 6., str. 15.

¹²⁸ MHLRCZ, 5., str. 192.

¹²⁹ MHLRCZ, 9., str. 253.

¹³⁰ MHLRCZ, 9., str. 295.

¹³¹ MHLRCZ, 6., str. 342.

¹³² MHLRCZ, 6., str. 5.

Vidljive su i druge rodbinske veze: Chon je zet Luke Boniolija,¹³³ Chonova druga žena sestra je suca Marina Klarića.¹³⁴ Žena suca Andrije, sina Šafara, dolazi iz obitelji Pravdić, a njeni se članovi nalaze prethodno u magistratu u slavenskoj skupini.¹³⁵ Žena suca Sebastijana i majka Mihaela bila je sestra suca latinskog jezika, Marka, sina Leonarda, a nakon Sebastijanove smrti ponovno se udala za mađarskog suca Ivana, sina Pavla.¹³⁶ Mihael Sebastianov bio je oženjen kćeri Antuna, sina Vide, rođaka Mafea Blonda iz Venecije, koji je bio jedan od najbogatijih građana. Kćeri Mihaela Sebastijanova bile su udane za vrlo ugledne građane. Jedna je udana za Leonarda Teutonika, sina Henrika iz Bavarske, druga za Valentina Šaronića, treća za Tomu Hrvata, a četvrta za Mađara Pavla.¹³⁷ Svi navedeni građani, osim Leonarda, bili su gradski suci. Unuk Mihaela Sebastijana, Emerik, sin Marka, sudac je 1479. godine¹³⁸ Zapravo, obitelj Sebastijana i njegovih sinova u vrhu je vlasti više od stotinu godinu, bez obzira na model gradske uprave.

To su samo neki primjeri rodbinske povezanosti članova magistrata koji se mogu lako uočiti, ali detaljnijom analizom sigurno bi se pronašlo još mnogo takvih slučajeva. To pokazuje da su u to vrijeme (14.-15. st.) Gradecom vladale moćne i ugledne obitelji koje su težile međusobnom povezivanju bez obzira na jezik. Najuglednije porodice svoj su politički utjecaj zadržavale i u drugoj generaciji, a u nekim slučajevima i u trećoj (potomci suca Jakova Bolea) a obitelji Sebastijana i Angelija iz Firence svoj su društveno-politički utjecaj imale kroz najmanje četiri generacije. O bogatstvu i ugledu pojedinih gradskih obitelji svjedoči i činjenica da su se neke rodbinski povezivale i s članovima plemićkih obitelji. Dora, kći Chona udala se za Jurja Oxlyna, plemića iz Brežica koji se doselio na Gradec, a kći Ivana Perona, Katarina udala se za Franju Batthyanya.¹³⁹

“Jezici” kao etničke skupine

U pojedinim slučajevima u određenoj *lingui* pojavljuju se građani za koje se ne bi moglo reći da tamko i pripadaju prema svom jezičnom podrijetlu. Tako se, kako je već spomenuto, u njemačkoj skupini kao vijećnik 1377. g. pojavljuje bivši sudac Jakov. Poznato je da je Jakov bio sudac 1374. g., dakle to je isti građanin. Kasnije se u magistratu pojavljuje *Jacomellus Quirin, condam judex*, ali u latinskoj skupini. O njemu još znamo da je 1384. g. bio dekan latinske bratovštine i, po svemu sudeći, pripadao je latinskom jeziku. Ne možemo odgovoriti zašto se 1377. nalazi među njemačkim vijećnicima, no to je i jedini poznati slučaj da jedan građanin promjeni jezičnu skupi-

¹³³ MHLRCZ, 9., str. 101.

¹³⁴ KLAIĆ, O firentinskoj “koloniji”, str. 66.

¹³⁵ Vidi MHLRCZ, 5., str. 287. i MHLRCZ, 9., str. 181.

¹³⁶ BEDENKO, Društvo i prostor, str. 40.

¹³⁷ Isto.

¹³⁸ Isto.; MHLRCZ, 8., str. 50.

¹³⁹ KLAIĆ, O firentinskoj “koloniji”, str. 66; BEDENKO, Društvo i prostor, str. 37.

nu.¹⁴⁰ No zato nalazimo nekoliko primjera da jedan građanin bude član jedne jezične skupine, ali njegov sin bude u drugoj skupini. Najznamenitiji takav slučaj vidimo u obitelji Angelija iz Firence. Juraj Angelijev (*Georgius Angeli*) i njegov sin Petar članovi su mađarske skupine, ali Ivan, sin Petra "vraća" se u latinsku skupinu u kojoj postaje i sudac.¹⁴¹ Sličan je slučaj Martina Zitarića koji se nalazi u njemačkom "jeziku" i jedne godine je i prisežnik. Martin Zitarić, sin je Nikole Zitarića (*Ztrych*), koji se prije nalazio u slavenskoj skupini.¹⁴² I obitelj Klarić (*Clarius*) iz Senja slavenskog je podrijetla, ali njezini se članovi nalaze u latinskom "jeziku". Obitelj Klarić rodbinski je povezana sa Chonom, istaknutim članom latinske skupine, pa tu možda trebamo tražiti razlog njihova svrstavanja uz Latine. Takvih bi se slučajeva moglo navesti još, ali i iz ovih primjera vidimo da *lingue* nisu bile isključivo etnička društva. Većina građana pripada onom "jeziku" u koji bi po etničkom podrijetlu i trebala pripadati, no ipak manji broj njih prelazi u "strane" jezične skupine, vjerojatno zato jer su sa svojom novom skupinom bili rodbinski ili poslovno povezani ili možda zbog nekog razloga nisu mogli obnašati istaknutije funkcije kao članovi svoje etničke skupine.

"Jezici" kao političke stranke

Već su neki autori¹⁴³ istaknuli da *lingue* možemo smatrati i političkim strankama jer u vrijeme podjele nitko nije mogao biti u magistratu ako istovremeno nije bio i u nekoj od njih. No, znači li to i da je svaka *lingua* imala neki poseban interes, koji je pokušala provesti kada bi njezin sudac bio na čelu grada? Ako bismo pak analizirali odluke gradskog magistrata u vrijeme podjele na jezike, ne bismo mogli zaključiti da općina ide na ruku određenim jezičnim skupinama.¹⁴⁴ Osim toga, sve važne odluke donose se konsenzusom svih ili barem najutjecajnijih građana u magistratu.¹⁴⁵ Zapravo, prije bismo pod političkim strankama mogli smatrati neke druge grupe, poput raznih udruga obrtnika i trgovaca, jer njih veže neki zajednički interes, a njih je bilo u svim jezicima. Gradsku elitu, sastavljenu od građana koji su učestalo u magistratu,

¹⁴⁰ Dekan latinske bratovštine bio je i zlatar Brumen koji se 1377. g. nalazi u slavenskoj skupini. (MHLRCZ, 9., str. 2.)

¹⁴¹ Da je *Johannes Pero* sin Petra Angelija vidi u MHLRCZ, 9., str. 129.

¹⁴² Da je Martin Zitarić sin Nikole vidi: MHLRCZ, 6., str. 288.

¹⁴³ Vidi odjeljak "Jezici" (*Lingue*).

¹⁴⁴ Gradska općina prije svega pazi na prodaju soli i vina, robe na koju je ona imala monopol. Osim toga, zabilježene su odluke magistrata kojima općina uređuje poslovanje nekih obrtničkih struka. Tako određuje maksimalne cijene postolarima 1377. i 1388. g., a 1362. i 1388. g. obradivačima tkanine. Općina je 1377. odredila cijene potkovačima konja, a 1388. g. zabranila im je da odbiju pružiti uslugu bilo kome. Godine 1383. magistrat je točno propisao omjere srebrne legure od koje će zlatari raditi svoje proizvode. Godine 1425. magistrat je odredio mjere kojima će trgovci mjeriti svoju robu (APOSTOLOVA-MARŠAVELSKI, *Iz pravne prošlosti*, str. 35.-36.). Te odluke zasigurno nisu rezultat interesa pojedine jezične skupine. Gradečki magistrat odluke donosi kada se pojavi određeni problem te ga se propisom željelo riješiti.

¹⁴⁵ O opsegu sučeve vlasti također postoje oprečna mišljenja u literaturi. KLAJČ (KLAJČ, Zagreb, str. 221.) smatra da je sudac bio potpuno samostalan u donošenju svojih odluka i nije se trebao obazirati na mišljenje svojih vijećnika, a Margetić (MARGETIĆ, Neka pitanja, str. 72.) smatra da su gradečki jurati mogli na kraju i promijeniti sučevu presudu.

na neki način veže zajednički interes: sačuvati što veću nezavisnost grada i skupiti što više novaca u gradsku blagajnu. Osim toga, vidjeli smo da se gradečke najuglednije obitelji međusobno rodbinski povezuju, bez obzira na jezičnu pripadnost. Tako možemo zaključiti da se gradske odluke donose u krugu ljudi koji se ipak međusobno dobro poznaju i uz pronalaženje zajedničkog interesa prevladavaju eventualne nesuglasice.

No, jedno od zanimljivijih pitanja koje se od početka nameće jest što su zapravo te *lingue* bile? Je li članstvo u određenom "jeziku" bilo samo nešto formalno da bi se stekao dojam o zajedništvu i jednakosti svih jezika u upravljanju gradom, ili je biti članom pojedine *lingue* doista značilo neku višu političko-etničku identifikaciju? Znakovito je da se podjela na *lingue* očituje uglavnom kod reizbora magistrata, prilikom nabranja vijećnika i prisežnika. Još se jedino spominju u nekoliko slučajeva. Godine 1413. zabilježeno je da je Ivan, sin Luke (Boniolia), ustupio svoje mjesto na prisežničkoj funkciji u latinskoj skupini Sigismundu, sinu Filipa.¹⁴⁶ Isto je, tri godine kasnije, učinio Blaž, sin Aleksandra, koji je svoje prisežničko mjesto u mađarskoj skupini prepustio Petru Mađaru.¹⁴⁷ Godine 1417. Lovro i Fric izbačeni su, odnosno lišeni službe prisežnika: Lovro u mađarskoj skupini, a Fric u njemačkoj. Njihova su mjesta ustupljena Stjepanu, sinu Petra (u njemačkoj skupini) i Ladislavu sinu Marka (mađarska skupina).¹⁴⁸ No čini se da su Fric i Lovro oslobođeni ili pomilovani jer se opet u sljedećem sastavu magistrata ponovno nalaze na prisežničkoj dužnosti svoga jezika.¹⁴⁹

No, to su, uz sastave magistrata, jedina mjesta gdje susrećemo pojam *lingue*. Na drugim mjestima u izvorima, odnosno u drugim dokumentima *lingue* se ne spominju. Primjerice, prilikom reizbora magistrata, kod nabranja vijećnika Chon se uredno nalazi upisan u *Lingua Latina*. Međutim, kada je spomenut u nekom privatnom dokumentu ili nekoj drugoj ispravi, notar nikad nije upisao da je Chon iz latinske skupine.¹⁵⁰ Tako je i sa svim ostalima članovim jezičnih skupina koji se pojavljuju u drugim dokumentima.

Možda najviše začuđuje što se *lingue* ne spominju u dokumentima u kojima se želi i formalno pokazati da iza neke odluke стоји čitava gradska zajednica. Upravo 1377. godine, odmah nakon popisa magistrata, стојi odluka gradske zajednice kojom se potvrđuju svi prethodni zakoni, a u uvodu se navodi kako iza te odluke стојi čitava gradska uprava i zajednica (... *judicem, juratos et totam communitatem* ...), a ne sve

¹⁴⁶ *Item quia Johannes juratus filius Luce, presentis anni juratus, ab hoc seculo decessit et migravit, ad linguam latinam elevatus, ideo loco ipsius Johannis, Sigismunum alias juratum filium Philippi, filii Mauricii, usque huius anni moderni expiracionem duximus statuendum* (MHLRCZ, 6., str. 13.)

¹⁴⁷ ...*Blasius filius Alexandri juratus noster modernus ad linguam hungaricalem, migravit ab hoc seculo ideo ad eandem linguam hungaricalem loco ipsius Blasii Petrum Hungarum filium Mathey....*(MHLRCZ, 6., str. 34.)

¹⁴⁸ MHLRCZ, 6., str. 50.

¹⁴⁹ O tome vidi u MHLRCZ, 6., str. 49., 50., 51.

¹⁵⁰ Često uz Chonovo ime zna pisati još i pridjev *Latinus* ili *Gallicus*, no to je vezano uz njegovo podrijetlo i nema veze s pripadnošću jezičnim skupinama jer takve atribute imaju i oni građani koji se nikad ne nalaze u magistratu.

jezične skupine.¹⁵¹ Dakle, *lingue* susrećemo uglavnom kod nabrajanja članova magistrata i da neki građanin pripada pojedinoj lingui važno je jedino u tom slučaju. Tako jedino možemo zaključiti da je podjela na jezike ograničavala na gradsku upravu te da se nije odražavala na svakodnevni život građana.

“Gali” i “Italici”

U pojedinim slučajevima umjesto latinske *lingue* spominje se francuska ili talijanska, pa se postavlja pitanje jesu li to sinonimi za Latine u Gradecu ili notar ipak s razlogom pravi razliku između njih. Kod prvog poznatog upisa (1377.) prisežnici su Latini, a vijećnici se pojavljuju kao Francuzi.¹⁵² Francuski vijećnici pojavljuju se i u sljedećem popisu (1382.).¹⁵³ Godine 1391. Francuzi su i vijećnici i prisežnici.¹⁵⁴ Posljednji put *Gallicus* se javlja 1423. g. u nabrajanju prisežnika. Iste te godine kao vijećnici prvi put se javljaju Talijani (*Italici*).¹⁵⁵ Od tada pa sve do reforme magistrata latinska će se lingua zapisivati kao talijanska.

Prethodno smo iznijeli neka mišljenja drugih autora o pitanju porijekla Latina.¹⁵⁶ Ovdje ćemo se vratiti na mišljenje Nade Klaić koja smatra da su Francuzi zbog priklanjanja protukandidatu Žigmunda Luksemburškoga bili izbačeni iz magistrata i da je izbor suca Luke Boniolija 1388. godine znak talijanske prevlasti u latinskoj grupi.¹⁵⁷ Međutim, pogledamo li prijašnje sastave magistrata nalazimo Boniolija dva puta kao vijećnika u “francuskoj skupini” (1377. i 1382.).¹⁵⁸ Uz njega su 1388. i jurati koji su se prije pojavili u francuskoj jezičnoj grupi. Među vijećnicima nalazimo također dvojicu prijašnjih “Francuza” (*Jacomellus Quirin* i *Gyaninus Bon*), a trgovac Benedikt i Ivan, sin Donata, 1391. g. nalaze se upisani u francuski jezik. Godine 1423. jurati su Ivan, sin Pere (*Johannes Pero*) i Benedict Gywan iz francuskog jezika, a vijećnici su iz talijanskog jezika. Znakovito je da se među tim vijećnicima nalazi *Paulus Giani*, dakle brat prisežnika Benedikta. Kasnije su i Pero i Benedikt upisani pod talijanskim jezikom, a francuski (*lingua Gallica*) u sastavima magistrata više se ne spominje. To znači da termini *Gallicus* i *Italicus* za gradskog notara predstavljaju sinonime za latinsku skupinu te da ne postoje dvije jezične grupe unutar latinske. Prema tome, čini se da termin *Gallicus* ipak označava geografsko podrijetlo pod kojim se podrazumiјeva Lombardija ili Cisalpinska Galija (izraz koji se još rabio za sjevernu Italiju)¹⁵⁹ ili je možda *gallicus* arhaični naziv za Latine koji će u prvoj polovici 15. st. zamijeniti suvremeniji izraz *Italicus*.

¹⁵¹ MHLRCZ, 5., str. 76.

¹⁵² MHLRCZ, 5., str. 75.-76.

¹⁵³ MHLRCZ, 5., str. 159.

¹⁵⁴ MHLRCZ, 5., str. 335.

¹⁵⁵ MHLRCZ, 6., str. 114.-115.

¹⁵⁶ Vidi bilješku 45.

¹⁵⁷ KLAIĆ, O firentinskoj “koloniji”, str. 62.-63. Za sastav magistrata te godine vidi: MHLRCZ, 5., str. 287.-288.

¹⁵⁸ Bonioli je podrijetlom iz Pulja, dakle sigurno nije Francuz (BEDENKO, Društvo i prostor, str. 37.).

¹⁵⁹ DOBRONIĆ, *Slobodni i kraljevski*, str. 17.

Reforma magistrata

Od 1437. g. u magistratu više ne nalazimo podjelu na jezike. Osim toga, broj se vijećnika povećao. Kao i pri slučaju uvođenja podjele na jezike, teško se može jasno zaključiti zbog čega se *lingue* ukidaju i zašto baš te godine. Suci se ipak još biraju po jezičnom ključu sve do 1440. godine. Ukipanju jezika čini se nije prethodio unutarnji sukob jer o tome nema nikakvih podataka.¹⁶⁰ No, u vrijeme ukidanja jezične podjele Gradec je ipak proživljavao burna vremena. Još od 1433. za vrhovnu vlast nad Gradecom borili su se ban Matko Talovac i članovi obitelji Celjski.¹⁶¹ Nakon što su se Celjski domogli utvrde Medvedgrad (1436.) počeli su učestalo uz nemiravati građane, a dva su puta (1437. i 1441.) opsjedali grad, pri čemu je poginulo nekoliko građana.¹⁶² Celjski će postati vrhovni gospodar Gradeca još 1441. g., ali stvarnu vlast, čini se, nametnuti će tek 1448. godine, kada njegovi ljudi prisilno smijenjuju gradečkoga suca¹⁶³ Čini se da se ti sukobi ipak odražavaju na izbor gradečkoga suca jer od 1437. kad je sudac bio Jakov Bole, sve do 1448. suci nisu bili Nijemci. Sudac je 1438. g. Marin Klarić, koji je prije dolazio iz latinske skupine, pa Slaven Martin, sin Tome, potom Mađar Nikola, sin Petra. Godine 1441. sudac je Blaž, sin Pavla, za kojeg ne znamo kojem je jeziku pripadao, ali svakako nije pripadao u njemački jezik, iako bi prema redoslijedu te godine trebao biti njemački sudac.¹⁶⁴ Nakon njega ponovno je sudac Nikola, sin Petra. Zatim slijede tri Slavena: Benedikt, sin Mihaela Sebastjanova, Martin, sin Tome, i Valentin, sin Mihaela Šaronića, a 1446. ponovno je sudac Slaven Martin, sin Tome. Zatim je sudac Latin Andrija, a sljedeće godine sudac je ponovno Martin, sin Tome. Njega je nedugo nakon stupanja na dužnost nasilno smijenio Martin Katzendorffer, koji je bio u službi Celjskih.¹⁶⁵ Otad pa sve do odlaska Celjskih 1456. godine suci su najčešće Nijemci.¹⁶⁶

Sigurni smo za najmanje dvadeset i troje građana koji su i nakon reforme ostali u magistratu.¹⁶⁷ No, taj je broj vjerojatno veći jer je odsada puno teže identificirati iste

¹⁶⁰ Nada Klaić smatra da je obrtnička aristokracija smijenila s vlasti trgovčku, koja je već bila u odumiranju, te da su većina izabranih u magistrat 1437. g. novi ljudi. (KLAIĆ, Zagreb, str. 227.-228.)

¹⁶¹ Žigmund je Gradec prvotno založio kaptolskom biskupu Eberhardu Albenu, a poslije je (1434.) gradečkim upraviteljem imenovao Matka Talovca. No, Talovčevu vrhovnu vlast nad Gradecom nakon smrti Ivana Albena (1433.) osporavao je ban Herman Celjski jer je on još za vrijeme Eberharda bio upravitelj Zagrebačke biskupije, pa se smatrao i nasljednikom upravitelja Gradeca. Celjski do vlasti nad Gradecom ipak tada nisu mogli doći, jer je, čini se većina građana bila uz Talovca koji ih je i štitio. (KLAIĆ, Zagreb, str. 137.-156.).

¹⁶² BEDENKO, Društvo i prostor, str. 39.; KAMPUŠ – KARAMAN, *Tisućljetni Zagreb*, str. 52.-53.

¹⁶³ KAMPUŠ-KARAMAN, Tisućljetni, str. 52.-53.

¹⁶⁴ Po svemu sudeći *Blasius filius Pauli* bio je Slaven ili eventualno Mađar, jer se prethodno u magistratu nalaze dva Blaža, jedan u slavenskoj, drugi u mađarskoj skupini.

¹⁶⁵ BEDENKO, Društvo i prostor, str. 39.

¹⁶⁶ Jedini koji nije sigurno Nijemac bio je Valentin Šaronić (sudac 1454.), a za Nikolu, sina Demetrija (1451., 1455.), ne znamo narodnost. Ostali su suci: Konrad Rawsar (1448., 1453., 1456.), Jacob Eberspekk (1450., 1452.), Johannes Bolsak (1449.).

¹⁶⁷ Od 1437. u magistratu su sigurno: Antun sin Jurja, *Anthonius arcupar*, *Anthonius faber*, *Anthonius Kusne*, *Barnaba institutor*, Benedikt, sin Gywvana, Benedikt, sin Mihaela Sebastjanova, Benedikt Jagnje,

osobe. Dakle, pretjerano je govoriti o izmijenjenom sastavu gradske vlasti nakon reforme magistrata, iako naravno nekih građana više nema u magistratu, i pojavljuju se i novi ljudi, ali to je ionako prirodni proces.

Obratimo li pozornost na zanimanja građana u reformiranom magistratu, može se zaključiti da tada doista prevladavaju obrtnici, iako je njih bilo u magistratu i prije reforme. No, od reforme magistrata češće se pojavljuju građani za čija se zanimanja ne bi moglo reći da su vrlo unosna.¹⁶⁸ To nam pokazuje da se kriterij za ulazak u magistrat vjerojatno smanjio. Većinu gradečke oligarhije krajem 14. st. i početkom 15. st. činili su trgovci.¹⁶⁹ Kao što je već naznačeno, za vrijeme anžuvinske dinastije strani trgovci bili su privilegirani, a trgovini je pridavana velika važnost, što se promjenilo za vladavine Žigmunda Luksemburškoga. On, doduše, 1403. g. izdaje povelju o zaštiti gradečkih trgovaca, no istovremeno opterećuje Gradec novim porezima.¹⁷⁰ Žigmund će u prvoj polovini 15. st oduzeti Gradecu čak jedanaest posjeda.¹⁷¹ Osim toga, Gradec je u prvoj polovici 15. st. stoljeća zahvatila i ekonomski recesija, a trgovčki putovi prema istoku i jugu, nakon pojave Turaka bili su sve nesigurniji.¹⁷² Uz to, sve je više jačala trgovčka konkurenca Kaptola. Prema popisu iz 1468. g. gradečko stanovništvo nije se znatno povećalo u usporedbi s popisom iz 1368. godine.¹⁷³ Zaključno, prva polovina 15. st. na Gradecu je u znaku općeg političkoga i gospodarskog slabljenja grada. Te su promijenjene okolnosti odražavale na opseg trgovine na Gradecu i nastanjivanje novih veletrgovaca u gradu, ponajviše onih koji su dolazili iz sjeverne Italije.¹⁷⁴ U sastavu magistrata, od 1439. do 1449. g., sudac je samo jedan

---

Demetrius agricultor, Egidius carnifex, Elyas sutor, Fabian sin Ivana, Fritche juratus, Martin sin Tome, Stephanus pelifex, Stephanus lapicida, Jakov Bole, Toma, sin Chona, Marin Klarić, Valentinus arcupar, Petrus Barber, Pero Šafar, Nicolaus filius Petri aurifaber.

¹⁶⁸ To su prije svega postolari i zemljoradnici. Dakako, postolara je bilo u magistratu prisutni i prije reforme, ali ipak ne toliki broj. Tako su 1448. vijećnici čak četvorica postolara. Zemljoradnik Demetrijevi se put pojavljuje 1435. g., a kasnije se pojavljuju i drugi zemljoradnici.

¹⁶⁹ Trgovci (i veleposjednici) bili su: Luka Bonioli, Jakov Kirin, Chon, obitelj Pere Angelija, sudac Lovro, Marko, sin Leonarda, obitelj Gyvana, Antun sin Apparda, Jakov Bole i njegovi nasljednici, Petar Šafar i njegovi nasljednici, Miklin, Ivan Čeh. Osobe koje sigurno nisu trgovci, a bili su suci u vrijeme podjele magistrata na jezike jesu Franjo Markov, Ivan zvan Božo (obojica su bili zlatari) i krojač Grgur, sin Valentina. Suci nakon ukidanja podjele na *lingue* uglavnom su obrtnici: Blaž, sin Pavla trgovac je (ali štacunar), Nikola je zlatar, Martin, sin Tome i Benedikt, sin Mihaela Sebastijanova krojači su, a Valentin Šaronić je literat.

¹⁷⁰ KLAIĆ, Zagreb, str. 131.

¹⁷¹ Žigmund je Albenima dao Kraljevec, Sviblje, Kobiljak, Nart, Cerje, Dediće, Bitek i Novake, a susedogradskim Totima Hrašće, Petrovinu i Šiljakovinu (KAMPUŠ – KARAMAN, *Tisućljetni Zagreb*, str. 51.).

¹⁷² BUDAK, Gradec, str. 87.

¹⁷³ KRIVOŠIĆ, str. 69.

¹⁷⁴ U Gradec i dalje dolaze trgovci iz Njemačke, poput Conrada Rawbara, no oni se po bogatstvu ne mogu usporediti s trgovcima iz Firence.

Latin, a nema ih pretjerano mnogo niti među prisežnicima i vijećnicima.¹⁷⁵ Po svemu sudeći latinska se kolonija na Gradecu smanjila i nije tako brojna i moćna kao što je bila u drugoj polovici 14. st. Novi Latini više ne dolaze u većem broju, a oni koji ostaju kao primjerice obitelj Ivana Pere, vjerojatno se lako i asimiliraju. Nije poznato jesu li za prestanak dolaska Latina bili isključivo krivi gore navedeni gospodarsko-politički čimbenici, ili je zbog nečeg drugog oslabila veza između Gradeca i sjeverne Italije.¹⁷⁶ Jer, s druge strane, od početka 15. st., u gradu je sve više Nijemaca, od kojih mnogi dolaze za vrijeme vladavine Celjskih, i Hrvata, koji dolaze iz južnijih krajeva.¹⁷⁷

Dakle, podjela na *lingue* ukinuta je 1437. g., nakon najmanje 60 godina postojanja. Glavni razlog ukidanju ustanove najprije treba tražiti u gradečkom društvu. Model podjele na jezike više nije zadovljavao novu gradečku elitu ili više nije bio potreban. Po svemu sudeći, ukidanje podjele na jezike rezultat je različitih promjena koje su se dogodile u gradečkom društvu. Neke su se najutjecajnije obitelji ženidbeno povezivale bez obzira na narodnost, a mnoge su se obitelji gradečkih "stranaca" vjerojatno asimilirale. Iako se podjela prisežničkih i vijećničkih funkcija ukinula, suci se još biraju prema prethodno utvrđenom redoslijedu, sve do trenutka kada je sudac trebao biti Nijemac (1441. g.). Budući da Nijemci više nisu mogli postati suci, najvjerojatnije zbog napada Celjskih na Gradec, prekinulo se biranje sudaca prema nacionalnom ključu. Kada su Celjski stekli kontrolu nad Gradom suci su uglavnom bili Nijemci, a tek nakon odlaska Celjskih, 1457. g. građani opet potpuno slobodno biraju suce. Tada je već gradečko društvo bilo dobrim dijelom izmijenjeno i nije bilo potrebno ponovno uvoditi neke oblike podjele prema jezičnom načelu.¹⁷⁸ Ali, kao i prije uvođenja podjela na jezike, i dalje se u Gradecu pojavljuju suci, koji su podrijetlom bili

¹⁷⁵ U magistratu više nema karakterističnih latinskih imena. Nakon 1438. u magistratu se sigurno pojavljuje Antun sin Jurja koji je bio prisutan i ranije u latinskoj skupini, sudac Andrija Latin i Benedikt, sin Gywana koji je ponovno prisežnik 1446. g. Petrus Barber pojavljuje se 1437. g. a kasnije ga ne možemo sa sigurnošću identificirati kao ni Tomu Chonovog i Ivana, sina Pere (Perovića). Ivana Perovića jasno vidimo u magistratu 1459. g. , kad je sudac (nakon odlaska Celjskih). Kasnije je dva puta sudac i njegov sin Dominik (1481. i 1489.). Nakon što je obnašao sudačku dužnost 1438. g., Marin Klarić više se uopće ne pojavljuje u magistratu, iako je još u gradu. Nedugo nakon reforme magistrata *Leonardus Athawantis*, jedan od istaknutijih Latina na Gradecu tridesetih godina 14. st., vratio se natrag u Firencu (BUDAK, Gradec, str. 87.) Smanjenje broja Latina u gradskom magistratu, rezultat je smanjenog broja Latina i u gradu. Kako je već spomenuto, smanjenje latinske kolonije može se uočiti i po tome što je u latinskoj skupini u prvoj polovici 15. st. najviše izraženo ponavljanje istih osoba u magistratu. Naravno, postavlja se pitanje koliko građane koji su od rođenja na Gradecu, kao Tomu, sina Chona, i Benedikta, sina Gywana, možemo smatrati pravim Latinima.

¹⁷⁶ Naravno, u Gradec i dalje dolaze pojednici iz sjeverne Italije. Tako će na prijelazu iz 15. u 16. st. u Gradecu boraviti *Johannes (Sowan, Gywan)* Pastor iz Firenze. On će 1504. g. biti tridesetničar i na Gradecu i Kaptolu, kasnije će biti i sudac, a njegove usluge koristit će i dvor. (KLAIĆ, Zagreb, str. 263., 269.).

¹⁷⁷ BEDENKO, Društvo i prostor, str. 38.

¹⁷⁸ Zanimljiv je raspored dvojice sudaca nakon odlaska Celjskih: Valentin Šaronić sudac je 1454., 1458., 1462. godine, a Antun. sin Tome sudac je 1461. i 1465. g.; dakle, obojica se pojavljuju svake četvrte godine. Kasnije ne možemo više uočiti neko pravilo prilikom izbora sudaca. Primjerice, Benedikt. sin Jurja sudac je 1469., a potom opet već 1471. godine.

Mađari ili Nijemci, a u vrlo malo slučajeva i Latini. Oni nisu birani na položaj prema nekom nacionalnom ključu, nego zbog toga što su ionako pripadali u gradečku elitu, a i u drugoj polovici 15. st. ona je i dalje dijelom sastavljena od građana različitih "jezika".¹⁷⁹

Zaključak

Podjela na "jezike" rezultat je želje gradske elite da reformira gradsku upravu i donese jasan ključ po kojem će se određivati sastav magistrata za pojedinu godinu. Takav je model uveden najvjerojatnije zbog toga jer je u drugoj polovici 14. st. na Gradecu bilo mnogo bogatih građana koji su željeli sudjelovati u gradskoj upravi te su gradski prvaci, da ne bi izbili veći sukobi, odlučili reformirati upravu tako da zadovoljava većinu gradečkih građana. Nije poznat izravan povod za uspostavu ravnopravnoga zastupanja svih jezika u vlasti kakav je postojao u Budimu. Moguće je da je model podjele na "jezike" uspostavljen pod utjecajem sustava nacija koja je postojala na tadašnjim europskim sveučilištima.

"Jezici" nisu bili zatvorene etničke grupe jer su neki građani bili zastupnici određene jezične skupine, iako tamo po svom podrijetlu nisu pripadali. Podjelu na lingue, kao i taj termin susrećemo uglavnom samo pri izboru magistrata, ili u uskoj vezi s magistratom. To znači da se podjela na jezike manifestira samo prilikom izbora magistrata i ne odražava se na svakodnevni život gradečkih stanovnika.

I prije uvođenja jezične podjele, suci su bili građani različitog etničkoga podrijetla, što s jedne strane pokazuje da se pazilo na ravnopravnost svih "jezika", a s druge strane da su svi "jezici" imali razvijenu svoju elitu.

Ukidanje diobe magistrata na jezike događa se kad je Gradec već ekonomski i politički oslabio. U gradu je mnogo manje bogatih građana koji mogu sudjelovati u gradskoj upravi, nestaje latinska kolonija, a vrhovnu vlast nad Gradecom preuzimaju velikaši.

Tokom 60 godina gradska uprava bila je podijeljena na "jezike" koji su po ustaljenom redoslijedu davali gradske suce. Taj je redoslijed promijenjen dva puta, jedan put početkom 15. st., a drugi put 1429. godine kada je preskočen sudac iz njemačke skupine.

Ne bi se moglo reći da se uvođenjem modela takve podjele dogodila neka velika promjena unutar gradečkog društva, naročito unutar njegove elite. Građani koji su bili suci prije uspostave podjele po jezicima, pojavljuju se u magistratu i nakon 1377. godine, a isto tako mnoge građane koji se nalaze u magistratu nešto prije 1437. godine, u magistratu možemo naći i nakon njegove reforme.

¹⁷⁹ Tako je 1470. sudac ponovno Rawsar, a tu su još neki koji su, sudeći prema imenima, vjerojatno njemačkoga podrijetla. To je primjerice *Anthonius Roth* (sudac 1467. g.). Od Mađara jasno možemo prepoznati samo već poznatog suca Nikolu, sina Petra (1464.), no sigurno ih ima još; od Latina sudac je već također otprije poznati *Johannes Pero* (1459.), a kasnije i njegov sin Dominik (1481. i 1489.), a još kasnije je sudac Firentinac *Johannes Pastor* (1512., 1517.).

Pregledom sastava magistrata najbolje se može uočiti i stvaranje gradečke oligarhije. Pojedini građani bez obzira na etničko podrijetlo učestalo se pojavljuju na gradskim funkcijama i više se puta pojavljuju kao suci, a i njihove nasljednike često možemo vidjeti na različitim gradskim funkcijama.

PRILOG 1.

r. br.	osoba (normirano)	osoba (izvorno)	položaj	lingua	rekon.	datum	izvor
739	Andreas	Andreas	consiliarius			1438.02	MHLRCZ 6, p. 282
805	Andreas	Andreas	consiliarius			1441.02	MHLRCZ 6, p. 343
417	Andreas arcupar	Andreas	iuratus	H	H	1421.03	MHLRCZ 6, p. 100
301	Andreas arcupar	Andreas arcupar	consiliarius	H	H	1416.01	MHLRCZ 6, p. 29
713	Andreas Bogdanich	Andreas Bogdanich	consiliarius			1437.02	MHLRCZ 6, p. 267
706	Andreas Cziganichyn	Andreas Cziganichyn	consiliarius			1437.02	MHLRCZ 6, p. 267
933	Andreas de Raboch	Andreas de Raboch	consiliarius			1446.02	MHLRCZ 6, p. 438
797	Andreas de Raboch	Andreas filius Symonis (de) Raboch	consiliarius			1441.02	MHLRCZ 6, p. 342
292	Andreas filius Nicolai de Zwinaria	Andreas filius Nicolai	iudex	H	H	1416.01	MHLRCZ 6, p. 29
394	Andreas filius Petri Saffar	Andreas	consiliarius	T	T	1420.03	MHLRCZ 6, p. 82
416	Andreas filius Petri Saffar	Andreas	iuratus	T	T	1421.03	MHLRCZ 6, p. 100
448	Andreas filius Petri Saffar	Andreas	iuratus	T	T	1422.03	MHLRCZ 6, p. 108
502	Andreas filius Petri Saffar	Andreas pridem juratus	consiliarius	T	T	1423.03	MHLRCZ 6, p. 115
303	Andreas filius Petri Saffar	Enderko	consiliarius	T	T	1416.01	MHLRCZ 6, p. 29
789	Andreas Latin filius Michaelis	Andreas	iuratus		L	1441.02	MHLRCZ 6, p. 342
957	Andreas Latin filius Michaelis	Andreas filius Michaeli	iudex		L	1447.02	MHLRCZ 6, p. 446
966	Andreas sartor	Andreas sartor	consiliarius			1447.02	MHLRCZ 6, p. 446
235	Andreas Stepkouch	Andreas	iuratus	S	S	1413.02	MHLRCZ 6, p. 5
311	Andreas Stepkouch	Andreas frenipar	consiliarius	S	S	1416.01	MHLRCZ 6, p. 30
341	Andreas Stepkouch	Andreas Stepkouch	consiliarius	S	S	1417.03	MHLRCZ 6, p. 44
456	Andreas Zuechar	Andreas decanus	consiliarius	S	S	1422.03	MHLRCZ 6, p. 108
434	Andreas Zuechar	Andreas Zuechar	consiliarius	S	S	1421.03	MHLRCZ 6, p. 101
772	Anthonius	Anthonius	consiliarius			1439.02	MHLRCZ 6, p. 305
730	Anthonius	Anthonius	consiliarius			1438.02	MHLRCZ 6, p. 281
740	Anthonius	Anthonius	consiliarius			1438.02	MHLRCZ 6, p. 282
471	Anthonius arcupar	Anthonius arcupar	consiliarius	H	H	1422.03	MHLRCZ 6, p. 109
644	Anthonius arcupar	Anthonius arcupar	consiliarius	H	H	1435.02	MHLRCZ 6, p. 272
908	Anthonius arcupar	Anthonius arcupar	consiliarius	H		1445.02	MHLRCZ 6, p. 415
668	Anthonius arcupar	Anthonius lukar	consiliarius	H	H	1436.02	MHLRCZ 6, p. 248
798	Anthonius Chernyn	Anthonius Chernyn	consiliarius			1441.02	MHLRCZ 6, p. 342
714	Anthonius decanus	Anthonius decanus	consiliarius			1437.02	MHLRCZ 6, p. 267
521	Anthonius faber	Anthonius	consiliarius	S	S	1431.03	MHLRCZ 6, p. 134
555	Anthonius faber	Anthonius	consiliarius	S	S	1432.02	MHLRCZ 6, p. 154
639	Anthonius faber	Anthonius faber	consiliarius	S	S	1435.02	MHLRCZ 6, p. 271
715	Anthonius faber	Anthonius faber	consiliarius		S	1437.02	MHLRCZ 6, p. 267
806	Anthonius faber	Anthonius faber	consiliarius		S	1441.02	MHLRCZ 6, p. 343
403	Anthonius filius Appardi de Florentia	Anthonius	consiliarius	L	L	1420.03	MHLRCZ 6, p. 83
418	Anthonius filius Appardi de Florentia	Anthonius	iuratus	L	L	1421.03	MHLRCZ 6, p. 100
449	Anthonius filius Appardi de Florentia	Anthonius	iuratus	L	L	1422.03	MHLRCZ 6, p. 108
354	Anthonius filius Appardi de Florentia	Anthonius	iuratus	L	L	1419.03	MHLRCZ 6, p. 62

503	Anthonius filius Appar-di de Florentia	Anthonius	consiliarius	I	L	1423.03	MHLRCZ 6, p. 115
532	Anthonius filius Appar-di de Florentia	Anthonius	consiliarius	I	L	1431.03	MHLRCZ 6, p. 135
610	Anthonius filius Appar-di de Florentia	Anthonius judex	consiliarius	I	L	1434.02	MHLRCZ 6, p. 203
602	Anthonius filius Georgi	Anthonius	iuratus	I	L	1434.02	MHLRCZ 6, p. 203
942	Anthonius filius Georgi	Anthonius filius Georgi	consiliarius		L	1446.02	MHLRCZ 6, p. 439
660	Anthonius filius Georgi	Anthonius juratus	iuratus	I	L	1436.02	MHLRCZ 6, p. 248
513	Anthonius filius Georgi	Anthonius nosnyc-haricze	iuratus	I	L	1431.03	MHLRCZ 6, p. 134
580	Anthonius filius Georgi	Anthonius pridem juratus	consiliarius	I	L	1433.02	MHLRCZ 6, p. 186
472	Anthonius Herichouich	Anthonius Heric-houich	consiliarius	T	T	1422.03	MHLRCZ 6, p. 109
504	Anthonius Herichouich	Anthonius Heri-howych	consiliarius	T	T	1423.03	MHLRCZ 6, p. 115
90	Anthonius Hungarus	Anthonius	iuratus	H	H	1385.02	MHLRCZ 5, p. 230
62	Anthonius Hungarus	Anthonius Hun-garus	iuratus	H	H	1384.02	MHLRCZ 5, p. 217
865	Anthonius Ioffanow	Anthonius carnifex Joffanow	consiliarius			1443.02	MHLRCZ 6, p. 380
799	Anthonius Ioffanow	Anthonius Joffanow	consiliarius			1441.02	MHLRCZ 6, p. 342
943	Anthonius Ioffanow	Anthonius Joffa-nowych	consiliarius			1446.02	MHLRCZ 6, p. 439
243	Anthonius judex	Anthonius judex	consiliarius	T	T	1413.02	MHLRCZ 6, p. 5
282	Anthonius judex	Anthonius judex	consiliarius	T	T	1414.05	MHLRCZ 6, p. 16
302	Anthonius judex	Anthonius judex	consiliarius	T	T	1416.01	MHLRCZ 6, p. 29
331	Anthonius judex	Anthonius judex	consiliarius	T	T	1417.03	MHLRCZ 6, p. 43
395	Anthonius judex	Anthonius judex	consiliarius	T	T	1420.03	MHLRCZ 6, p. 82
376	Anthonius judex	Anthonius pridem judex	consiliarius	T	T	1419.03	MHLRCZ 6, p. 63
424	Anthonius judex	Anthonius pridem judex	consiliarius	T	T	1421.03	MHLRCZ 6, p. 100
474	Anthonius judex	Anthonius pridem judex	consiliarius	T	T	1422.03	MHLRCZ 6, p. 109
457	Anthonius Oprasnyxh	Anthonius carnifex	consiliarius	S	S	1422.03	MHLRCZ 6, p. 108
900	Anthonius Oprasnyxh	Anthonius carnifex	consiliarius		S	1445.02	MHLRCZ 6, p. 414
1007	Anthonius Oprasnyxh	Anthonius carnifex Oprasnych	consiliarius		S	1448.02	MHLRCZ 6, p. 454
473	Anthonius Ozmonok	Anthonius Ozmo-nok	consiliarius	H	H	1422.03	MHLRCZ 6, p. 109
375	Anthonius pellifex	Anthonius pellifex	consiliarius	T	T	1419.03	MHLRCZ 6, p. 63
207	Anthonius Renis	Anthonius	iuratus	G	L	1391.02	MHLRCZ 5, p. 335
120	Anthonius Renis	Anthonius filius Martini dici Renis	iuratus	L	L	1388.02	MHLRCZ 5, p. 287
61	Anthonius Renis	Anthonius filius Renis	iuratus	L	L	1384.02	MHLRCZ 5, p. 217
91	Anthonius Renis	Anthonius Renis	iuratus	L	L	1385.02	MHLRCZ 5, p. 230
149	Anthonius Renis	Anthonius Renis	iuratus	L	L	1389.02	MHLRCZ 5, p. 291
197	Anthonius Renis	Anthonius Renis	consiliarius	L	L	1390.02	MHLRCZ 5, p. 319
15	Anthonius Renis	Anthonius Renyz	consiliarius	G	L	1377.02	MHLRCZ 5, p. 76
491	Anthonius sartor	Anthonius sartor	consiliarius	S	S	1423.03	MHLRCZ 6, p. 114
722	Augustinus Kusne	Augustinus	iuratus		S	1438.02	MHLRCZ 6, p. 281
640	Augustinus Kusne	Augustinus Kusne	consiliarius	S	S	1435.02	MHLRCZ 6, p. 271
673	Augustinus Kusne	Augustinus Kusne	consiliarius	S	S	1436.02	MHLRCZ 6, p. 249
556	Balthasar	Balthasar	consiliarius	T	T	1432.02	MHLRCZ 6, p. 154

581	Balthasar	Balthasar	consiliarius	T	T	1433.02	MHLRCZ 6, p. 186
645	Balthasar	Balthasar	consiliarius	T	T	1435.02	MHLRCZ 6, p. 272
674	Balthasar	Balthasar	consiliarius	T	T	1436.02	MHLRCZ 6, p. 249
542	Barnabas institor	Barnabas	iuratus	H	H	1432.02	MHLRCZ 6, p. 153
631	Barnabas institor	Barnabas	iuratus	H	H	1435.02	MHLRCZ 6, p. 271
1000	Barnabas institor	Barnabas institor	consiliarius	H	H	1448.02	MHLRCZ 6, p. 453
661	Barnabas institor	Barnabas juratus	iuratus	H	H	1436.02	MHLRCZ 6, p. 248
840	Bartholomeus	Bartholomeus	consiliarius			1442.02	MHLRCZ 6, p. 360
475	Bederinchech	Bederinchech	consiliarius	H	H	1422.03	MHLRCZ 6, p. 109
763	Benedictus	Benedictus	consiliarius			1439.02	MHLRCZ 6, p. 304
773	Benedictus	Benedictus	consiliarius			1439.02	MHLRCZ 6, p. 305
958	Benedictus	Benedictus	iuratus			1447.02	MHLRCZ 6, p. 446
944	Benedictus Bedek	Benedictus Bedek	consiliarius			1446.02	MHLRCZ 6, p. 439
974	Benedictus brodar	Benedictus brodar	consiliarius			1447.02	MHLRCZ 6, p. 447
945	Benedictus carpenterius	Benedictus carpenterius	consiliarius			1446.02	MHLRCZ 6, p. 439
975	Benedictus faber	Benedictus faber	consiliarius			1447.02	MHLRCZ 6, p. 447
1008	Benedictus faber	Benedictus faber	consiliarius			1448.02	MHLRCZ 6, p. 454
355	Benedictus filius Gyuan	Benedictus	iuratus	L	L	1419.03	MHLRCZ 6, p. 62
386	Benedictus filius Gyuan	Benedictus	iuratus	L	L	1420.03	MHLRCZ 6, p. 82
458	Benedictus filius Gyuan	Benedictus	consiliarius	L	L	1422.03	MHLRCZ 6, p. 108
483	Benedictus filius Gyuan	Benedictus	iuratus	G	L	1423.03	MHLRCZ 6, p. 114
557	Benedictus filius Gyuan	Benedictus	consiliarius	I	L	1432.02	MHLRCZ 6, p. 154
925	Benedictus filius Gyuan	Benedictus	iuratus		L	1446.02	MHLRCZ 6, p. 438
332	Benedictus filius Gyuan	Benedictus filius Gyuan	consiliarius	L	L	1417.03	MHLRCZ 6, p. 43
646	Benedictus filius Gyuan	Benedictus Gywan	consiliarius	I	L	1435.02	MHLRCZ 6, p. 272
514	Benedictus filius Gyuan	Benedictus Gywani	iuratus	I	L	1431.03	MHLRCZ 6, p. 134
675	Benedictus filius Gyuan	Benedictus Gywani	consiliarius	I	L	1436.02	MHLRCZ 6, p. 249
425	Benedictus filius Gyuan	Benedictus pridem juratus	consiliarius	L	L	1421.03	MHLRCZ 6, p. 100
603	Benedictus filius Michaeli Sebastiani	Benedictus	iuratus	S	S	1434.02	MHLRCZ 6, p. 203
856	Benedictus filius Michaeli Sebastiani	Benedictus filius Michaeli	iudex		S	1443.02	MHLRCZ 6, p. 380; 10, p. 32
459	Benedictus filius Michaeli Sebastiani	Benedictus gener Michaelis	consiliarius	S	S	1422.03	MHLRCZ 6, p. 108
697	Benedictus filius Michaeli Sebastiani	Benedictus sartor	consiliarius			1437.02	MHLRCZ 6, p. 266
976	Benedictus Hwala	Benedictus Hwala	consiliarius			1447.02	MHLRCZ 6, p. 447
977	Benedictus Jagnych	Benedictus Jagnych	consiliarius		S	1447.02	MHLRCZ 6, p. 447
641	Benedictus Jagnych	Benedictus Jagnye	consiliarius	S	S	1435.02	MHLRCZ 6, p. 271
866	Benedictus Jagnych	Benedictus Jagnyn	consiliarius		S	1443.02	MHLRCZ 6, p. 380
901	Benedictus literatus	Benedictus literatus	consiliarius			1445.02	MHLRCZ 6, p. 414
215	Benedictus Rambol	Benedictus	consiliarius	G	L	1391.02	MHLRCZ 5, p. 335
51	Benedictus Rambol	Benedictus Rambol	consiliarius	G	L	1382.02	MHLRCZ 5, p. 159
109	Benedictus Rambol	Benedictus stachunarius	consiliarius	L	L	1385.02	MHLRCZ 5, p. 231
128	Benedictus Rambol	Benedictus stachunarius	consiliarius	L	L	1388.02	MHLRCZ 5, p. 287
476	Benedictus Vdile	Benedictus Vdile	consiliarius	T	T	1422.03	MHLRCZ 6, p. 109
689	Blasius	Blasius	iuratus			1437.02	MHLRCZ 6, p. 266
741	Blasius	Blasius	consiliarius			1438.02	MHLRCZ 6, p. 282
832	Blasius	Blasius	consiliarius			1442.02	MHLRCZ 6, p. 359
892	Blasius	Blasius	iuratus			1445.02	MHLRCZ 6, p. 414
959	Blasius	Blasius	iuratus			1447.02	MHLRCZ 6, p. 446
404	Blasius	Blasius	consiliarius	S	S	1420.03	MHLRCZ 6, p. 83
236	Blasius filius Alexandri	Blasius	iuratus	H	H	1413.02	MHLRCZ 6, p. 5
293	Blasius filius Alexandri	Blasius	iuratus	H	H	1416.01	MHLRCZ 6, p. 29
946	Blasius carpentarius	Blasius carpentarius	consiliarius			1446.02	MHLRCZ 6, p. 439

874	Blasius faber	Blasius faber	consiliarius			1443.02	MHLRCZ 6, p. 381
405	Blasius filius Pauli Czaranthowych	Blasius	consiliarius	S	S	1420.03	MHLRCZ 6, p. 83
558	Blasius filius Pauli Czaranthowych	Blasius	consiliarius	S	S	1432.02	MHLRCZ 6, p. 154
572	Blasius filius Pauli Czaranthowych	Blasius	iuratus	S	S	1433.02	MHLRCZ 6, p. 186
716	Blasius filius Pauli Czaranthowych	Blasius Czarant-howych	consiliarius		S	1437.02	MHLRCZ 6, p. 267
788	Blasius filius Pauli Czaranthowych	Blasius filius Pauli	iudex		S	1441.02	MHLRCZ 6, p. 342; 10, p. 8
676	Blasius frater domini Anthonii	Blasius frater domini Anthonii	consiliarius	S	S	1436.02	MHLRCZ 6, p. 249
698	Blasius frater domini Anthonii	Blasius frater domini Anthonii	consiliarius		S	1437.02	MHLRCZ 6, p. 266
909	Blasius frenipar	Blasius frenipar	consiliarius			1445.02	MHLRCZ 6, p. 415
947	Blasius frenipar	Blasius frenipar	consiliarius			1446.02	MHLRCZ 6, p. 439
875	Blasius Kurmanich	Blasius institor	consiliarius			1443.02	MHLRCZ 6, p. 381
699	Blasius Kurmanich	Blasius Kurmanich	consiliarius			1437.02	MHLRCZ 6, p. 266
253	Blasius Purgar	Blasius Purgar	consiliarius	H	H	1413.02	MHLRCZ 6, p. 6
283	Blasius Purgar	Blasius Purgar	consiliarius	H	H	1414.05	MHLRCZ 6, p. 16
807	Blasius sartor gener Marci	Blasius sartor	consiliarius			1441.02	MHLRCZ 6, p. 343
1001	Blasius sartor gener Marci	Blasius sartor	consiliarius			1448.02	MHLRCZ 6, p. 453
978	Blasius sartor gener Marci	Blasius sartor gener Marci	consiliarius			1447.02	MHLRCZ 6, p. 447
979	Blasius sporar	Blasius sporar	consiliarius			1447.02	MHLRCZ 6, p. 447
1009	Blasius sutor	Blasius sutor	consiliarius			1448.02	MHLRCZ 6, p. 454
764	Briccius piscator filius Johannis	Briccius	consiliarius			1439.02	MHLRCZ 6, p. 304
717	Briccius piscator filius Johannis	Briccius piscator	consiliarius			1437.02	MHLRCZ 6, p. 267
10	Brumen aurifaber	Brumen aurifaber	consiliarius	S	S	1377.02	MHLRCZ 5, p. 75
198	Chon	Chon	consiliarius	L	L	1390.02	MHLRCZ 5, p. 319
447	Chon	Chon	iudex	L	L	1422.03	MHLRCZ 6, p. 108
263	Chon	Chon filius Joannis	iudex	L	L	1414.05	MHLRCZ 6, p. 15
244	Chon	Chon judex	consiliarius	L	L	1413.02	MHLRCZ 6, p. 5
312	Chon	Chon judex	consiliarius	L	L	1416.01	MHLRCZ 6, p. 30
333	Chon	Chon judex	consiliarius	L	L	1417.03	MHLRCZ 6, p. 43
377	Chon	Chon pridem judex	consiliarius	L	L	1419.03	MHLRCZ 6, p. 63
406	Chon	Chon pridem judex	consiliarius	L	L	1420.03	MHLRCZ 6, p. 83
216	Chon	Chuln	consiliarius	G	L	1391.02	MHLRCZ 5, p. 335
742	Clemens	Clemens	consiliarius			1438.02	MHLRCZ 6, p. 282
765	Clemens	Clemens	consiliarius			1439.02	MHLRCZ 6, p. 304
774	Clemens	Clemens	consiliarius			1439.02	MHLRCZ 6, p. 305
893	Clemens	Clemens	iuratus			1445.02	MHLRCZ 6, p. 414
894	Clemens	Clemens	iuratus			1445.02	MHLRCZ 6, p. 414
743	Clemens	Clemens	consiliarius			1438.02	MHLRCZ 6, p. 282
396	Clemens	Clemens	consiliarius	H	H	1420.03	MHLRCZ 6, p. 82
313	Clemens	Clemens	consiliarius	S	S	1416.01	MHLRCZ 6, p. 30
407	Clemens	Clemens	consiliarius	S	S	1420.03	MHLRCZ 6, p. 83
980	Clemens frenipar	Clemens decanus	consiliarius			1447.02	MHLRCZ 6, p. 447
992	Clemens frenipar	Clemens decanus	iuratus			1448.02	MHLRCZ 6, p. 453
1010	Clemens frenipar	Clemens decanus	consiliarius			1448.02	MHLRCZ 6, p. 454
707	Clemens frenipar	Clemens frenipar	consiliarius			1437.02	MHLRCZ 6, p. 267
993	Conradus Rawsar filius Wlrici	Conradus Rawsar	iuratus		T	1448.02	MHLRCZ 6, p. 453
167	Conradus sutor	Corardus sutor	consiliarius	T	T	1389.02	MHLRCZ 5, p. 292

217	Cristan	Cristan	consiliarius	T	T	1391.02	MHLRCZ 5, p. 335
186	Demetrius	Demetrius	consiliarius	S	S	1390.02	MHLRCZ 5, p. 318
857	Demetrius agricultor	Demetrius	iuratus		S	1443.02	MHLRCZ 6, p. 380
926	Demetrius agricultor	Demetrius	iuratus		S	1446.02	MHLRCZ 6, p. 438
960	Demetrius agricultor	Demetrius	iuratus		S	1447.02	MHLRCZ 6, p. 446
615	Demetrius agricultor	Demetrius cultor	consiliarius	S	S	1434.02	MHLRCZ 6, p. 204
254	Demetrius dictus Res	Demetrius juratus	consiliarius	H	H	1413.02	MHLRCZ 6, p. 6
323	Demetrius juratus	Demetrius	iuratus	S	S	1417.03	MHLRCZ 6, p. 43
356	Demetrius juratus	Demetrius	iuratus	S	S	1419.03	MHLRCZ 6, p. 62
387	Demetrius juratus	Demetrius	iuratus	S	S	1420.03	MHLRCZ 6, p. 82
484	Demetrius juratus	Demetrius	iuratus	S	S	1423.03	MHLRCZ 6, p. 114
616	Demetrius juratus	Demetrius institor	consiliarius	S	S	1434.02	MHLRCZ 6, p. 204
662	Demetrius juratus	Demetrius juratus	iuratus	S	S	1436.02	MHLRCZ 6, p. 248
744	Dionisius	Dyonisius	consiliarius			1438.02	MHLRCZ 6, p. 282
766	Dionisius	Dyonisius	consiliarius			1439.02	MHLRCZ 6, p. 304
775	Dionisius	Dyonisius	consiliarius			1439.02	MHLRCZ 6, p. 305
237	Dionisius	Dyonisius	iuratus	H	H	1413.02	MHLRCZ 6, p. 5
895	Dionisius aurifaber filius Marci de Bekend	Dyonisius	iuratus			1445.02	MHLRCZ 6, p. 414
876	Dionisius aurifaber filius Marci de Bekend	Dyonisius aurifaber	consiliarius			1443.02	MHLRCZ 6, p. 381
550	Dionisius decanus	Dyonisius	consiliarius	H	H	1432.02	MHLRCZ 6, p. 153
522	Dionisius decanus	Dyonisius decanus	consiliarius	H	H	1431.03	MHLRCZ 6, p. 134
669	Dionisius decanus	Dyonisius decanus	consiliarius	H	H	1436.02	MHLRCZ 6, p. 248
590	Dionisius institor	Dyonisius institor	consiliarius	S	S	1433.02	MHLRCZ 6, p. 187
700	Dionisius sartor	Dyonisius sartor	consiliarius			1437.02	MHLRCZ 6, p. 266
408	Dominicus Marssetych	Dominicus	consiliarius	S	S	1420.03	MHLRCZ 6, p. 83
362	Dominicus Marssetych	Dominicus frenipar	consiliarius	S	S	1419.03	MHLRCZ 6, p. 62
314	Dominicus Marssetych	Dominicus Marssetych	consiliarius	S	S	1416.01	MHLRCZ 6, p. 30
363	Dominicus sagipar	Dominicus sagipar	consiliarius	H	H	1419.03	MHLRCZ 6, p. 62
70	Dragoslaus carnifex	Dragozlaus	consiliarius	S	S	1384.02	MHLRCZ 5, p. 217
92	Dragoslaus carnifex	Dragozlaus carnifex	iuratus	S	S	1385.02	MHLRCZ 5, p. 230
121	Dragoslaus carnifex	Dragozlaus carnifex	iuratus	S	S	1388.02	MHLRCZ 5, p. 287
316	Durdek filius Michael Sebastiani	Gyurek filius Mychaelis judicis	consiliarius	S	S	1416.01	MHLRCZ 6, p. 30
209	Durdek filius Nicolai	Gurgek	iuratus	H	H	1391.02	MHLRCZ 5, p. 335
179	Durdek filius Nicolai	Gyurgek	iuratus	H	H	1390.02	MHLRCZ 5, p. 318
19	Durdek filius Nicolai	Gyurgek filius Nicolai	consiliarius	H	H	1377.02	MHLRCZ 5, p. 76
523	Egidius carnifex	Egidius	consiliarius	S	S	1431.03	MHLRCZ 6, p. 134
435	Egidius carnifex	Egidius carnifex	consiliarius	S	S	1421.03	MHLRCZ 6, p. 101
460	Egidius carnifex	Egidius carnifex	consiliarius	S	S	1422.03	MHLRCZ 6, p. 108
981	Egidius carnifex	Egidius carnifex	consiliarius		S	1447.02	MHLRCZ 6, p. 447
1011	Egidius carnifex	Egidius carnifex	consiliarius		S	1448.02	MHLRCZ 6, p. 454
255	Elias sartor	Elyas sartor	consiliarius	H	H	1413.02	MHLRCZ 6, p. 6
284	Elias sartor	Elyas sartor	consiliarius	H	H	1414.05	MHLRCZ 6, p. 16
617	Elias sutor	Elyas	consiliarius	S	S	1434.02	MHLRCZ 6, p. 204
632	Elias sutor	Elyas	iuratus	S	S	1435.02	MHLRCZ 6, p. 271
1012	Elias sutor	Elyas sutor	consiliarius		S	1448.02	MHLRCZ 6, p. 454
723	Emericus	Emericus	iuratus			1438.02	MHLRCZ 6, p. 281
731	Emericus	Emericus	consiliarius			1438.02	MHLRCZ 6, p. 281
776	Emericus	Emericus	consiliarius			1439.02	MHLRCZ 6, p. 305
825	Emericus	Emericus	iuratus			1442.02	MHLRCZ 6, p. 359
858	Emericus	Emericus	iuratus			1443.02	MHLRCZ 6, p. 380
824	Emericus	Emericus	iuratus			1442.02	MHLRCZ 6, p. 359
948	Emericus aliter Ztanko faber	Emericus aliter Ztanko faber	consiliarius			1446.02	MHLRCZ 6, p. 439
436	Emericus aurifaber	Emericus aurifaber	consiliarius	H	H	1421.03	MHLRCZ 6, p. 101
492	Emericus aurifaber	Emericus aurifaber	consiliarius	H	H	1423.03	MHLRCZ 6, p. 114

591	Emericus aurifaber	Emericus pridem juratus	consiliarius	H	H	1433.02	MHLRCZ 6, p. 187
677	Emericus Barberichyn	Emericus Barberichyn	consiliarius	S	S	1436.02	MHLRCZ 6, p. 249
461	Emericus Barberichyn	Emericus sartor	consiliarius	S	S	1422.03	MHLRCZ 6, p. 108
1013	Emericus faber	Emericus faber	consiliarius			1448.02	MHLRCZ 6, p. 454
910	Emericus frenipar	Emericus frenipar	consiliarius			1445.02	MHLRCZ 6, p. 415
967	Emericus frenipar	Emericus frenipar	consiliarius			1447.02	MHLRCZ 6, p. 446
1014	Emericus frenipar	Emericus frenipar	consiliarius			1448.02	MHLRCZ 6, p. 454
708	Emericus Sega	Emericus Sega	consiliarius			1437.02	MHLRCZ 6, p. 267
808	Emericus Sega	Emericus Sega	consiliarius			1441.02	MHLRCZ 6, p. 343
633	Fabianus filius Johannis	Fabianus	iuratus	S	S	1435.02	MHLRCZ 6, p. 271
790	Fabianus filius Johannis	Fabianus	iuratus		S	1441.02	MHLRCZ 6, p. 342
927	Fabianus filius Johannis	Fabianus	iuratus		S	1446.02	MHLRCZ 6, p. 438
543	Fabianus filius Johannis	Fabianus	iuratus	S	S	1432.02	MHLRCZ 6, p. 153
573	Fabianus filius Johannis	Fabianus	iuratus	S	S	1433.02	MHLRCZ 6, p. 186
462	Fabianus filius Johannis	Fabianus literatus	consiliarius	S	S	1422.03	MHLRCZ 6, p. 108
841	Fabianus sartor	Fabianus sartor	consiliarius			1442.02	MHLRCZ 6, p. 360
642	Franciscus corrigiator	Franciscus corrigiator	consiliarius	S	S	1435.02	MHLRCZ 6, p. 271
334	Franciscus de Vsepis	Franciscus de Vsepis	consiliarius	L	L	1417.03	MHLRCZ 6, p. 43
71	Franciscus filius Marci	Franciscus condam judex	consiliarius	S	S	1384.02	MHLRCZ 5, p. 217
98	Franciscus filius Marci	Franciscus condam judex	consiliarius	S	S	1385.02	MHLRCZ 5, p. 230
187	Franciscus filius Marci	Franciscus condam judex	consiliarius	S	S	1390.02	MHLRCZ 5, p. 318
148	Franciscus filius Marci	Franciscus filius Marci	iudex	S	S	1389.02	MHLRCZ 5, p. 291
40	Franciscus filius Marci	Franciscus filius Marci condam judex, dominus	consiliarius	S	S	1382.02	MHLRCZ 5, p. 159
1	Franciscus filius Marci	Franciscus filius Mark	iudex	S	S	1377.02	MHLRCZ 5, p. 75
809	Franciscus frenipar	Franciscus frenipar	consiliarius			1441.02	MHLRCZ 6, p. 343
877	Franciscus frenipar	Franciscus frenipar	consiliarius			1443.02	MHLRCZ 6, p. 381
968	Franciscus literatus	Franciscus literatus	consiliarius			1447.02	MHLRCZ 6, p. 446
1002	Franciscus literatus	Franciscus literatus	consiliarius			1448.02	MHLRCZ 6, p. 453
419	Fryche juratus	Frich	iuratus	T	T	1421.03	MHLRCZ 6, p. 100
357	Fryche juratus	Friche	iuratus	T	T	1419.03	MHLRCZ 6, p. 62
450	Fryche juratus	Friche	iuratus	T	T	1422.03	MHLRCZ 6, p. 108
485	Fryche juratus	Friche	iuratus	T	T	1423.03	MHLRCZ 6, p. 114
533	Fryche juratus	Friche seu Fride-ricus	consiliarius	T	T	1431.03	MHLRCZ 6, p. 135
724	Fryche juratus	Fricze	iuratus		T	1438.02	MHLRCZ 6, p. 281
238	Fryche juratus	Fryche	iuratus	T	T	1413.02	MHLRCZ 6, p. 5
324	Fryche juratus	Fryche	iuratus	T	T	1417.03	MHLRCZ 6, p. 43
574	Fryche juratus	Fryche	iuratus	T	T	1433.02	MHLRCZ 6, p. 186
604	Fryche juratus	Fryche	iuratus	T	T	1434.02	MHLRCZ 6, p. 203
634	Fryche juratus	Fryche	iuratus	T	T	1435.02	MHLRCZ 6, p. 271
663	Fryche juratus	Fryche juratus	iuratus	T	T	1436.02	MHLRCZ 6, p. 248
755	Fryche juratus	Frycze	iuratus		T	1439.02	MHLRCZ 6, p. 304
810	Gallus	Gallus	consiliarius			1441.02	MHLRCZ 6, p. 343
157	Gallus Hungarus	Gallus	consiliarius	H	H	1389.02	MHLRCZ 5, p. 291
188	Gallus Hungarus	Gallus	consiliarius	H	H	1390.02	MHLRCZ 5, p. 318
208	Gallus Hungarus	Gallus	iuratus	H	H	1391.02	MHLRCZ 5, p. 335
264	Gaspar filius Myklini	Gaspar	iuratus	T	T	1414.05	MHLRCZ 6, p. 15
325	Gaspar filius Myklini	Gaspar	iuratus	T	T	1417.03	MHLRCZ 6, p. 43
358	Gaspar filius Myklini	Gaspar	iuratus	T	T	1419.03	MHLRCZ 6, p. 62

245	Gaspar filius Myklini	Gaspar filius Myklini	consiliarius	T	T	1413.02	MHLRCZ 6, p. 5
426	Gaspar filius Myklini	Gaspar pridem juratus	consiliarius	T	T	1421.03	MHLRCZ 6, p. 100
477	Gaspar filius Myklini	Gaspar pridem juratus	consiliarius	T	T	1422.03	MHLRCZ 6, p. 109
505	Gaspar filius Myklini	Gaspar pridem juratus	consiliarius	T	T	1423.03	MHLRCZ 6, p. 115
272	Georgius	Georgius	consiliarius	S	S	1414.05	MHLRCZ 6, p. 15
690	Georgius	Georgius	iuratus			1437.02	MHLRCZ 6, p. 266
691	Georgius	Georgius	iuratus			1437.02	MHLRCZ 6, p. 266
732	Georgius	Georgius	consiliarius			1438.02	MHLRCZ 6, p. 281
733	Georgius	Georgius	consiliarius			1438.02	MHLRCZ 6, p. 281
767	Georgius	Georgius	consiliarius			1439.02	MHLRCZ 6, p. 304
777	Georgius	Georgius	consiliarius			1439.02	MHLRCZ 6, p. 305
791	Georgius	Georgius	iuratus			1441.02	MHLRCZ 6, p. 342
792	Georgius	Georgius	iuratus			1441.02	MHLRCZ 6, p. 342
826	Georgius	Georgius	iuratus			1442.02	MHLRCZ 6, p. 359
833	Georgius	Georgius	consiliarius			1442.02	MHLRCZ 6, p. 359
896	Georgius	Georgius	iuratus			1445.02	MHLRCZ 6, p. 414
928	Georgius	Georgius	iuratus			1446.02	MHLRCZ 6, p. 438
961	Georgius	Georgius	iuratus			1447.02	MHLRCZ 6, p. 446
757	Georgius	Georgius	iuratus			1439.02	MHLRCZ 6, p. 304
827	Georgius	Georgius	iuratus			1442.02	MHLRCZ 6, p. 359
929	Georgius	Georgius (alter)	iuratus			1446.02	MHLRCZ 6, p. 438
756	Georgius	Georgius	iuratus			1439.02	MHLRCZ 6, p. 304
859	Georgius	Georgius	iuratus			1443.02	MHLRCZ 6, p. 380
486	Georgius (H)	Georgius	iuratus	H	H	1423.03	MHLRCZ 6, p. 114
575	Georgius (H)	Georgius	iuratus	H	H	1433.02	MHLRCZ 6, p. 186
618	Georgius (H)	Georgius	consiliarius	H	H	1434.02	MHLRCZ 6, p. 204
265	Georgius (S)	Georgius	iuratus	S	S	1414.05	MHLRCZ 6, p. 15
437	Georgius (S)	Georgius	consiliarius	S	S	1421.03	MHLRCZ 6, p. 101
158	Georgius Blanchich	Georgius Blanchich	consiliarius	H	H	1389.02	MHLRCZ 5, p. 291
80	Georgius Blanchich	Georgius stachunarius	consiliarius	H	H	1384.02	MHLRCZ 5, p. 218
99	Georgius Blanchich	Georgius stachunarius	consiliarius	H	H	1385.02	MHLRCZ 5, p. 230
5	Georgius Blanchich	Georgius stacionarius	iuratus	H	H	1377.02	MHLRCZ 5, p. 75
122	Georgius calcalipar	Georgius calcalipar	iuratus	S	S	1388.02	MHLRCZ 5, p. 287
45	Georgius calcalipar	Gyurgek calcaripar	consiliarius	S	S	1382.02	MHLRCZ 5, p. 159
438	Georgius carnifex	Georgius carnifex	consiliarius	S	S	1421.03	MHLRCZ 6, p. 101
494	Georgius carnifex	Gyurak carnifex	consiliarius	S	S	1423.03	MHLRCZ 6, p. 114
842	Georgius ciens	Georgius ciens	consiliarius			1442.02	MHLRCZ 6, p. 360
364	Georgius faber	Georgius faber	consiliarius	H	H	1419.03	MHLRCZ 6, p. 62
515	Georgius faber	Georgius faber	iuratus	H	H	1431.03	MHLRCZ 6, p. 134
843	Georgius faber	Georgius faber	consiliarius			1442.02	MHLRCZ 6, p. 360
342	Georgius filius Dominici	Georgius filius Dominici	consiliarius	S	S	1417.03	MHLRCZ 6, p. 44
3	Georgius filius Herman	Georgius filius Herman	iuratus	T	T	1377.02	MHLRCZ 5, p. 75
43	Georgius filius Herman	Georgius filius Hermani	consiliarius	T	T	1382.02	MHLRCZ 5, p. 159
93	Georgius filius Herman	Georgius filius Hermani	iuratus	T	T	1385.02	MHLRCZ 5, p. 230
592	Georgius filius Pauli	Georgius filius Pauli	consiliarius	S	S	1433.02	MHLRCZ 6, p. 187
159	Georgius gener Jursich	Georgius gener Jursich	consiliarius	S	S	1389.02	MHLRCZ 5, p. 291
478	Georgius Huzaren	Georgius Huzaren	consiliarius	H	H	1422.03	MHLRCZ 6, p. 109

878	Georgius Juricza	Georgius Juricza	consiliarius			1443.02	MHLRCZ 6, p. 381
983	Georgius Juricza	Jurycza	consiliarius			1447.02	MHLRCZ 6, p. 447
427	Georgius Maryn	Georgius	consiliarius	L	L	1421.03	MHLRCZ 6, p. 100
451	Georgius Maryn	Georgius	iuratus	L	L	1422.03	MHLRCZ 6, p. 108
559	Georgius Maryn	Georgius	consiliarius	I	L	1432.02	MHLRCZ 6, p. 154
582	Georgius Maryn	Georgius	consiliarius	I	L	1433.02	MHLRCZ 6, p. 186
635	Georgius Maryn	Georgius	iuratus	I	L	1435.02	MHLRCZ 6, p. 271
994	Georgius Maryn	Georgius Marethyn	iuratus		L	1448.02	MHLRCZ 6, p. 453
506	Georgius Maryn	Georgius Maryn	consiliarius	I	L	1423.03	MHLRCZ 6, p. 115
479	Georgius parvus	Georgius parvus	consiliarius	H	H	1422.03	MHLRCZ 6, p. 109
493	Georgius parvus	Gregorius parvus	consiliarius	H	H	1423.03	MHLRCZ 6, p. 114
969	Georgius pellifex, magister	Georgius pellifex, magister	consiliarius			1447.02	MHLRCZ 6, p. 446
879	Georgius Rosyn	Georgius Rosyn	consiliarius			1443.02	MHLRCZ 6, p. 381
304	Georgius sartor	Georgius sartor	consiliarius	H	H	1416.01	MHLRCZ 6, p. 29
4	Georgius sartor	Georgius sartor	iuratus	S	S	1377.02	MHLRCZ 5, p. 75
902	Georgius sartor	Georgius sartor	consiliarius			1445.02	MHLRCZ 6, p. 414
934	Georgius sartor	Georgius sartor	consiliarius			1446.02	MHLRCZ 6, p. 438
982	Georgius sartor	Georgius sartor	consiliarius			1447.02	MHLRCZ 6, p. 447
911	Georgius sartor alter	Georgius sartor	consiliarius			1445.02	MHLRCZ 6, p. 415
305	Georgius sartor alter	Georgius sartor (alter)	consiliarius	H	H	1416.01	MHLRCZ 6, p. 29
834	Georgius sellator	Georgius sellator	consiliarius			1442.02	MHLRCZ 6, p. 359
880	Georgius sellipar	Georgius sellipar	consiliarius			1443.02	MHLRCZ 6, p. 381
811	Georgius successor Petri	Georgius successor Petri	consiliarius			1441.02	MHLRCZ 6, p. 343
868	Georgius Zydarch	Georgius Zydarch	consiliarius			1443.02	MHLRCZ 6, p. 380
949	Georgius Zydarch	Georgius Zydarch	consiliarius			1446.02	MHLRCZ 6, p. 439
150	Gianino Bon	Gyaninus Bon	iuratus	L	L	1389.02	MHLRCZ 5, p. 291
132	Gianino Bon	Gyaninus Bon	consiliarius	L	L	1388.02	MHLRCZ 5, p. 287
72	Gianino Bon	Gyaninus Bon condam juratus	consiliarius	L	L	1384.02	MHLRCZ 5, p. 217
33	Gianino Bon	Gyanyf filius Do- rathi	iuratus	L	L	1382.02	MHLRCZ 5, p. 159
2	Gianino filius Michaelis	Geninus Mychaelis	iuratus	L	L	1377.02	MHLRCZ 5, p. 75
169	Gianino filius Michaelis	Gyaninus	consiliarius	L	L	1389.02	MHLRCZ 5, p. 292
178	Gianino filius Michaelis	Gyaninus	iuratus	L	L	1390.02	MHLRCZ 5, p. 318
123	Gianino filius Michaelis	Gyaninus filius Michaelis	iuratus	L	L	1388.02	MHLRCZ 5, p. 287
64	Gianino filius Michaelis	Gyaninus filius Mychaelis	iuratus	L	L	1384.02	MHLRCZ 5, p. 217
52	Gianino filius Michaelis	Gyanyf filius Myc- haelis	consiliarius	G	L	1382.02	MHLRCZ 5, p. 159
745	Gregorius	Gregorius	consiliarius			1438.02	MHLRCZ 6, p. 282
793	Gregorius	Gregorius	iuratus			1441.02	MHLRCZ 6, p. 342
828	Gregorius	Gregorius	iuratus			1442.02	MHLRCZ 6, p. 359
829	Gregorius	Gregorius	iuratus			1442.02	MHLRCZ 6, p. 359
903	Gregorius agricultor	Gregorius agricultor	consiliarius			1445.02	MHLRCZ 6, p. 414
950	Gregorius Agychych	Gregorius Agychych	consiliarius			1446.02	MHLRCZ 6, p. 439
189	Gregorius Angeli	Gregorius	consiliarius	H	H	1390.02	MHLRCZ 5, p. 318
44	Gregorius Angeli	Gregorius Angeli	consiliarius	H	H	1382.02	MHLRCZ 5, p. 159
225	Gregorius Angeli	Gregorius Angeli	consiliarius	H	H	1391.02	MHLRCZ 5, p. 336
81	Gregorius Angeli	Gregorius filius Angeli	consiliarius	H	H	1384.02	MHLRCZ 5, p. 218
273	Gregorius Barba	Gregorius Barba	consiliarius	L	L	1414.05	MHLRCZ 6, p. 15
812	Gregorius faber	Gregorius faber	consiliarius			1441.02	MHLRCZ 6, p. 343
844	Gregorius faber	Gregorius faber	consiliarius			1442.02	MHLRCZ 6, p. 360
1015	Gregorius filius Symonis de Raboch	Gregorius filius Symonis de Raboch	consiliarius			1448.02	MHLRCZ 6, p. 454

678	Gregorius gener Wrecharich	Gregorius gener Wrecharich	consiliarius	S	S	1436.02	MHLRCZ 6, p. 249
709	Gregorius institor	Gregorius institor	consiliarius			1437.02	MHLRCZ 6, p. 267
285	Gregorius literatus	Gregorius literatus	consiliarius	H	H	1414.05	MHLRCZ 6, p. 16
259	Gregorius literatus	Gregorius, magister	consiliarius	H	H	1413.02	MHLRCZ 6, p. 6
869	Gregorius lucifigulus	Gregorius lucifigulus	consiliarius			1443.02	MHLRCZ 6, p. 380
130	Gregorius Pondich	Gregorius Pondich	consiliarius	S	S	1388.02	MHLRCZ 5, p. 287
131	Gregorius sartor	Gregorius sartor	consiliarius	S	S	1388.02	MHLRCZ 5, p. 287
839	Gregorius Sayko	Gregorius Sayko	consiliarius			1442.02	MHLRCZ 6, p. 359
867	Gregorius Sayko	Georgius lucifigulus	consiliarius			1443.02	MHLRCZ 6, p. 380
951	Gregorius Sayko	Gregorius Zayko lucigulus	consiliarius			1446.02	MHLRCZ 6, p. 439
256	Gregorius Sturcha	Gregorius Sturcha	consiliarius	S	S	1413.02	MHLRCZ 6, p. 6
845	Gregorius Valentini	Gregorius Valentini	consiliarius			1442.02	MHLRCZ 6, p. 360
32	Gregorius voscar	Gregorius dictus Voschayr	iuratus		S	1382.02	MHLRCZ 5, p. 159
11	Gregorius voscar	Gregorius voscar	consiliarius	S	S	1377.02	MHLRCZ 5, p. 75
63	Gregorius voscar	Gregorius voschar	iuratus	S	S	1384.02	MHLRCZ 5, p. 217
100	Gregorius voscar	Gregorius voschar	consiliarius	S	S	1385.02	MHLRCZ 5, p. 230
160	Gregorius voscar	Gregorius Voyschar	consiliarius	S	S	1389.02	MHLRCZ 5, p. 291
218	Gyuan filius Benedicti	Gyuan	consiliarius	G	L	1391.02	MHLRCZ 5, p. 335
73	Gyuan filius Benedicti	Gyuan filius Benedicti condam juratus	consiliarius	L	L	1384.02	MHLRCZ 5, p. 217
246	Gyuan filius Benedicti	Gyuan judex	consiliarius	L	L	1413.02	MHLRCZ 6, p. 5
274	Gyuan filius Benedicti	Gyuan judex	consiliarius	L	L	1414.05	MHLRCZ 6, p. 15
315	Gyuan filius Benedicti	Gyuan judex	consiliarius	L	L	1416.01	MHLRCZ 6, p. 30
335	Gyuan filius Benedicti	Gyuan judex	consiliarius	L	L	1417.03	MHLRCZ 6, p. 43
378	Gyuan filius Benedicti	Gyuan pridem judex	consiliarius	L	L	1419.03	MHLRCZ 6, p. 63
409	Gyuan filius Benedicti	Gyuan pridem judex	consiliarius	L	L	1420.03	MHLRCZ 6, p. 83
124	Hemp lapicida	Hans lapicida	iuratus	T	T	1388.02	MHLRCZ 5, p. 287
82	Hemp lapicida	Hemp lapicida	consiliarius	T	T	1384.02	MHLRCZ 5, p. 218
219	Hemp lapicida	Herner	consiliarius	T	T	1391.02	MHLRCZ 5, p. 335
800	Ivan Chaplych	Ivan Chaplych	consiliarius			1441.02	MHLRCZ 6, p. 342
495	Iwan decan	Iwan decan	consiliarius	S	S	1423.03	MHLRCZ 6, p. 114
904	Iwan Owchar dictus	Iwan Owchar dictus	consiliarius			1445.02	MHLRCZ 6, p. 414
692	Jacobus	Jacobus	iuratus			1437.02	MHLRCZ 6, p. 266
734	Jacobus	Jacobus	consiliarius			1438.02	MHLRCZ 6, p. 281
758	Jacobus	Jacobus	iuratus			1439.02	MHLRCZ 6, p. 304
930	Jacobus	Jacobus	iuratus			1446.02	MHLRCZ 6, p. 438
47	Jacobus Bole	Jacob Bole condam judex	consiliarius	T	T	1382.02	MHLRCZ 5, p. 159
6	Jacobus Bole	Jacobus Bole	iuratus	T	T	1377.02	MHLRCZ 5, p. 75
84	Jacobus Bole	Jacobus Bole	consiliarius	T	T	1384.02	MHLRCZ 5, p. 218
110	Jacobus Bole	Jacobus Bole	consiliarius	T	T	1385.02	MHLRCZ 5, p. 231
1016	Jacobus carnifex	Jacobus carnifex	consiliarius			1448.02	MHLRCZ 6, p. 454
995	Jacobus Eberspek	Jacobus Eberspek	iuratus		T	1448.02	MHLRCZ 6, p. 453
576	Jacobus filius Johanniss dicti Bole	Jacobus	iuratus	T	T	1433.02	MHLRCZ 6, p. 186
647	Jacobus filius Johanniss dicti Bole	Jacobus filius Bolye	consiliarius	T	T	1435.02	MHLRCZ 6, p. 272
688	Jacobus filius Johanniss dicti Bole	Jacobus filius Johanniss Bole	iudex		T	1437.02	MHLRCZ 6, p. 266; 9, p. 315
680	Jacobus filius Johanniss dicti Bole	Jaxinus Bolye	consiliarius	T	T	1436.02	MHLRCZ 6, p. 249
620	Jacobus filius Johanniss dicti Bole	Jaxinus Bolyetich	consiliarius	T	T	1434.02	MHLRCZ 6, p. 204
561	Jacobus filius Johanniss dicti Bole	Jaxinus juratus	consiliarius	T	T	1432.02	MHLRCZ 6, p. 154

813	Jacobus frater Emerici jurati	Jacobus frater Emerici jurati	consiliarius			1441.02	MHLRCZ 6, p. 343
487	Jacobus Horwath	Jacobus	iuratus	S	S	1423.03	MHLRCZ 6, p. 114
648	Jacobus medicus	Jacobus medicus	consiliarius	I	L	1435.02	MHLRCZ 6, p. 272
129	Jacomele Kyrin	Jacomele Kyriini, condam judex, dominus	consiliarius	L	L	1388.02	MHLRCZ 5, p. 287
17	Jacomele Kyrin	Jacomellus, condam judex, dominus	consiliarius	T	T	1377.02	MHLRCZ 5, p. 76
112	Jacomele Kyrin	Jakomello	consiliarius	L	L	1385.02	MHLRCZ 5, p. 231
69	Jacomele Kyrin	Jakomelo Quirino condam judex, dominus	consiliarius	L	L	1384.02	MHLRCZ 5, p. 217
48	Jacomele Kyrin	Jakumellus Kyriini condam judex	consiliarius	G	L	1382.02	MHLRCZ 5, p. 159
239	Jacomellus Italicus	Jacomellus	iuratus	L	L	1413.02	MHLRCZ 6, p. 5
266	Jacomellus Italicus	Jacomellus	iuratus	L	L	1414.05	MHLRCZ 6, p. 15
379	Jacomellus Italicus	Jacomellus	consiliarius	L	L	1419.03	MHLRCZ 6, p. 63
410	Jacomellus Italicus	Jacomellus	consiliarius	L	L	1420.03	MHLRCZ 6, p. 83
507	Jacomellus Italicus	Jacomellus	consiliarius	I	L	1423.03	MHLRCZ 6, p. 115
534	Jacomellus Italicus	Jacomellus	consiliarius	I	L	1431.03	MHLRCZ 6, p. 135
611	Jacomellus Italicus	Jacomellus	consiliarius	I	L	1434.02	MHLRCZ 6, p. 203
318	Jacomellus Italicus	Jacomellus juratus	consiliarius	L	L	1416.01	MHLRCZ 6, p. 30
336	Jacomellus Italicus	Jacomellus juratus	consiliarius	L	L	1417.03	MHLRCZ 6, p. 43
428	Jacomellus Italicus	Jacomellus pridem juratus	consiliarius	L	L	1421.03	MHLRCZ 6, p. 100
111	Jaklinus gladipar	Jaklinus gladipar	consiliarius	T	T	1385.02	MHLRCZ 5, p. 231
935	Janko arcupar	Janko arcupar	consiliarius			1446.02	MHLRCZ 6, p. 438
746	Jansek carnifex	Jansek	consiliarius			1438.02	MHLRCZ 6, p. 282
701	Jansek carnifex	Jansek	consiliarius			1437.02	MHLRCZ 6, p. 266
679	Jansek carnifex	Jansek carnifex	consiliarius	T	T	1436.02	MHLRCZ 6, p. 249
125	Janslinus tascar	Hanslinus stachunarius	iuratus	T	T	1388.02	MHLRCZ 5, p. 287
65	Janslinus tascar	Hanslinus taslar	iuratus	T	T	1384.02	MHLRCZ 5, p. 217
138	Janslinus tascar	Hanslinus taslar	consiliarius	T	T	1388.02	MHLRCZ 5, p. 288
21	Janslinus tascar	Janslinus tascar	consiliarius	T	T	1377.02	MHLRCZ 5, p. 76
636	Jaxinus filius Petri Saffar	Jacobus	iuratus	T	T	1435.02	MHLRCZ 6, p. 271
560	Jaxinus filius Petri Saphar	Jaxinus (alter)	consiliarius	T	T	1432.02	MHLRCZ 6, p. 154
535	Jaxinus filius Petri Saphar	Jaxinus filius Petri Saphar	consiliarius	T	T	1431.03	MHLRCZ 6, p. 135
681	Jaxinus filius Petri Saphar	Jaxinus Petri	consiliarius	T	T	1436.02	MHLRCZ 6, p. 249
388	Johannes	Johannes	iuratus	H	H	1420.03	MHLRCZ 6, p. 82
452	Johannes	Johannes	iuratus	H	H	1422.03	MHLRCZ 6, p. 108
241	Johannes	Johannes	iuratus	L	L	1413.02	MHLRCZ 6, p. 5
180	Johannes	Johannes	iuratus	S	S	1390.02	MHLRCZ 5, p. 318
181	Johannes	Johannes	iuratus	T	T	1390.02	MHLRCZ 5, p. 318
267	Johannes	Johannes	iuratus	T	T	1414.05	MHLRCZ 6, p. 15
294	Johannes	Johannes	iuratus	T	T	1416.01	MHLRCZ 6, p. 29
389	Johannes	Johannes	iuratus	T	T	1420.03	MHLRCZ 6, p. 82
693	Johannes	Johannes	iuratus			1437.02	MHLRCZ 6, p. 266
747	Johannes	Johannes	consiliarius			1438.02	MHLRCZ 6, p. 282
759	Johannes	Johannes	iuratus			1439.02	MHLRCZ 6, p. 304
794	Johannes	Johannes	iuratus			1441.02	MHLRCZ 6, p. 342
240	Johannes	Johannes	iuratus	T	T	1413.02	MHLRCZ 6, p. 5
619	Johannes pelifex dictus Gyuan	Gyan pellifex	consiliarius	S	S	1434.02	MHLRCZ 6, p. 204

912	Johannes agricultor	Johannes agricultor	consiliarius			1445.02	MHLRCZ 6, p. 415
778	Johannes aliter Jansek vocatus	Johannes aliter Jansek vocatus	consiliarius			1439.02	MHLRCZ 6, p. 305
344	Johannes arcupar	Johannes arcupar	consiliarius	H	H	1417.03	MHLRCZ 6, p. 44
152	Johannes Bole	Johannes Bole	iuratus	T	T	1389.02	MHLRCZ 5, p. 291
199	Johannes Bole	Johannes Bole	consiliarius	T	T	1390.02	MHLRCZ 5, p. 319
113	Johannes Bole	Johannes filius Jacobi	consiliarius	T	T	1385.02	MHLRCZ 5, p. 231
140	Johannes Bole	Johannes filius Jacobi	consiliarius	T	T	1388.02	MHLRCZ 5, p. 288
206	Johannes Bole	Johannes filius Jacobi dicti [Bole]	iudex	T	T	1391.02	MHLRCZ 5, p. 335
913	Johannes carnifex	Johannes carnifex	consiliarius			1445.02	MHLRCZ 6, p. 415
12	Johannes decanus	Johannes decanus	consiliarius	S	S	1377.02	MHLRCZ 5, p. 75
914	Johannes dictus Sporrar	Johannes dictus Sporrar	consiliarius			1445.02	MHLRCZ 6, p. 415
182	Johannes Donati	Johannes	iuratus	L	L	1390.02	MHLRCZ 5, p. 318
210	Johannes Donati	Johannes	iuratus	G	L	1391.02	MHLRCZ 5, p. 335
171	Johannes Donati	Johannes Donati	consiliarius	L	L	1389.02	MHLRCZ 5, p. 292
133	Johannes Donati	Johannes filius Donati	consiliarius	L	L	1388.02	MHLRCZ 5, p. 287
952	Johannes faber	Johannes faber	consiliarius			1446.02	MHLRCZ 6, p. 439
34	Johannes filius Hermanni	Johannes filius Hermanni	iuratus	T	T	1382.02	MHLRCZ 5, p. 159
220	Johannes filius Hermanni	Johannes filius Hermanni	consiliarius	T	T	1391.02	MHLRCZ 5, p. 335
172	Johannes filius Hermanni	Johannes Hermanni	consiliarius	T	T	1389.02	MHLRCZ 5, p. 292
20	Johannes filius Janslini	Iwan filius Janslini	consiliarius	T	T	1377.02	MHLRCZ 5, p. 76
46	Johannes filius Mathei	Iwam filius Mathei	consiliarius	S	S	1382.02	MHLRCZ 5, p. 159
385	Johannes filius Nicolai Zigeštak	Johannes filius Nicolai	iudex	H	H	1420.03	MHLRCZ 6, p. 82
439	Johannes filius Nicolai Zigeštak	Johannes pridem iudex	consiliarius	H	H	1421.03	MHLRCZ 6, p. 101
162	Johannes filius Pauli	Johannes condam iudex	consiliarius	H	H	1389.02	MHLRCZ 5, p. 291
177	Johannes filius Pauli	Johannes filius Pauli	iudex	H	H	1390.02	MHLRCZ 5, p. 318
22	Johannes filius Petri	Johannes filius Petri	consiliarius	H	H	1377.02	MHLRCZ 5, p. 76
49	Johannes filius Petri	Johannes filius Petri	consiliarius	H	H	1382.02	MHLRCZ 5, p. 159
141	Johannes filius Petri	Johannes filius Petri	consiliarius	H	H	1388.02	MHLRCZ 5, p. 288
50	Johannes filius Petri aliter	Johannes filius Petri	consiliarius	H	H	1382.02	MHLRCZ 5, p. 159
161	Johannes filius Stephani dicti Bozo	Johannes Bozoulich	consiliarius	S	S	1389.02	MHLRCZ 5, p. 291
257	Johannes filius Stephani dicti Bozo	Johannes iudex Bozo	consiliarius	S	S	1413.02	MHLRCZ 6, p. 6
544	Johannes institor	Johannes	iuratus	T	T	1432.02	MHLRCZ 6, p. 153
621	Johannes institor	Johannes	consiliarius	T	T	1434.02	MHLRCZ 6, p. 204
881	Johannes institor	Johannes institor	consiliarius		T	1443.02	MHLRCZ 6, p. 381
702	Johannes institor	Johannes institor	consiliarius		T	1437.02	MHLRCZ 6, p. 266
584	Johannes institor	Johannes institor pridem iuratus	consiliarius	T	T	1433.02	MHLRCZ 6, p. 186
365	Johannes Jagodych	Iwan Jagodych	consiliarius	H	H	1419.03	MHLRCZ 6, p. 62
593	Johannes Jalchiew	Iwan Jalchiew	consiliarius	S	S	1433.02	MHLRCZ 6, p. 187
524	Johannes Jalchiew	Iwanus	consiliarius	S	S	1431.03	MHLRCZ 6, p. 134
583	Johannes Janko Bole	Janko pridem iuratus	consiliarius	T	T	1433.02	MHLRCZ 6, p. 186
170	Johannes Jofan	Iwan dictus Jofan	consiliarius	T	T	1389.02	MHLRCZ 5, p. 292

66	Johannes Jofan	Iwan Jofan	iuratus	T	T	1384.02	MHLRCZ 5, p. 217
94	Johannes Jofan	Iwan Jofan	iuratus	T	T	1385.02	MHLRCZ 5, p. 230
190	Johannes judex	Johannes judex	consiliarius	H	H	1390.02	MHLRCZ 5, p. 318
496	Johannes Kunsynch	Johannes Kunsynch	consiliarius	S	S	1423.03	MHLRCZ 6, p. 114
516	Johannes lapicida	Johannes lapicida	iuratus	T	T	1431.03	MHLRCZ 6, p. 134
649	Johannes lapicida	Johannes lapicida	consiliarius	T	T	1435.02	MHLRCZ 6, p. 272
67	Johannes Liber	Johannes Liber	iuratus	H	H	1384.02	MHLRCZ 5, p. 217
126	Johannes Liber	Johannes Liber	iuratus	H	H	1388.02	MHLRCZ 5, p. 287
7	Johannes Liber	Johannes Lieber	iuratus	H	H	1377.02	MHLRCZ 5, p. 75
23	Johannes magnus	Johannes magnus	consiliarius	H	H	1377.02	MHLRCZ 5, p. 76
142	Johannes parvus	Johannes parvus	consiliarius	H	H	1388.02	MHLRCZ 5, p. 288
286	Johannes Pehem	Joannes Pehem	consiliarius	T	T	1414.05	MHLRCZ 6, p. 16
337	Johannes Pehem	Johannes Pehem	consiliarius	T	T	1417.03	MHLRCZ 6, p. 43
508	Johannes Pehem	Johannes Pehem	consiliarius	T	T	1423.03	MHLRCZ 6, p. 115
415	Johannes Pehem	Johannes Pehem filius Johannis	iudex	T	T	1421.03	MHLRCZ 6, p. 100
488	Johannes Pero	Johannes	iuratus	G	L	1423.03	MHLRCZ 6, p. 114
536	Johannes Pero	Johannes	consiliarius	I	L	1431.03	MHLRCZ 6, p. 135
562	Johannes Pero	Johannes	consiliarius	I	L	1432.02	MHLRCZ 6, p. 154
601	Johannes Pero	Johannes filius Pero	iudex		L	1434.02	MHLRCZ 6, p. 203
682	Johannes Pero	Johannes judex	consiliarius	I	L	1436.02	MHLRCZ 6, p. 249
429	Johannes Pero	Johannes Pero	consiliarius	L	L	1421.03	MHLRCZ 6, p. 100
463	Johannes Pero	Johannes Pero	consiliarius	L	L	1422.03	MHLRCZ 6, p. 108
585	Johannes Pero	Johannes pridem juratus	consiliarius	I	L	1433.02	MHLRCZ 6, p. 186
134	Johannes Praudich	Johannes Praudich	consiliarius	S	S	1388.02	MHLRCZ 5, p. 287
211	Johannes Praudich	Johannes Praudich	iuratus	S	S	1391.02	MHLRCZ 5, p. 335
247	Johannes Prauz	Johannes	consiliarius	T	T	1413.02	MHLRCZ 6, p. 5
322	Johannes Prauz	Johannes Prauz	iudex	T	T	1417.03	MHLRCZ 6, p. 43
397	Johannes Prauz	Johannes Prauz	consiliarius	T	T	1420.03	MHLRCZ 6, p. 82
509	Johannes Prauz	Johannes Prauz	consiliarius	T	T	1423.03	MHLRCZ 6, p. 115
366	Johannes Saronich	Johannes Saronich	consiliarius	S	S	1419.03	MHLRCZ 6, p. 62
306	Johannes sartor	Johannes sartor	consiliarius	H	H	1416.01	MHLRCZ 6, p. 29
779	Johannes sartor	Johannes sartor	consiliarius			1439.02	MHLRCZ 6, p. 305
846	Johannes sartor	Johannes sartor	consiliarius			1442.02	MHLRCZ 6, p. 360
936	Johannes sartor	Johannes sartor	consiliarius			1446.02	MHLRCZ 6, p. 438
996	Johannes sartor	Johannes sartor	iuratus			1448.02	MHLRCZ 6, p. 453
1003	Johannes sartor (aliter)	Johannes sartor	consiliarius			1448.02	MHLRCZ 6, p. 453
847	Johannes successor Bani	Johannes successor Bani	consiliarius			1442.02	MHLRCZ 6, p. 360
317	Johannes sutor	Iuan sutor	consiliarius	S	S	1416.01	MHLRCZ 6, p. 30
343	Johannes sutor	Iwan sutor decanus	consiliarius	S	S	1417.03	MHLRCZ 6, p. 44
870	Johannes Turk	Iwan Turk	consiliarius			1443.02	MHLRCZ 6, p. 380
85	Johannes Vasas	Johannes Vasas	consiliarius	H	H	1384.02	MHLRCZ 5, p. 218
101	Johannes Vasas	Johannes Vasas	consiliarius	H	H	1385.02	MHLRCZ 5, p. 230
30	Johannes Vasas	Johannes filius Mar(tini) dictus Vasas	iudex	H	H	1378.03	MHLRCZ 5, p. 113
31	Johannes Vasas	Johannes Vasas filii Mark	iudex	H	H	1382.02	MHLRCZ 5, p. 159
83	Johannes Wrouich	Iwan Wrouich	consiliarius	T	T	1384.02	MHLRCZ 5, p. 218
139	Johannes Wrouich	Iwan Wrouich	consiliarius	T	T	1388.02	MHLRCZ 5, p. 288
151	Johannes Wrouich	Iwan Wrouich	iuratus	T	T	1389.02	MHLRCZ 5, p. 291
212	Johannes Zagorch	Johannes Zagorch	iuratus	T	T	1391.02	MHLRCZ 5, p. 335
143	Johannes Zagorch	Johannes Zagorcz	consiliarius	T	T	1388.02	MHLRCZ 5, p. 288
345	Lachko aurifaber	Lachko aurifaber	consiliarius	H	H	1417.03	MHLRCZ 6, p. 44
464	Lachko sutor	Lachko sutor	consiliarius	S	S	1422.03	MHLRCZ 6, p. 108
390	Ladislaus aurifaber	Ladislaus	iuratus	H	H	1420.03	MHLRCZ 6, p. 82
605	Ladislaus aurifaber	Ladislaus	iuratus	H	H	1434.02	MHLRCZ 6, p. 203
748	Ladislaus aurifaber	Ladislaus	consiliarius		H	1438.02	MHLRCZ 6, p. 282

517	Ladislaus aurifaber	Ladislaus aurifaber	iuratus	H	H	1431.03	MHLRCZ 6, p. 134
814	Ladislaus Czarant-howych	Ladislaus Czarant-howych	consiliarius	S		1441.02	MHLRCZ 6, p. 343
1017	Ladislaus Czarant-howych	Ladislaus Czarant-howych	consiliarius	S		1448.02	MHLRCZ 6, p. 454
815	Ladislaus Fudrechich	Ladislaus Fudrechich	consiliarius			1441.02	MHLRCZ 6, p. 343
8	Ladislaus tular	Ladislaus tular	iuratus	S	S	1377.02	MHLRCZ 5, p. 75
780	Laurencius	Laurencius	consiliarius			1439.02	MHLRCZ 6, p. 305
275	Laurencius de turri	Laurencius de turri	consiliarius	S	S	1414.05	MHLRCZ 6, p. 15
127	Laurencius filius Saul	Laurencius filius Saul	iuratus	H	H	1388.02	MHLRCZ 5, p. 287
102	Laurencius filius Saul	Laurencius filius Saul	consiliarius	H	H	1385.02	MHLRCZ 5, p. 230
200	Laurencius filius Thome	Laurencius condam judex	consiliarius	L	L	1390.02	MHLRCZ 5, p. 319
35	Laurencius filius Thome	Laurencius filius Thome	iuratus		L	1382.02	MHLRCZ 5, p. 159
79	Laurencius filius Thome	Laurencius filius Thome	iudex	L	L	1384.02	MHLRCZ 5, p. 217
114	Laurencius filius Thome	Laurencius filius Thome	consiliarius	L	L	1385.02	MHLRCZ 5, p. 231
9	Laurencius filius Thome	Laurencius Gallicus	iuratus	L	L	1377.02	MHLRCZ 5, p. 75
268	Laurencius juratus	Laurencius	iuratus	H	H	1414.05	MHLRCZ 6, p. 15
295	Laurencius juratus	Laurencius	iuratus	H	H	1416.01	MHLRCZ 6, p. 29
326	Laurencius juratus	Laurencius	iuratus	H	H	1417.03	MHLRCZ 6, p. 43
489	Laurencius juratus	Laurencius	iuratus	H	H	1423.03	MHLRCZ 6, p. 114
258	Laurencius juratus	Laurencius juratus	consiliarius	H	H	1413.02	MHLRCZ 6, p. 6
882	Laurencius sutor dictus Jansek	Laurencius sutor dictus Janske	consiliarius			1443.02	MHLRCZ 6, p. 381
915	Leonardus agricultor	Leonardus agricultor	consiliarius			1445.02	MHLRCZ 6, p. 415
545	Leonardus Attawantis de Florencia	Leonardus	iuratus	I	L	1432.02	MHLRCZ 6, p. 153
577	Leonardus Attawantis de Florencia	Leonardus	iuratus	I	L	1433.02	MHLRCZ 6, p. 186
612	Leonardus Attawantis de Florencia	Leonardus	consiliarius	I	L	1434.02	MHLRCZ 6, p. 203
650	Leonardus Attawantis de Florencia	Leonardus	consiliarius	I	L	1435.02	MHLRCZ 6, p. 272
781	Leonardus Attawantis de Florencia	Leonardus	consiliarius		L	1439.02	MHLRCZ 6, p. 305
848	Leonardus Attawantis de Florencia	Leonardus	consiliarius		L	1442.02	MHLRCZ 6, p. 360
683	Leonardus Attawantis de Florencia	Leonardus Italicus	consiliarius	I	L	1436.02	MHLRCZ 6, p. 249
871	Leonardus sutor	Leonardus sutor	consiliarius			1443.02	MHLRCZ 6, p. 380
248	Lodouicus	Lodouicus	consiliarius	L	L	1413.02	MHLRCZ 6, p. 5
327	Lodouicus	Lodouicus	iuratus	L	L	1417.03	MHLRCZ 6, p. 43
380	Lodouicus	Lodouicus	consiliarius	L	L	1419.03	MHLRCZ 6, p. 63
391	Lodouicus	Lodouicus	iuratus	L	L	1420.03	MHLRCZ 6, p. 82
276	Lodouicus	Lodovicus	consiliarius	L	L	1414.05	MHLRCZ 6, p. 15
296	Lodouicus	Lodovicus	iuratus	L	L	1416.01	MHLRCZ 6, p. 29
24	Luca Bonioli	Luca Bonioli	consiliarius	G	L	1377.02	MHLRCZ 5, p. 76
115	Luca Bonioli	Luca Bonioli	consiliarius	L	L	1385.02	MHLRCZ 5, p. 231
119	Luca Bonioli	Luca Bonioli filius Iacobi	iudex	L	L	1388.02	MHLRCZ 5, p. 287

41	Luca Bonioli	Luca Bonioli, do-minus	consiliarius	G	L	1382.02	MHLRCZ 5, p. 159
201	Luca Bonioli	Luka Bonioli	consiliarius	L	L	1390.02	MHLRCZ 5, p. 319
74	Luca Bonioli	Luka Bonioli con-dam judex	consiliarius	L	L	1384.02	MHLRCZ 5, p. 217
168	Luca Bonioli	Luka, dominus	consiliarius	L	L	1389.02	MHLRCZ 5, p. 292
563	Lucas	Lucas	consiliarius	S	S	1432.02	MHLRCZ 6, p. 154
144	Lucas arcupar	Lucas arcupar	consiliarius	H	H	1388.02	MHLRCZ 5, p. 288
480	Lucas gener Mathey	Lucas gener Mathey	consiliarius	H	H	1422.03	MHLRCZ 6, p. 109
440	Lucas gener Mathey	Lucas Hungarus	consiliarius	H	H	1421.03	MHLRCZ 6, p. 101
226	Lucas medicus	Lucas medicus	consiliarius	H	H	1391.02	MHLRCZ 5, p. 336
1018	Lucas sutor	Lucas sutor	consiliarius			1448.02	MHLRCZ 6, p. 454
75	Luka carnifex	Luka carnifex	consiliarius	S	S	1384.02	MHLRCZ 5, p. 217
173	Mapheo condam trice-simato	Mapheo condam tricesimato	consiliarius	L	L	1389.02	MHLRCZ 5, p. 292
103	Marco Blanchych	Marco Blanchych	consiliarius	H	H	1385.02	MHLRCZ 5, p. 230
163	Marco Blanchych	Marco frater Blan-chich	consiliarius	H	H	1389.02	MHLRCZ 5, p. 291
749	Marcus	Marcus	consiliarius			1438.02	MHLRCZ 6, p. 282
931	Marcus	Marcus	iuratus			1446.02	MHLRCZ 6, p. 438
905	Marcus agricultor	Marcus agricultor	consiliarius			1445.02	MHLRCZ 6, p. 414
953	Marcus filius Gyurak	Marcus filius Gyurak	consiliarius			1446.02	MHLRCZ 6, p. 439
916	Marcus filius Mihael Sebastiani	Marcus filius Michaelis Sebastiani	consiliarius		S	1445.02	MHLRCZ 6, p. 415
997	Marcus filius Mihael Sebastiani	Marcus filius Michaelis Sebastiani	iuratus		S	1448.02	MHLRCZ 6, p. 453
937	Marcus filius Mihael Sebastiani	Marcus filius Sebastiani	consiliarius		S	1446.02	MHLRCZ 6, p. 438
971	Marcus filius Mihael Sebastiani	Marcus frater Benedicti jurati	consiliarius		S	1447.02	MHLRCZ 6, p. 446
95	Marcus filius Mykech filii Leonardi	Marco filius Mykech	iuratus	L	L	1385.02	MHLRCZ 5, p. 230
76	Marcus filius Mykech filii Leonardi	Marcus filius Mykech	consiliarius	L	L	1384.02	MHLRCZ 5, p. 217
970	Marcus filius predicti Georgii jurati	Marcus filius predicti Georgii jurati	consiliarius			1447.02	MHLRCZ 6, p. 446
872	Marcus frater domini Marci	Marcus frater domini Marci	consiliarius			1443.02	MHLRCZ 6, p. 380
164	Marcus Institor	Marco institor	consiliarius	S	S	1389.02	MHLRCZ 5, p. 291
96	Marenus filius Cosme	Marenus	iuratus	S	S	1385.02	MHLRCZ 5, p. 230
77	Marenus filius Cosme	Marenus	consiliarius	S	S	1384.02	MHLRCZ 5, p. 217
54	Marenus filius Cosme	Marenus filius Cosme	consiliarius	S	S	1382.02	MHLRCZ 5, p. 159
537	Marinus filius Clarus	Marinus	consiliarius	I	L	1431.03	MHLRCZ 6, p. 135
546	Marinus filius Clarus	Marinus	iuratus	I	L	1432.02	MHLRCZ 6, p. 153
613	Marinus filius Clarus	Marinus	consiliarius	I	L	1434.02	MHLRCZ 6, p. 203
651	Marinus filius Clarus	Marinus juratus	consiliarius	I	L	1435.02	MHLRCZ 6, p. 272
721	Marinus filius Clarus	Marinus filius Clarus	iudex		L	1438.02	MHLRCZ 6, p. 281
664	Marinus filius Clarus	Marinus juratus	iuratus	I	L	1436.02	MHLRCZ 6, p. 248
586	Marinus filius Clarus	Marinus pridem juratus	consiliarius	I	L	1433.02	MHLRCZ 6, p. 186
269	Martinus	Martinus	iuratus	S	S	1414.05	MHLRCZ 6, p. 15
398	Martinus Zitarich	Martinus	consiliarius	T	T	1420.03	MHLRCZ 6, p. 82
430	Martinus Zitarich	Martinus	consiliarius	T	T	1421.03	MHLRCZ 6, p. 100
490	Martinus Zitarich	Martinus	iuratus	T	T	1423.03	MHLRCZ 6, p. 114
606	Martinus Zitarich	Martinus	iuratus	T	T	1434.02	MHLRCZ 6, p. 203

307	Martinus Zitarich	Martinus filius Nicolai	consiliarius	T	T	1416.01	MHLRCZ 6, p. 29
564	Martinus Zitarich	Martinus juratus	consiliarius	T	T	1432.02	MHLRCZ 6, p. 154
652	Martinus Zitarich	Martinus juratus	consiliarius	T	T	1435.02	MHLRCZ 6, p. 272
587	Martinus Zitarich	Martinus pridem juratus	consiliarius	T	T	1433.02	MHLRCZ 6, p. 186
518	Martinus Zitarich	Martinus Zyтарich	iuratus	T	T	1431.03	MHLRCZ 6, p. 134
685	Martinus Zitarich	Martinus Zyтаричew	consiliarius	T	T	1436.02	MHLRCZ 6, p. 249
481	Martinus Dvoeg	Martinus Dvoeg	consiliarius	T	T	1422.03	MHLRCZ 6, p. 109
381	Martinus Dvoeg	Martinus Dwgh	consiliarius	T	T	1419.03	MHLRCZ 6, p. 63
849	Martinus faber	Martinus faber	consiliarius			1442.02	MHLRCZ 6, p. 360
453	Martinus filius Thome	Martinus	iuratus	S	S	1422.03	MHLRCZ 6, p. 108
754	Martinus filius Thome	Martinus filius Thome	iudex		S	1439.02	MHLRCZ 6, p. 304
924	Martinus filius Thome	Martinus filius Thome	iudex		S	1446.02	MHLRCZ 6, p. 438; 10, p. 77
991	Martinus filius Thome	Martinus filius Thome	iudex		S	1448.02	MHLRCZ 6, p. 453
368	Martinus filius Thome	Martinus sartor	consiliarius	S	S	1419.03	MHLRCZ 6, p. 62
684	Martinus filius Thome	Martinus sartor	consiliarius	S	S	1436.02	MHLRCZ 6, p. 249
710	Martinus filius Thome	Martinus sartor	consiliarius		S	1437.02	MHLRCZ 6, p. 267
367	Martinus Goychech	Martinus Goychech	consiliarius	S	S	1419.03	MHLRCZ 6, p. 62
104	Martinus Piper	Martinus Piper	consiliarius	S	S	1385.02	MHLRCZ 5, p. 230
465	Martinus Plemen-schyak	Martinus Plemen-schyak	consiliarius	S	S	1422.03	MHLRCZ 6, p. 108
444	Martinus Plemen-schyak	Plemenshyak	consiliarius	S	S	1421.03	MHLRCZ 6, p. 101
1019	Martinus sutor successor Emerici jurati	Martinus sutor	consiliarius			1448.02	MHLRCZ 6, p. 454
984	Martinus sutor successor Emerici jurati	Martinus sutor successor Emerici jurati	consiliarius			1447.02	MHLRCZ 6, p. 447
466	Martinus sutor Ztizka	Martinus Ztizka	consiliarius	S	S	1422.03	MHLRCZ 6, p. 108
227	Matey decanus	Matey decanus	consiliarius	S	S	1391.02	MHLRCZ 5, p. 336
13	Matey decanus	Mathe decanus	consiliarius	S	S	1377.02	MHLRCZ 5, p. 75
703	Mathei decanus	Mathei decanus	consiliarius			1437.02	MHLRCZ 6, p. 266
497	Mathei Fylech	Mathei Fylech	consiliarius	S	S	1423.03	MHLRCZ 6, p. 114
704	Mathei Kerzowaych	Mathei Kerzowaych	consiliarius			1437.02	MHLRCZ 6, p. 266
782	Matheus	Matheus	consiliarius			1439.02	MHLRCZ 6, p. 305
795	Matheus	Matheus	iuratus			1441.02	MHLRCZ 6, p. 342
796	Matheus	Matheus	iuratus			1441.02	MHLRCZ 6, p. 342
735	Matheus	Mathey	consiliarius			1438.02	MHLRCZ 6, p. 281
392	Matheus	Mathias	iuratus	T	T	1420.03	MHLRCZ 6, p. 82
526	Matheus	Mathyas	consiliarius	S	S	1431.03	MHLRCZ 6, p. 134
694	Matheus	Mathyas	iuratus			1437.02	MHLRCZ 6, p. 266
725	Matheus	Mathyas	iuratus			1438.02	MHLRCZ 6, p. 281
830	Matheus	Mathyas	iuratus			1442.02	MHLRCZ 6, p. 359
835	Matheus	Mathyas	consiliarius			1442.02	MHLRCZ 6, p. 359
836	Matheus	Mathyas	consiliarius			1442.02	MHLRCZ 6, p. 359
962	Matheus	Mathyas	iuratus			1447.02	MHLRCZ 6, p. 446
347	Matheus decanus	Mathey decanus	consiliarius	H	H	1417.03	MHLRCZ 6, p. 44
399	Matheus decanus	Mathias	consiliarius	H	H	1420.03	MHLRCZ 6, p. 82
441	Matheus decanus	Mathias decanus	consiliarius	H	H	1421.03	MHLRCZ 6, p. 101
420	Matheus pridem juratus	Mathias	iuratus	H	H	1421.03	MHLRCZ 6, p. 100
498	Matheus pridem juratus	Mathyas pridem juratus	consiliarius	H	H	1423.03	MHLRCZ 6, p. 114
36	Mathias filius Johannis	Mathias filius Jo-hannis	iuratus		H	1382.02	MHLRCZ 5, p. 159

369	Mathias sartor	Mathias sartor	consiliarius	H	H	1419.03	MHLRCZ 6, p. 62
525	Mathias sartor	Mathias sartor	consiliarius	H	H	1431.03	MHLRCZ 6, p. 134
348	Mathias sartor	Mathyas sartor	consiliarius	H	H	1417.03	MHLRCZ 6, p. 44
985	Mathyas carnifex	Mathyas carnifex	consiliarius			1447.02	MHLRCZ 6, p. 447
1020	Mathyas carnifex	Mathyas carnifex	consiliarius			1448.02	MHLRCZ 6, p. 454
873	Mathyas carpentarius filius Hermanni	Mathyas carpenterius	consiliarius			1443.02	MHLRCZ 6, p. 380
917	Mathyas carpentarius filius Hermanni	Mathyas carpenterius	consiliarius			1445.02	MHLRCZ 6, p. 415
801	Mathyas frater Martini judicis	Mathyas frater Martini judicis	consiliarius			1441.02	MHLRCZ 6, p. 342
954	Mathyas gener Duymowych	Mathyas gener Duymowych	consiliarius			1446.02	MHLRCZ 6, p. 439
643	Mathyas gener Rakarich	Mathyas gener Rakarich	consiliarius	S	S	1435.02	MHLRCZ 6, p. 271
622	Mathyas Ke.r.zowaych	Mathyas Ke.r.zowaych	consiliarius	S	S	1434.02	MHLRCZ 6, p. 204
670	Mathyas niger	Mathyas niger	consiliarius	H	H	1436.02	MHLRCZ 6, p. 248
816	Mathyas niger	Mathyas niger	consiliarius		H	1441.02	MHLRCZ 6, p. 343
551	Mathyas pridem juratus	Mathyas	consiliarius	H	H	1432.02	MHLRCZ 6, p. 153
547	Mathyas sartor	Mathyas	iuratus	H	H	1432.02	MHLRCZ 6, p. 153
338	Mathyas sartor	Mathyas sartor	consiliarius	T	T	1417.03	MHLRCZ 6, p. 43
918	Mathyas sartor	Mathyas sartor	consiliarius			1445.02	MHLRCZ 6, p. 415
1021	Mathyas Trunhych	Mathyas Trunhych	consiliarius			1448.02	MHLRCZ 6, p. 454
86	Mauricius	Mauricius	consiliarius	H	H	1384.02	MHLRCZ 5, p. 218
105	Mauricius	Mauricius	consiliarius	H	H	1385.02	MHLRCZ 5, p. 230
165	Mauricius	Mauricius	consiliarius	H	H	1389.02	MHLRCZ 5, p. 291
750	Michael	Michael	consiliarius			1438.02	MHLRCZ 6, p. 282
783	Michael	Michael	consiliarius			1439.02	MHLRCZ 6, p. 305
860	Michael	Michael	iuratus			1443.02	MHLRCZ 6, p. 380
897	Michael	Michael	iuratus			1445.02	MHLRCZ 6, p. 414
607	Michael Zyrow filius Symonis	Michael	iuratus	H	H	1434.02	MHLRCZ 6, p. 203
527	Michael Zyrow filius Symonis	Michael faber	consiliarius	H	H	1431.03	MHLRCZ 6, p. 134
594	Michael Zyrow filius Symonis	Michael faber	consiliarius	H	H	1433.02	MHLRCZ 6, p. 187
588	Michael (T)	Michael	consiliarius	T	T	1433.02	MHLRCZ 6, p. 186
623	Michael (T)	Michael	consiliarius	T	T	1434.02	MHLRCZ 6, p. 204
431	Michael Caprini	Michael Caprini	consiliarius	L	L	1421.03	MHLRCZ 6, p. 100
467	Michael Caprini	Michael Caprini	consiliarius	L	L	1422.03	MHLRCZ 6, p. 108
510	Michael Caprini	Michael Caprini	consiliarius	I	L	1423.03	MHLRCZ 6, p. 115
986	Michael condam portulanus	Michael condam portulanus	consiliarius			1447.02	MHLRCZ 6, p. 447
135	Michael filius Damiani	Michael filius Damiani	consiliarius	S	S	1388.02	MHLRCZ 5, p. 287
883	Michael filius Pauli selliparis	Michael filius Pauli selliparis	consiliarius			1443.02	MHLRCZ 6, p. 381
228	Michael filius Sebastiani	Michael	consiliarius	S	S	1391.02	MHLRCZ 5, p. 336
353	Michael filius Sebastiani	Michael filius Sebastiani	iudex	S	S	1419.03	MHLRCZ 6, p. 62
191	Michael filius Sebastiani	Mychael	consiliarius	S	S	1390.02	MHLRCZ 5, p. 318
482	Michael filius Symonis	Michael filius Symonis	iudex	S	S	1423.03	MHLRCZ 6, p. 114
955	Michael frenipar	Michael frenipar	consiliarius			1446.02	MHLRCZ 6, p. 439
711	Michael Georgii	Michael Georgii	consiliarius			1437.02	MHLRCZ 6, p. 267

370	Michael sartor	Michael sartor	consiliarius	S	S	1419.03	MHLRCZ 6, p. 62
919	Michael sellator	Michael sellator	consiliarius			1445.02	MHLRCZ 6, p. 415
884	Michael sutor	Michael sutor	consiliarius			1443.02	MHLRCZ 6, p. 381
14	Micusius	Micusius condam iudex	consiliarius	S	S	1377.02	MHLRCZ 5, p. 75
42	Micusius	Mykusius filius Iwan condam judex, dominus	consiliarius	S	S	1382.02	MHLRCZ 5, p. 159
339	Miklinus filius Johannis	Miclinus judex	consiliarius	T	T	1417.03	MHLRCZ 6, p. 43
400	Miklinus filius Johannis	Miclinus judex	consiliarius	T	T	1420.03	MHLRCZ 6, p. 82
382	Miklinus filius Johannis	Miclinus pridem judex	consiliarius	T	T	1419.03	MHLRCZ 6, p. 63
432	Miklinus filius Johannis	Miclinus pridem judex	consiliarius	T	T	1421.03	MHLRCZ 6, p. 100
25	Miklinus filius Johannis	Miclinus thetonicus	consiliarius	T	T	1377.02	MHLRCZ 5, p. 76
174	Miklinus filius Johannis	Miklinus condam iudex	consiliarius	T	T	1389.02	MHLRCZ 5, p. 292
117	Miklinus filius Johannis	Myklinus condam iudex	consiliarius	T	T	1385.02	MHLRCZ 5, p. 231
192	Miklinus filius Johannis	Myklinus condam iudex	consiliarius	T	T	1390.02	MHLRCZ 5, p. 318
37	Miklinus filius Johannis	Myklinus filius Johannis	iuratus	T	T	1382.02	MHLRCZ 5, p. 159
88	Miklinus filius Johannis	Myklinus filius Johannis	consiliarius	T	T	1384.02	MHLRCZ 5, p. 218
249	Miklinus filius Johannis	Myklinus judex	consiliarius	T	T	1413.02	MHLRCZ 6, p. 5
287	Miklinus filius Johannis	Myklinus judex	consiliarius	T	T	1414.05	MHLRCZ 6, p. 16
308	Miklinus filius Johannis	Myklinus judex	consiliarius	T	T	1416.01	MHLRCZ 6, p. 29
60	Miklinus filius Johannis	Myklinus, dominus	iudex	T	T	1383.02	MHLRCZ 5, p. 187
26	Mychael Ortoflych	Mychael Orthophi	consiliarius	T	T	1377.02	MHLRCZ 5, p. 76
55	Mychael Ortoflych	Mychael Orthophlych	consiliarius	T	T	1382.02	MHLRCZ 5, p. 159
87	Mychael Ortoflych	Mychael Ortoflych	consiliarius	T	T	1384.02	MHLRCZ 5, p. 218
116	Mychael Ortoflych	Mychael Ortoflych	consiliarius	T	T	1385.02	MHLRCZ 5, p. 231
184	Nicolaus	Nicolaus	iuratus	S	S	1390.02	MHLRCZ 5, p. 318
695	Nicolaus	Nicolaus	iuratus			1437.02	MHLRCZ 6, p. 266
726	Nicolaus	Nicolaus	iuratus			1438.02	MHLRCZ 6, p. 281
727	Nicolaus	Nicolaus	iuratus			1438.02	MHLRCZ 6, p. 281
751	Nicolaus	Nicolaus	consiliarius			1438.02	MHLRCZ 6, p. 282
752	Nicolaus	Nicolaus	consiliarius			1438.02	MHLRCZ 6, p. 282
760	Nicolaus	Nicolaus	iuratus			1439.02	MHLRCZ 6, p. 304
768	Nicolaus	Nicolaus	consiliarius			1439.02	MHLRCZ 6, p. 304
932	Nicolaus	Nicolaus	iuratus			1446.02	MHLRCZ 6, p. 438
696	Nicolaus (alter)	Nicolaus (alter)	iuratus			1437.02	MHLRCZ 6, p. 266
885	Nicolaus agricultor	Nicolaus agricultor	consiliarius			1443.02	MHLRCZ 6, p. 381
920	Nicolaus agricultor	Nicolaus agricultor	consiliarius			1445.02	MHLRCZ 6, p. 415
718	Nicolaus Bogdanich	Nicolaus Bogdanich	consiliarius			1437.02	MHLRCZ 6, p. 267
817	Nicolaus Chehko	Nicolaus Chehko	consiliarius			1441.02	MHLRCZ 6, p. 343
27	Nicolaus condam iudex	Nicolaus condam iudex	consiliarius	H	H	1377.02	MHLRCZ 5, p. 76
56	Nicolaus condam iudex	Nicolaus condam iudex	consiliarius	H	H	1382.02	MHLRCZ 5, p. 159
193	Nicolaus Cygan	Nicolaus Cygan	consiliarius	S	S	1390.02	MHLRCZ 5, p. 318
921	Nicolaus dictus Mec-hotreb	Nicolaus dictus Mechotreb	consiliarius			1445.02	MHLRCZ 6, p. 415
512	Nicolaus filius Fabiani	Nicolaus filius Fabiani	iudex		S	1431.03	MHLRCZ 6, p. 134; 9, p.222
630	Nicolaus filius Fabiani	Nicolaus filius Fabiani	iudex		S	1435.02	MHLRCZ 6, p. 271

421	Nicolaus filius Fabiani	Nicolaus	iuratus	S	S	1421.03	MHLRCZ 6, p. 100
166	Nicolaus filius Odolas	Nicolaus Delasich	consiliarius	S	S	1389.02	MHLRCZ 5, p. 291
194	Nicolaus filius Odolas	Nicolaus Dolas	consiliarius	S	S	1390.02	MHLRCZ 5, p. 318
78	Nicolaus filius Odolas	Nicolaus filius Odolas	consiliarius	S	S	1384.02	MHLRCZ 5, p. 217
108	Nicolaus filius Odolas	Nicolaus filius Odolas	iudex	S	S	1385.02	MHLRCZ 5, p. 230
38	Nicolaus filius Odolas	Nicolaus Odolasych	iuratus	S	S	1382.02	MHLRCZ 5, p. 159
145	Nicolaus filius Petri	Nicolaus filius Petri	consiliarius	H	H	1388.02	MHLRCZ 5, p. 288
136	Nicolaus filius Petri aliter	Nicolaus filius Petri	consiliarius	S	S	1388.02	MHLRCZ 5, p. 287
528	Nicolaus filius Petri aurifaber	Nicolaus aurifaber	consiliarius	H	H	1431.03	MHLRCZ 6, p. 134
823	Nicolaus filius Petri aurifaber	Nicolaus filius Petri	iudex		H	1442.02	MHLRCZ 6, p. 359; 10, p. 16
653	Nicolaus gener Gre-gurich	Nicolaus gener Gregurich	consiliarius	H	H	1435.02	MHLRCZ 6, p. 272
595	Nicolaus gener Zupa-nichyn	Nicolaus gener Zupanichyn	consiliarius	S	S	1433.02	MHLRCZ 6, p. 187
552	Nicolaus juratus	Nicolaus	consiliarius	H	H	1432.02	MHLRCZ 6, p. 153
578	Nicolaus juratus	Nicolaus	iuratus	H	H	1433.02	MHLRCZ 6, p. 186
624	Nicolaus juratus	Nicolaus	consiliarius	H	H	1434.02	MHLRCZ 6, p. 204
654	Nicolaus juratus	Nicolaus juratus	consiliarius	H	H	1435.02	MHLRCZ 6, p. 272
665	Nicolaus juratus	Nicolaus juratus	iuratus	H	H	1436.02	MHLRCZ 6, p. 248
183	Nicolaus Lipovčak	Nicolaus	iuratus	H	H	1390.02	MHLRCZ 5, p. 318
97	Nicolaus Lipovčak	Nicolaus Lipous-chak	iuratus	H	H	1385.02	MHLRCZ 5, p. 230
229	Nicolaus Lipovčak	Nicolaus Lypouch	consiliarius	H	H	1391.02	MHLRCZ 5, p. 336
802	Nicolaus literatus	Nicolaus literatus	consiliarius			1441.02	MHLRCZ 6, p. 342
998	Nicolaus Ryhtar	Nicolaus Ryhtar	iuratus			1448.02	MHLRCZ 6, p. 453
278	Nicolaus sartor	Nicolaus sartor	consiliarius	S	S	1414.05	MHLRCZ 6, p. 15
818	Nicolaus sartor	Nicolaus sartor	consiliarius			1441.02	MHLRCZ 6, p. 343
938	Nicolaus sartor	Nicolaus sartor	consiliarius			1446.02	MHLRCZ 6, p. 438
972	Nicolaus sartor	Nicolaus sartor	consiliarius			1447.02	MHLRCZ 6, p. 446
625	Nicolaus sartor Hungarus	Nicolaus (alter)	consiliarius	H	H	1434.02	MHLRCZ 6, p. 204
596	Nicolaus sartor Hungarus	Nicolaus sartor	consiliarius	H	H	1433.02	MHLRCZ 6, p. 187
671	Nicolaus sartor Hungarus	Nicolaus sartor	consiliarius	H	H	1436.02	MHLRCZ 6, p. 248
831	Nicolaus sutor	Nicolaus	iuratus			1442.02	MHLRCZ 6, p. 359
442	Nicolaus Verchek	Nicolaus Verchek	consiliarius	S	S	1421.03	MHLRCZ 6, p. 101
468	Nicolaus Verchek	Nicolaus Verchek	consiliarius	S	S	1422.03	MHLRCZ 6, p. 108
277	Nicolaus Zitarich	Nicolaus	consiliarius	S	S	1414.05	MHLRCZ 6, p. 15
349	Nicolaus Zitarich	Nicolaus institor	consiliarius	S	S	1417.03	MHLRCZ 6, p. 44
261	Nicolaus Zitarich	Nicolaus Ztrych	consiliarius	S	S	1413.02	MHLRCZ 6, p. 6
213	Paulus	Paulus	iuratus	S	S	1391.02	MHLRCZ 5, p. 335
728	Paulus	Paulus	iuratus			1438.02	MHLRCZ 6, p. 281
861	Paulus	Paulus	iuratus			1443.02	MHLRCZ 6, p. 380
956	Paulus	Paulus	consiliarius			1446.02	MHLRCZ 6, p. 439
1022	Paulus aurifaber	Paulus aurifaber	consiliarius			1448.02	MHLRCZ 6, p. 454
987	Paulus barbitonson	Paulus barbitonson	consiliarius			1447.02	MHLRCZ 6, p. 447
988	Paulus faber	Paulus faber	consiliarius			1447.02	MHLRCZ 6, p. 447
1023	Paulus faber	Paulus faber	consiliarius			1448.02	MHLRCZ 6, p. 454
319	Paulus filius Myk	Paulus filius Myk	consiliarius	S	S	1416.01	MHLRCZ 6, p. 30
1024	Paulus filius Petri Hungari	Paulus filius Petri Hungari	consiliarius		H	1448.02	MHLRCZ 6, p. 454
1025	Paulus filius Symonis carpentarii	Paulus filius Symonis carpentarii	consiliarius			1448.02	MHLRCZ 6, p. 454

328	Paulus Gyuani	Paulus	iuratus	L	L	1417.03	MHLRCZ 6, p. 43
383	Paulus Gyuani	Paulus	consiliarius	L	L	1419.03	MHLRCZ 6, p. 63
411	Paulus Gyuani	Paulus	consiliarius	L	L	1420.03	MHLRCZ 6, p. 83
422	Paulus Gyuani	Paulus	iuratus	L	L	1421.03	MHLRCZ 6, p. 100
469	Paulus Gyuani	Paulus	consiliarius	L	L	1422.03	MHLRCZ 6, p. 108
298	Paulus Gyuani	Paulus	iuratus	L	L	1416.01	MHLRCZ 6, p. 29
250	Paulus Gyuani	Paulus filius Gyuan	consiliarius	L	L	1413.02	MHLRCZ 6, p. 5
279	Paulus Gyuani	Paulus filius Gyuan	consiliarius	L	L	1414.05	MHLRCZ 6, p. 15
511	Paulus Gyuani	Paulus Gyuani	consiliarius	I	L	1423.03	MHLRCZ 6, p. 115
529	Paulus rasor	Paulus rasor	consiliarius	S	S	1431.03	MHLRCZ 6, p. 134
530	Paulus sartor	Paulus sartor	consiliarius	S	S	1431.03	MHLRCZ 6, p. 134
470	Paulus sellipar	Paulus sellipar	consiliarius	S	S	1422.03	MHLRCZ 6, p. 108
393	Paulus Sydow	Paulus	iuratus	S	S	1420.03	MHLRCZ 6, p. 82
320	Paulus Sydow	Paulus Sydow	consiliarius	S	S	1416.01	MHLRCZ 6, p. 30
297	Paulus Totar	Paulus	iuratus	S	S	1416.01	MHLRCZ 6, p. 29
288	Pentera filius Gallus	Pentera	consiliarius	H	H	1414.05	MHLRCZ 6, p. 16
359	Pentera filius Gallus	Pentera	iuratus	H	H	1419.03	MHLRCZ 6, p. 62
221	Perenchol filius Jacomel Kyrin	Perenchol	consiliarius	G	L	1391.02	MHLRCZ 5, p. 335
57	Perhtoldus filius Phynch	Perhtoldus filius Phynch	consiliarius	T	T	1382.02	MHLRCZ 5, p. 159
175	Perhtoldus filius Phynch	Perthlinus	consiliarius	T	T	1389.02	MHLRCZ 5, p. 292
214	Perhtoldus filius Phynch	Pertlinus	iuratus	T	T	1391.02	MHLRCZ 5, p. 335
202	Perhtoldus filius Phynch	Peterlinus	consiliarius	T	T	1390.02	MHLRCZ 5, p. 319
222	Pero Angeli	Pero	consiliarius	G	L	1391.02	MHLRCZ 5, p. 335
18	Pero Angeli	Pero condam judex, dominus	consiliarius	G	L	1377.02	MHLRCZ 5, p. 76
565	Pero filius Petri Saffar	Pero	consiliarius	T	T	1432.02	MHLRCZ 6, p. 154
626	Pero filius Petri Saffar	Pero	consiliarius	T	T	1434.02	MHLRCZ 6, p. 204
753	Pero filius Petri Saffar	Pero	consiliarius		T	1438.02	MHLRCZ 6, p. 282
538	Pero filius Petri Saffar	Pero filius predicti Petri	consiliarius	T	T	1431.03	MHLRCZ 6, p. 135
666	Pero filius Petri Saffar	Petrus juratus	iuratus	T	T	1436.02	MHLRCZ 6, p. 248
195	Petrus	Petrus	consiliarius	H	H	1390.02	MHLRCZ 5, p. 318
289	Petrus	Petrus	consiliarius	H	H	1414.05	MHLRCZ 6, p. 16
769	Petrus	Petrus	consiliarius			1439.02	MHLRCZ 6, p. 304
784	Petrus	Petrus	consiliarius			1439.02	MHLRCZ 6, p. 305
850	Petrus	Petrus	consiliarius			1442.02	MHLRCZ 6, p. 360
963	Petrus	Petrus	iuratus			1447.02	MHLRCZ 6, p. 446
964	Petrus	Petrus	iuratus			1447.02	MHLRCZ 6, p. 446
898	Petrus	Petrus	iuratus		H	1445.02	MHLRCZ 6, p. 414
862	Petrus	Petrus	iuratus			1443.02	MHLRCZ 6, p. 380
539	Petrus Barber	Petrus	consiliarius	I	L	1431.03	MHLRCZ 6, p. 135
628	Petrus alter	Petrus alter	consiliarius	H	H	1434.02	MHLRCZ 6, p. 204
566	Petrus Barber	Petrus	consiliarius	I	L	1432.02	MHLRCZ 6, p. 154
608	Petrus Barber	Petrus	iuratus	I	L	1434.02	MHLRCZ 6, p. 203
655	Petrus Barber	Petrus Barber	consiliarius	I	L	1435.02	MHLRCZ 6, p. 272
686	Petrus Barber	Petrus Barber	consiliarius	I	L	1436.02	MHLRCZ 6, p. 249
712	Petrus Barber	Petrus Barber	consiliarius		L	1437.02	MHLRCZ 6, p. 267
589	Petrus Barber	Petrus pridem juratus	consiliarius	I	L	1433.02	MHLRCZ 6, p. 186
837	Petrus cliens	Petrus cliens	consiliarius			1442.02	MHLRCZ 6, p. 359
16	Petrus filius Donatus	Donatus condam judex, dominus	consiliarius	G	L	1377.02	MHLRCZ 5, p. 76
153	Petrus filius Gregori	Petrus longus	iuratus	S	S	1389.02	MHLRCZ 5, p. 291
230	Petrus filius Gregori	Petrus longus	consiliarius	S	S	1391.02	MHLRCZ 5, p. 336

1026	Petrus filius Pauli Sulek	Petrus filius Pauli Sulek	consiliarius			1448.02	MHLRCZ 6, p. 454
371	Petrus frenipar	Petrus frenipar	consiliarius	S	S	1419.03	MHLRCZ 6, p. 62
412	Petrus frenipar	Petrus frenipar	consiliarius	S	S	1420.03	MHLRCZ 6, p. 83
989	Petrus gener Bogda-nych	Petrus gener Bog-danych	consiliarius			1447.02	MHLRCZ 6, p. 447
360	Petrus Hungarus filius Pauli	Petrus	iuratus	H	H	1419.03	MHLRCZ 6, p. 62
627	Petrus Hungarus filius Pauli	Petrus	consiliarius	H	H	1434.02	MHLRCZ 6, p. 204
659	Petrus Hungarus filius Pauli	Petrus filius Pauli	iudex		H	1436.02	MHLRCZ 6, p. 248
309	Petrus Hungarus filius Pauli	Petrus Hungarus	consiliarius	H	H	1416.01	MHLRCZ 6, p. 29
350	Petrus Hungarus filius Pauli	Petrus Hungarus	consiliarius	H	H	1417.03	MHLRCZ 6, p. 44
531	Petrus Hungarus filius Pauli	Petrus Hungarus	consiliarius	H	H	1431.03	MHLRCZ 6, p. 134
499	Petrus Hungarus filius Pauli	Petrus Hungarus pridem Juratus	consiliarius	H	H	1423.03	MHLRCZ 6, p. 114
553	Petrus juratus	Petrus	consiliarius	H	H	1432.02	MHLRCZ 6, p. 153
637	Petrus juratus	Petrus	iuratus	H	H	1435.02	MHLRCZ 6, p. 271
554	Petrus juratus	Petrus juratus	consiliarius	H	H	1432.02	MHLRCZ 6, p. 153
597	Petrus Klak	Petrus Klak	consiliarius	H	H	1433.02	MHLRCZ 6, p. 187
146	Petrus literatus filius Johanniss	Petrus literatus filius Johanniss	consiliarius	H	H	1388.02	MHLRCZ 5, p. 288
231	Petrus literatus filius Johanniss	Petrus parvus	consiliarius	H	H	1391.02	MHLRCZ 5, p. 336
851	Petrus lucifigulus	Petrus lucifigulus	consiliarius			1442.02	MHLRCZ 6, p. 360
500	Petrus Pasar	Petrus Pasar	consiliarius	S	S	1423.03	MHLRCZ 6, p. 114
372	Petrus Pasar	Petrus Pazar	consiliarius	S	S	1419.03	MHLRCZ 6, p. 62
443	Petrus Pasar	Petrus Pazar	consiliarius	S	S	1421.03	MHLRCZ 6, p. 101
819	Petrus Pogled	Petrus Pogled	consiliarius			1441.02	MHLRCZ 6, p. 343
290	Petrus Saphar	Petrus judex	consiliarius	T	T	1414.05	MHLRCZ 6, p. 16
310	Petrus Saphar	Petrus judex	consiliarius	T	T	1416.01	MHLRCZ 6, p. 29
384	Petrus Saphar	Petrus pridem judex	consiliarius	T	T	1419.03	MHLRCZ 6, p. 63
705	Petrus sartor	Petrus sartor	consiliarius			1437.02	MHLRCZ 6, p. 266
598	Petrus Sydow	Petrus Sudrowych	consiliarius	S	S	1433.02	MHLRCZ 6, p. 187
886	Petrus Zydarych	Petrus Zydarych	consiliarius			1443.02	MHLRCZ 6, p. 381
838	Philippus	Philippus	consiliarius			1442.02	MHLRCZ 6, p. 359
939	Philippus aurifaber	Philippus aurifaber	consiliarius			1446.02	MHLRCZ 6, p. 438
999	Philippus aurifaber	Philippus aurifaber	iuratus			1448.02	MHLRCZ 6, p. 453
820	Philippus filius Marci	Philippus filius Marci	consiliarius			1441.02	MHLRCZ 6, p. 343
28	Philippus filius Mauri	Philippus filius Mauri	consiliarius	G	L	1377.02	MHLRCZ 5, p. 76
53	Philippus filius Mauri	Philippus Mauri, judex	consiliarius	G	L	1382.02	MHLRCZ 5, p. 159
203	Remf	Remf	consiliarius	T	T	1390.02	MHLRCZ 5, p. 319
223	Remf	Remf	consiliarius	T	T	1391.02	MHLRCZ 5, p. 335
185	Res stachunarius	Rees	iuratus	T	T	1390.02	MHLRCZ 5, p. 318
147	Res stachunarius	Res stachunarius	consiliarius	T	T	1388.02	MHLRCZ 5, p. 288
863	Sebastianus	Sebastianus	iuratus			1443.02	MHLRCZ 6, p. 380
803	Sebastianus	Sebastianus Lyubak	consiliarius			1441.02	MHLRCZ 6, p. 342
1004	Sebastianus	Sebastianus Lyubak	consiliarius			1448.02	MHLRCZ 6, p. 453
804	Sebastianus Soldinar	Sebastianus Soldinar	consiliarius			1441.02	MHLRCZ 6, p. 342
270	Sigismundus juratus	Sigismundus	iuratus	L	L	1414.05	MHLRCZ 6, p. 15
251	Sigismundus juratus	Sigismundus juratus	consiliarius	L	L	1413.02	MHLRCZ 6, p. 5
321	Sigismundus juratus	Sigismundus juratus	consiliarius	L	L	1416.01	MHLRCZ 6, p. 30

232	Stephanus	Stephanus	consiliarius	H	H	1391.02	MHLRCZ 5, p. 336
271	Stephanus	Stephanus	iuratus	H	H	1414.05	MHLRCZ 6, p. 15
330	Stephanus	Stephanus	iuratus	H	H	1417.03	MHLRCZ 6, p. 43
401	Stephanus	Stephanus	consiliarius	H	H	1420.03	MHLRCZ 6, p. 82
402	Stephanus	Stephanus	consiliarius	H	H	1420.03	MHLRCZ 6, p. 82
454	Stephanus	Stephanus	iuratus	H	H	1422.03	MHLRCZ 6, p. 108
329	Stephanus	Stephanus	iuratus	S	S	1417.03	MHLRCZ 6, p. 43
361	Stephanus	Stephanus	iuratus	S	S	1419.03	MHLRCZ 6, p. 62
736	Stephanus	Stephanus	consiliarius			1438.02	MHLRCZ 6, p. 281
761	Stephanus	Stephanus	iuratus			1439.02	MHLRCZ 6, p. 304
785	Stephanus	Stephanus	consiliarius			1439.02	MHLRCZ 6, p. 305
196	Stephanus	Stephanus	consiliarius	H	H	1390.02	MHLRCZ 5, p. 318
737	Stephanus (alter)	Stephanus (alter)	consiliarius			1438.02	MHLRCZ 6, p. 281
519	Stephanus Banus	Banus, ser	iuratus	S	S	1431.03	MHLRCZ 6, p. 134
351	Stephanus Banus	Stephanus sartor Banus	consiliarius	S	S	1417.03	MHLRCZ 6, p. 44
262	Stephanus carpentarius	Stephanus carpenterius	consiliarius	S	S	1413.02	MHLRCZ 6, p. 6
299	Stephanus filius Michaeli Orthophych	Stephanus	iuratus	T	T	1416.01	MHLRCZ 6, p. 29
548	Stephanus filius Michaeli Orthophych	Stephanus	iuratus	T	T	1432.02	MHLRCZ 6, p. 153
571	Stephanus filius Michaeli Orthophych	Stephanus filius Michaelis	iudex		T	1433.02	MHLRCZ 6, p. 186; 9, p.258
629	Stephanus filius Michaeli Orthophych	Stephanus judex	consiliarius	T	T	1434.02	MHLRCZ 6, p. 204
656	Stephanus filius Michaeli Orthophych	Stephanus judex	consiliarius	T	T	1435.02	MHLRCZ 6, p. 272
433	Stephanus filius Michaeli Orthophych	Stephanus pridem juratus	consiliarius	T	T	1421.03	MHLRCZ 6, p. 100
540	Stephanus filius Michaeli Orthophych	Stepko juratus	consiliarius	T	T	1431.03	MHLRCZ 6, p. 135
29	Stephanus filius Vysk	Stephanus filius Vysk	consiliarius	H	H	1377.02	MHLRCZ 5, p. 76
39	Stephanus filius Vysk	Stephanus filius Vysk	iuratus		H	1382.02	MHLRCZ 5, p. 159
154	Stephanus filius Vysk	Stephanus juratus	iuratus	H	H	1389.02	MHLRCZ 5, p. 291
89	Stephanus frater Jaxe	Stephanus frater Jaxe	consiliarius	H	H	1384.02	MHLRCZ 5, p. 218
990	Stephanus institor	Stephanus institor	consiliarius			1447.02	MHLRCZ 6, p. 447
1005	Stephanus institor	Stephanus institor	consiliarius			1448.02	MHLRCZ 6, p. 453
520	Stephanus Kneht	Stephanus Kneht	iuratus	S	S	1431.03	MHLRCZ 6, p. 134
291	Stephanus lapticida	Stephanus lapticida	consiliarius	T	T	1414.05	MHLRCZ 6, p. 16
340	Stephanus lapticida	Stephanus lapticida	consiliarius	T	T	1417.03	MHLRCZ 6, p. 43
719	Stephanus lapticida	Stephanus lapticida	consiliarius		T	1437.02	MHLRCZ 6, p. 267
770	Stephanus lapticida	Stephanus lapticida	consiliarius		T	1439.02	MHLRCZ 6, p. 304
373	Stephanus literatus	Stephanus literatus	consiliarius	H	H	1419.03	MHLRCZ 6, p. 62
413	Stephanus literatus	Stephanus literatus	consiliarius	S	S	1420.03	MHLRCZ 6, p. 83
445	Stephanus pellifex	Stephanus pellifex	consiliarius	H	H	1421.03	MHLRCZ 6, p. 101
599	Stephanus pellifex	Stephanus pellifex	consiliarius	H	H	1433.02	MHLRCZ 6, p. 187
771	Stephanus pellifex	Stephanus pellifex	consiliarius		H	1439.02	MHLRCZ 6, p. 304
786	Stephanus Praudich	Stephanus Praudich	consiliarius			1439.02	MHLRCZ 6, p. 305
252	Stephanus Saffar	Stephanus frater Petri judicis	consiliarius	T	T	1413.02	MHLRCZ 6, p. 5
352	Stephanus sartor Pundykh	Stephanus sartor Pundykh	consiliarius	S	S	1417.03	MHLRCZ 6, p. 44
567	Thomas	Thomas	consiliarius	S	S	1432.02	MHLRCZ 6, p. 154
787	Thomas	Thomas	consiliarius			1439.02	MHLRCZ 6, p. 305
965	Thomas	Thomas	iuratus			1447.02	MHLRCZ 6, p. 446

738	Thomas	Thomas	consiliarius			1438.02	MHLRCZ 6, p. 281
58	Thomas calcaripar	Thomas calcaripar	consiliarius	H	H	1382.02	MHLRCZ 5, p. 159
155	Thomas calcaripar	Thomas curriparar	iuratus	H	H	1389.02	MHLRCZ 5, p. 291
922	Thomas carnifex	Thomas carnifex	consiliarius			1445.02	MHLRCZ 6, p. 415
579	Thomas Choni	Thomas	iuratus	I	L	1433.02	MHLRCZ 6, p. 186
638	Thomas Choni	Thomas	iuratus	I	L	1435.02	MHLRCZ 6, p. 271
687	Thomas Choni	Thomas Choni	consiliarius	I	L	1436.02	MHLRCZ 6, p. 249
729	Thomas Choni	Thomas Choni	iuratus		L	1438.02	MHLRCZ 6, p. 281
569	Thomas Choni	Thomsa	consiliarius	I	L	1432.02	MHLRCZ 6, p. 154
614	Thomas Choni	Thomsa	consiliarius	I	L	1434.02	MHLRCZ 6, p. 203
106	Thomas decanus	Thomas decanus	consiliarius	S	S	1385.02	MHLRCZ 5, p. 230
568	Thomas decanus aliter	Thomas	consiliarius	S	S	1432.02	MHLRCZ 6, p. 154
600	Thomas decanus aliter	Thomas decanus	consiliarius	S	S	1433.02	MHLRCZ 6, p. 187
374	Thomas faber	Thomas faber	consiliarius	S	S	1419.03	MHLRCZ 6, p. 62
657	Thomas frater Stephani	Thomas frater Stephani	consiliarius	H	H	1435.02	MHLRCZ 6, p. 272
821	Thomas frenipar	Thomas frenipar	consiliarius			1441.02	MHLRCZ 6, p. 343
852	Thomas frenipar	Thomas frenipar	consiliarius			1442.02	MHLRCZ 6, p. 360
887	Thomas frenipar	Thomas frenipar	consiliarius			1443.02	MHLRCZ 6, p. 381
973	Thomas frenipar	Thomas frenipar	consiliarius			1447.02	MHLRCZ 6, p. 446
1027	Thomas frenipar	Thomas frenipar	consiliarius			1448.02	MHLRCZ 6, p. 454
1006	Thomas institor	Thomas institor	consiliarius			1448.02	MHLRCZ 6, p. 453
260	Thomas Isan	Thomas Isan, magister	consiliarius	S	S	1413.02	MHLRCZ 6, p. 6
346	Thomas Isan	Thomas Isan, magister	consiliarius	S	S	1417.03	MHLRCZ 6, p. 44
906	Thomas pater Blasii jurati	Thomas pater Blasii jurati	consiliarius			1445.02	MHLRCZ 6, p. 414
888	Thomas sartor	Thomas sartor	consiliarius			1443.02	MHLRCZ 6, p. 381
940	Thomas sartor	Thomas sartor	consiliarius			1446.02	MHLRCZ 6, p. 438
68	Thomas sellipar	Thomas sellipar	iuratus	S	S	1384.02	MHLRCZ 5, p. 217
446	Thomas Suich	Thomas Suich	consiliarius	S	S	1421.03	MHLRCZ 6, p. 101
300	Valentinus	Valentinus	iuratus	S	S	1416.01	MHLRCZ 6, p. 29
414	Valentinus	Valentinus	consiliarius	S	S	1420.03	MHLRCZ 6, p. 83
423	Valentinus	Valentinus	iuratus	S	S	1421.03	MHLRCZ 6, p. 100
455	Valentinus	Valentinus	iuratus	S	S	1422.03	MHLRCZ 6, p. 108
549	Valentinus	Valentinus	iuratus	S	S	1432.02	MHLRCZ 6, p. 153
570	Valentinus	Valentinus	consiliarius	S	S	1432.02	MHLRCZ 6, p. 154
501	Valentinus arcupar	Valentinus arcupar	consiliarius	H	H	1423.03	MHLRCZ 6, p. 114
658	Valentinus arcupar	Valentinus arcupar	consiliarius	H	H	1435.02	MHLRCZ 6, p. 272
720	Valentinus arcupar	Valentinus arcupar	consiliarius		H	1437.02	MHLRCZ 6, p. 267
672	Valentinus arcupar	Valentinus lukar	consiliarius	H	H	1436.02	MHLRCZ 6, p. 248
107	Valentinus Berend	Valentinus Berend	consiliarius	S	S	1385.02	MHLRCZ 5, p. 230
156	Valentinus Berend	Valentinus Berend	iuratus	S	S	1389.02	MHLRCZ 5, p. 291
941	Valentinus de Vrbowcz	Valentinus de Vrbowcz	consiliarius			1446.02	MHLRCZ 6, p. 438
822	Valentinus faber	Valentinus faber	consiliarius			1441.02	MHLRCZ 6, p. 343
853	Valentinus faber	Valentinus faber	consiliarius			1442.02	MHLRCZ 6, p. 360
280	Valentinus filius Iwk	Valentinus filius Iwk	consiliarius	S	S	1414.05	MHLRCZ 6, p. 15
609	Valentinus filius Michaeli dicti Saronych	Valentinus	iuratus	S	S	1434.02	MHLRCZ 6, p. 203
242	Valentinus filius Michaeli dicti Saronych	Valentinus	iuratus	S	S	1413.02	MHLRCZ 6, p. 5
891	Valentinus filius Michaeli dicti Saronych	Valentinus filius Michaeli dicti Saronych	iudex		S	1445.02	MHLRCZ 6, p. 414; 10, p. 59
667	Valentinus filius Michaeli dicti Saronych	Valentinus juratus	iuratus	S	S	1436.02	MHLRCZ 6, p. 248

889	Valentinus Grabsrych	Valentinus Gra-bsrych	consiliarius			1443.02	MHLRCZ 6, p. 381
854	Valentinus tributarius	Valentinus tribu-tarius	consiliarius			1442.02	MHLRCZ 6, p. 360
923	Valentinus tributarius	Valentinus tribu-tarius	consiliarius			1445.02	MHLRCZ 6, p. 415
281	Vido aurifaber	Vido aurifaber	consiliarius	L	L	1414.05	MHLRCZ 6, p. 15
233	Vrbanus	Vrbanus	consiliarius	S	S	1391.02	MHLRCZ 5, p. 336
762	Vrbanus	Vrbanus	iuratus			1439.02	MHLRCZ 6, p. 304
855	Vrbanus	Vrbanus	consiliarius			1442.02	MHLRCZ 6, p. 360
864	Vrbanus	Vrbanus	iuratus			1443.02	MHLRCZ 6, p. 380
899	Vrbanus	Vrbanus	iuratus			1445.02	MHLRCZ 6, p. 414
234	Vrbanus alter	Vrbanus (alter)	consiliarius	S	S	1391.02	MHLRCZ 5, p. 336
907	Vrbanus literatus	Vrbanus literatus	consiliarius			1445.02	MHLRCZ 6, p. 414
890	Vrbanus Rosyn	Vrbanus Rosyn	consiliarius			1443.02	MHLRCZ 6, p. 381
224	Wolframus	Wolf	consiliarius	T	T	1391.02	MHLRCZ 5, p. 335
541	Wolframus aliter	Wolframus	consiliarius	T	T	1431.03	MHLRCZ 6, p. 135
204	Worih filius Hermanni	Voryh	consiliarius	T	T	1390.02	MHLRCZ 5, p. 319
59	Worih filius Hermanni	Worih filius Her-manni	consiliarius	T	T	1382.02	MHLRCZ 5, p. 159
176	Zakaria Gallicus	Zakaria	consiliarius	L	L	1389.02	MHLRCZ 5, p. 292
205	Zakaria Gallicus	Zakaria	consiliarius	L	L	1390.02	MHLRCZ 5, p. 319
118	Zakaria Gallicus	Zakaria Gallicus	consiliarius	L	L	1385.02	MHLRCZ 5, p. 231
137	Zakaria Gallicus	Zakaria,condam-juratus	consiliarius	L	L	1388.02	MHLRCZ 5, p. 287

PRILOG 2.

sudac	lingua	godina	izvor
Marcus filius Ligerii	L	1352.	MHLRCZ, 1, str. 203
Anthonius		1355.	MHLRCZ, 4, str. 2
Petrus	L	1356.	MHLRCZ, 4, str. 46
Mikech filius Francisci		1357.	MHLRCZ, 4, str. 78
Petrus filius Ligerii	L	1359.	MHLRCZ, 4, str. 109
Johanes filius Gregori		1360.	MHLRCZ, 4, str. 157
Nicolaus filius Benedicti	H	1362.	MHLRCZ, 4, str. 202
Mikech filius Hench	T	1363.	MHLRCZ, 4, str. 257.
Petrus		1365.	MHLRCZ, 4, str. 351
Petrus Donatus	L	1368.	MHLRCZ, 11(popis kurija 1368.)
Sebastianus pridem iudex; Iohannes filius Laurencii; Iohannes filius Antonii; Stephanus frater Lourandi		između 1369.-73.	MHLRCZ 5, p. 10; Margetić, O katernama, str. 134
Jacomellus	?	1374.	MHLRCZ 5, p. 10; 1, p. 245
Micusius filius Ivan	S	1375.	MHLRCZ 1, p. 248
Franciscus filius Mark	S	1377.	MHLRCZ 5, p. 75
Johannes Vasas	H	1378.	MHLRCZ 5, p. 113
Jacobus Bole	T	1379.	MHLRCZ 1, p. 274
Luca Bonioli	L	1380.	MHLRCZ 1, p. 279
Johannes Vasas	H	1382.	MHLRCZ 5, p. 159
Miklin	T	1383.	MHLRCZ 5, p. 187
Laurencius filius Thome	L	1384.	MHLRCZ 5, p. 217
Nicolaus filius Odolas	S	1385.	MHLRCZ 5, p. 230
Johannes filius Pauli	H	1386.	MHLRCZ 9, p. 29
Miklin	T	1387.	MHLRCZ 9, p. 33
Luca Bonioli	L	1388.	MHLRCZ 5, p. 287
Franciscus filius Marci	S	1389.	MHLRCZ 5, p. 291
Johannes filius Pauli	H	1390.	MHLRCZ 5, p. 318
Johannes filius Jacobi Bole	T	1391.	MHLRCZ 5, p. 335
Gywan	L	1392.	MHLRCZ 9, p. 66
Petrus filius Gregori	S	1393.	MHLRCZ 9, p. 73
Johannes filius Pauli	H	1394.	MHLRCZ 1, p. 352
Miklin	T	1395.	MHLRCZ 9, p. 85
Marcus filius Mykech filii Leonardi	L	1396.	MHLRCZ 9, p. 89
Johannes filius Stephani dicti Bozo	S	1397.	MHLRCZ 9, p. 92
Johannes filius Pauli	H	1398.	MHLRCZ 9, p. 100
Miklin	T	1399.	MHLRCZ 9, p. 107
Chon	L	1400.	MHLRCZ 9, p.112
Michael filius Sebastiani	S	1401.	MHLRCZ 9,p.116
Johannes filius Pauli	H	1402.	MHLRCZ 2, p. 6
Petrus Saphar	T	1405.	MHLRCZ 2, p. 9
Anthonius	T	između 1406.-1413.	MHLRCZ 6, p. 16, 29, 43, 63, 82, 100, 109
Petrus Saphar	T	1413.	MHLRCZ 6, p. 5
Chon	L	1414.	MHLRCZ 6, p. 15
Mychael filius Symonis	S	1415.	MHLRCZ 6, p. 26; 2, p.19
Andreas filius Nicolai	H	1416.	MHLRCZ 6, p. 29
Johannes Prauz	T	1417.	MHLRCZ 6, p. 43
Chon	L	1418.	MHLRCZ 6, p. 60
Michael filius Sebastiani	S	1419.	MHLRCZ 6, p. 62
Johannes filius Nicolai	H	1420.	MHLRCZ 6, p. 82
Johannes Pehem filius Johannis	T	1421.	MHLRCZ 6, p. 100
Chon	L	1422.	MHLRCZ 6, p. 108
Michael filius Symonis	S	1423.	MHLRCZ 6, p. 114
Andreas filius Petri (Saphar)	T	1425.	MHLRCZ 2, p. 47
Anthonius filius Appardi	L	1426.	MHLRCZ 2, p. 55
Briccius filius Benedicti	S	1427.	MHLRCZ 2,p. 62
Georgius filius Valentini	H	1428.	MHLRCZ 9,p. 167

Michael filius Sebastiani	S	1429.	MHLRCZ 9, p. 184; 2, p. 67
Anthonius filius Appardi	L	1430.	MHLRCZ 9, p. 204
Nicolaus filius Fabiani	S	1431.	MHLRCZ 6, p. 134
Petrus filius Pauli	H	1432.	MHLRCZ 2, p. 70
Stephanus filius Michaelis	T	1433.	MHLRCZ 6, p. 186; 9, p.258
Johannes filius Pero	L	1434.	MHLRCZ 6, p. 203
Nicolaus filius Fabiani	S	1435.	MHLRCZ 6, p. 271
Petrus filius Pauli	H	1436.	MHLRCZ 6, p. 248
Jacobus filius Johannis Bole	T	1437.	MHLRCZ 6, p. 266; 9, p.315
Marinus filius Clarus	L	1438.	MHLRCZ 6, p. 281
Martinus filius Thome	S	1439.	MHLRCZ 6, p. 304
Nicolaus filius Petri	H	1440.	MHLRCZ 10, p. 1
Blasius filius Pauli		1441.	MHLRCZ 6, p. 342; 10, p. 8
Nicolaus filius Petri	H	1442.	MHLRCZ 6, p. 359; 10, p. 16
Benedictus filius Michaeli Sebastiani	S	1443.	MHLRCZ 6, p. 380; 10, p. 32
Martinus filius Thome	S	1444.	MHLRCZ 10, p. 48
Valentinus filius Michaeli dicti Saronych	S	1445.	MHLRCZ 6, p. 414; 10, p. 59
Martinus filius Thome	S	1446.	MHLRCZ 6, p. 438; 10, p. 77
Andreas filius Michaeli	L	1447.	MHLRCZ 6, p. 446
Martinus filius Thome	S	1448.	MHLRCZ 6, p. 453
Conradus Rawsar filius Wlrici	T	1448.	MHLRCZ 10, p. 102
Johannes filius Nicolai dicti Bolsak	T	1449.	MHLRCZ 10, p. 112
Jacobus Eberspeck filius Vlrci	T	1450.	MHLRCZ, 7, str. 1
Nicolaus filius Demetri		1451.	MHLRCZ, 7, str. 18
Jacobus Eberspeck filius Vlrci	T	1452.	MHLRCZ, 7, str. 32
Conradus Rawsar filius Wlrici	T	1453.	MHLRCZ, 7, str. 50
Valentinus filius Michaeli dicti Saronych	S	1454.	MHLRCZ, 7, str. 66
Nicolaus filius Demetri		1455.	MHLRCZ, 7, str. 85
Conradus Rawsar filius Wlrici	T	1456.	MHLRCZ, 7, str. 104
Anthonius filius Thome		1457.	MHLRCZ, 7, str. 121
Valentinus filius Michaeli dicti Saronych	S	1458.	MHLRCZ, 7, str. 144
Johannes filius Petri	L	1459.	MHLRCZ, 7, str. 169
Blasius filius Georgi	S	1460.	MHLRCZ, 7, str. 186
Anthonius filius Thome		1461.	MHLRCZ, 7, str. 199
Valentinus filius Michaeli dicti Saronych	S	1462.	MHLRCZ, 7, str. 217.
Martinus filius Thome	S	1463.	MHLRCZ, 7, str. 235
Nicolaus filius Petri	H	1464.	MHLRCZ, 7, str. 248
Anthonius filius Thome		1465.	MHLRCZ, 7, str. 265
Thoma filius Andre	S	1466.	MHLRCZ, 7, str. 289
Anthonius Roth filius Johannis	T	1467.	MHLRCZ, 7, str. 314
Andreas filius Symoni		1468.	MHLRCZ, 7, str. 331
Benedictus filius Georgi		1469.	MHLRCZ, 7, str. 348
Conradus Rawsar filius Wlrici	T	1470.	MHLRCZ, 7, str. 365
Benedictus filius Georgi		1471.	MHLRCZ, 7, str. 382
Valentinus filius Michaelis	S	1472.	MHLRCZ, 7, str. 398
Blasius filius Gregori		1473.	MHLRCZ, 7, str. 424
Johannes filius Michaeli		1474.	MHLRCZ, 7, str. str. 433
Blasius filius Petri		1475.	MHLRCZ, 7, str. 437
Mathias filius Marci		1476.	MHLRCZ, 7, str. 451
Johannes filius Sebastiani		1477.	MHLRCZ, 7, str. 462
Paulus filius Stephani	H	1478.	MHLRCZ, 7, str. 469
Blasius filius Lazarin		1479.	MHLRCZ, 7, str. 475
Laurencius institor filius Valentini		1480.	MHLRCZ, 7, str. 491
Dominicus filius Johannis Perowych	L	1481.	MHLRCZ, 8, str. 1
Georgius filius Withkonis		1482.	MHLRCZ, 8, str. 12
Johannes filius Sebastiani		1483.	MHLRCZ, 8, str. 23

Paulus filius condam Stephani	H	1484.	MHLRCZ, 8, str. 27
Blasius filius Lazarin		1485.	MHLRCZ, 8, str. 31
Laurencius institor filius Valentini		1486.	MHLRCZ, 8, str. 37
Valentinus frenipar filius Emerici		1487.	MHLRCZ, 8, str. 45
Nadulen			
Emericus filius Marci	S	1488.	MHLRCZ, 8, str. 50
Dominicus filius Johannis Peroych	L	1489.	MHLRCZ, 8, str. 58
Georgius filius Viti		1490.	MHLRCZ, 8, str. 66
Jacobus filius condam Vlrici	T	1491.	MHLRCZ, 8, str. 70
Gaspar Kysewych filius Pauli		1492.	MHLRCZ, 8, str. 77
Martinus filius Vrbani		1493.	MHLRCZ, 8, str. 89
Fabianus filius Martini		1494.	MHLRCZ, 8, str. 93
Paulus filius Valentini		1495.	MHLRCZ, 8, str. 101
Mathias filius Ladislaus		1496.	MHLRCZ, 8, str. 108
Fabianus filius Martini		1497.	MHLRCZ, 8, str. 116
Michael filius Anthoni		1498.	MHLRCZ, 8, str. 120
Emericus literatus filius Demetri		1499.	MHLRCZ, 8, str. 122
Jacobus filius Vdalrici	T	1500.	MHLRCZ, 8, str. 129

Ethnic and political groups in a medieval city: the example of Gradec 'languages'

Bruno Škreblin

Matica hrvatska

Ulica Matice hrvatske 2

10000 Zagreb

Republic of Croatia

The medieval Gradec was populated by Slavs, Latins, Germans and Hungarians. The settlement of these four ethnic groups in the town was part of the colonizing process in medieval Europe. The favourable geographical location and a trade boom in this period enabled Gradec to reach the peak of its development under the house of Anjou, for which the city was an important stop en route to the south. For that reason the Anjou built a residence in the town.

Between 1377 and 1437, these four linguistic groups shared power in Gradec. Judges were elected from rotating groups, and each language had two assessors and five co-uncillor seats.

The political organization that followed linguistic divisions was a result of an agreement within the Gradec urban elite that aimed at reforming the magistrate in a manner that satisfied most citizens. A division that followed linguistic boundaries was seen as a best way to achieve an appearance of democracy and unity in decision-making. A similar mode of organization was implemented in Buda in 1440, following a conflict between Germans and Hungarians. Yet in the case of Gradec no immediate motive for the division is known. It might have followed the linguistic division at contemporary European universities.

Over a 60-year period, 'languages', as these groups were known, took turns in occupying municipal offices. Changes took place on two occasions only, in the early fifteenth century and in 1429. 'Languages' did not strictly follow linguistic boundaries because some citizens belonged to groups that did not match their ethnic origin and some changed groups. 'Languages' were mentioned in documents such as those describing the magistrate composition, so it seems likely that this organization was formal, pertinent to the city administration only, and of no direct relation to the everyday life in Gradec.

The reason why this organization was abandoned in 1437 is not known. Yet by the early fifteenth century Gradec had begun to lose its economic and political power. The volume of the trade was reduced, fewer wholesale merchants were arriving in the city, and the Latin colony gradually died out. Gradec was of little importance to the new ruler, Sigismund of Luxembourg. The monarch pledged some of the estates previously owned by Gradec to the Celjski family, which at the time fought against Ban Matko Talovec for the supreme power over the city. These political events could have influenced the abolition of the language-based magistrate organization.

The analysis of the preserved magistrate documents from 1377 to 1437 shows some names repeat in the registers of the city offices' occupants. They also reveal family ties between some officials. These citizens belonged to the urban oligarchy, the formation of which took place precisely during the existence of 'language' groups.

Keywords: the Middle Ages, Gradec, ethnic groups, organization of the urban rule.